

*Ukuuku
me i Sosomi*

ni Dravusa

CIQOMA NA VAKABULAI
NI MAVOA NI YALOMU

JOYCE MEYER

**NA
I UKUUKU
ME I SOSOMI
NI
DRAVUSA**

Na vakabulai ni yalo e mavao

E vola ko Joyce Meyer

NA VEIULUTAGA

I Vakamacala Taumada

1	Na Veivakatotogani	-	7 - 20
2	Veitokani Kei Na Rere	-	11 - 20
3	Na I Vakarau Ka Vu Mai Na Veivakatotogani	-	21 - 29
4	Au Sa Qai Lomani	-	31 - 40
5	Vulica Mo Muria Na Yalo Tabu	-	41 - 46
6	Na Mosi	-	47 - 55
7	Na Sala Duadua Ga Ki Tuba, Sai Koya Meda Curuma Yani	-	57 - 61
8	Na Yalo Ni Veinetaki Kei Na Madua	-	63 - 73
9	Sega Ni Taleitaki Iko Ka Cati Iko Vakataki Iko	-	75 - 82
10	Na Wakatu Ni Nomu Biliraki Kei Na Kena La'ki Tara Na Nomu Veimaliwai	-	83 - 88
11	Yalo Dei E Na Nomu Bula Vakataki Iko		89 - 97
12	Na Veivosoti	-	99 - 103

13	Nomu Vosoti Koya Ka Vakacacani Iko		105 - 109
14	Masulaki Ira Ka Vakalougatataki Ira Na Kemu Meca	-	111 - 115
15	Na Saumi Lesu Ni Mavoā Makawa	-	117 - 122
16	Na Vuvu	-	123 - 130
17	Na Vakarau Ni Yalo Ko Sa Matau Kina	-	131 - 135
18	Na Veiwekani Titobu Kei Na Nomu Nuitaki Koya	-	137 - 146
19	Sereki Vakaidina	-	147 - 156
20	Bai Se I Kawakawa?	-	157 - 162
	Na I Cavacava E Veivakurabuitaki	-	163 - 166

Na I Vakamacala Taumada

Na veivakabulai vakayalo e rawa ni vakaibalebaletaki ki na noda vakabulai e loma. Oqo e dua na ulutaga bibi ka dodonu me da veitalanoataka. E dodonu me veitalanoataki e na dina ni Vosa ni Kalou, me rawa ni kauti keda yani ki na i wali ni leqa e va – Kalou. E bibi cake na noda bula vakayalo mai na noda bula vakayago. E kaya ko Paula e na nona i vola e na 2 Koronica 4:16, ni dina ga ni sa vuca na yagoda e sau ka yali yani, e vakavoui na noda bula e loma e na veisiga kece ga.

Roma 14:17

E vakananumi keda tale ga na Roma 14:17, Ni sa sega ni ka ni kakana se ka ni gunu na matanitu ni Kalou; na yalododonu ga kei na vakacegu kei na reki e na Yalo Tabu. E kaya tale ga na Luke 17:21 ni tiko ga e *yalomudou* na matanitu ni Kalou.

Na i soqoni ni veika kece au vulica e na vica vata na yabaki, ni Tui dina ga Ko Jisu Karisito. E gadreva me vakatulewa e na matanitu ni noqu bula e loma – e na noqu vakasama, noqu lewa e loma, noqu gagadre, na i vakarau ni yaloqu kei na veiyasa ni noqu bula kece ga. Se mani vakacava na veika dredre e wavoliti au, ka sa taucoko tiko na noqu bula e loma, au na sega wale ga ni'u sa vakabulai, au na marautaka tale ga na noqu bula e na veisiga.

E vuqa na tamata era rairai taucoko e taudaku, ia, e kavoro tu na bula e loma. E vaka tu ko ya na noqu bula e liu ni bera ni'u mai vulica ni kauwai vakalevu na Kalou e na noqu bula e loma. E kaya na Maciu 6:33 me da vakasaqara taumada na matanitu ni Kalou kei na Nona yalododonu, ia, e na soli me kena i kuri vei kemudou na veika kece ga oqo.

E kaya na Kalou e na Aisea 61 – Ni lako mai me mai vakabulai ira sa ramusu na yalodra. Au vakabauta ni vakaibalebaletaki vei ira e kavoro ka mavoa na nodra bula e loma.

Au vakabauta ni na vakayagataki na i vola oqo me i dusidusi dina ni kena rawati na bula taucoko e na bula e mavoa.

Oqo e dau noqu qaqā ni masu vakavuqa, ka rawa ni kunei e na Efeso 3: 16:

Me solia vei kemudou ko Koya me vaka na kena levu ni Nona vinaka; me vakaukauwataki kemudou na Yalona mo dou kaukauwa e loma.

1

Veivakatotogani

Oqo e so na kena i vakavakadewa e na Webster's Dictionary, me rawa ni vakamatatataki kina na i balebale ni vosa na 'veivakatotogani'. Vakayagataki cala, mosi ka vu mai na kena qaravi vakaca, i valavala kaukauwa, tauca e so na vosa tawa dodonu kei na vuqa tale.

Au vakabauta ni vuqa sara na tamata era vakatotogani e na gauna ni nodra bula. Oqo e so na mataqali i vakarau ni veivakatotogani: koya e vakayacori ki na yagomu, koya e lako mai vakavosa, kei koya e tara na yalomu. Se gaunisala cava e lako mai kina, na veivakatotogani e vakavuna na wakatu ni nomu biliraki. Oqo e dua na leqa levu e na gauna ni kua. E bulia na Kalou na tamata me dau loloma ka dau veiciqomi. Ia, na tevero e cakacaka vakaukauwa me rawa ni solia tiko vei keda na yalo me da cati keda vakataki keda. E kila tiko ko koya na cava e na kauta mai vei keda na mavoa ni yalo ni da biliraki.

Mai na veidraki ni biliraki ka koto e cake, se mani ra kauta mai na cavuka ni veiwekani vinaka, kavoro ni matavuvale, veibeitaki vakailasu, tawasei iko mai na veiwekani, sega ni taleitaki mai vei ira na nomu qase ni vuli, sega ni taleitaki mai vei ira na dau ni veiliutaki tale e so, veivakalialiai mai vei ira na nomu i tokani kei na vuqa tale na ka, ka rawa ni kauta mai na mosi ki na nomu bula – e rawa ni vakavuna na mavoa ni yalo ka rawa talega me vakaleqa na nomu vinakata mo maroroya na nomu veiwekani vinaka.

Ko sa bau vakatotogani oti mada? Vakasaurarataki na nomu bula? Vakayacori vei iko na i valavala kaukauwa? Biliraki? E sega li ni la'ki tara na nomu bula e loma? Ko bau vinakata mo vakabulai? Ko vinakata li mo vinaka?

E dau noqu tiki ni Vola Tabu taleitaki na Joni 5:56. E tukuni tiko e ke na Nona a vakabula ko Jisu na lokiloki mai Peciseita, ka a tauvimate tu

e na loma ni tolusagavulu na yabaki. Ni kila ko Jisu na balavu ni nona davo toka e kea, a tarogi koya, ...**Ko via bula se segai?**”

E mataqali taro vakacava ko ya? E rauta vakavinaka na taro ko ya, ka ni vuqa era sa davo balavu e na tauvimate, ka ra na vinakata me ra cakava na cava ga e vinakati, ka me rawa ga kina na bula. Na mavoa ni yalo e rawa ni vesuka na nomu bula ka sogoti ira laivi tale ga na tani ni ra vinakata me ra volekati iko. E lako mai ko Jisu me mai veisereki ka veivagalalataki vei ira era vesuki. (Luke 4:18)

Na tamata oqo, me vakataka e vuqa vei keda, e sa tu dede vua na tauvimate. Au kila ni sa rawa ni kila tiko ko koya na cava me dau vakayacora, ka ni sa davo tu mai e na loma ni tolusagavulu ka walu na yabaki. Era cakacaka tale tiko ga na tiko e vale ni veivesu, ia, era sega ga ni galala. E vuqa vei ira na vesuki (vakayalo se vakayago), e sa la'ki matau vei ira na bula vesuki era sa la'ki tu kina ka ra sa vulica me ra ciqoma, ka me sa tiki ni nodra bula.

Ko vesuki tiko vakayalo? Sa vica na yabaki na kena dede? Ko vinakata li mo sereki? Ko vinakata mo vakabulai? E gadreva ko Jisu me vakabulai iko. Ko gadreva tale ga vakakina?

Ko gadreva mo sereki ka vakabulai ?

E dua na ka dredre na noda tovolea me da sereki mai na veivesuki ni mavoa ni yalo. Au kila ni na sega tale ga ni rawarawa vei ira e so ka ra na wilika na i vola oqo. E rawa ni yavalata tale e so na i vakarau ni yalo makawa ka ra kinoca tu e na dua na gauna balavu. Ko rawa ni dua vei ira. Ko rairai sotava beka mai e vuqa na dredre e na dua na gauna, ka sa rui mosimosi me da kauta cake tale mai ka dolava na mavoa makawa. E na veigauna kece e basika mai kina e yalomu, ko na rairai kaya, “Turaga au se bera ni vakarau. Au na qai tukuna vei Kemuni e na dua tale na gauna.”

E sega wale ga ni volai na i vola oqo me baleta na mavoa ka ra vakayacora vei iko na tani, e vakamatatataki tale ga kina na nomu i tavi Vua na Kalou, se na cava mo cakava me rawa ni ko curuma na dredre, ka me kauta mai na bula kei na mavo ni mavoa ni yalo.

E vuqa era sega ni dau ciqoma ni tiko na nodra i tavi se na veika me ra cakava. E da na veitalanoataka e na i vola oqo. Na veisala taucoko me vukei kina na nomu tawa veivosoti, cudru ka tabaki sobu tu e yalomu e na dua na gauna balavu, lomalomani iko, i vakarau ni yalo cala ni da kaya ni ra dinau vei keda na tamata e na veika era vakayacora kei na vuqa tale na yasa ni bula ka gadrevi me vakasavasavataki me rawa kina na bula.

E da na taroga, “O cei me na qai tarai koya se vosa vua ka caka cala vei au?” E da na qai tara yani vakamalua oqori. E rawa tale ga ni ko vakasamataka tiko, “O cei na marama oqo, me mai vakatulewa e na veika e mavoa kina na yaloqu?” Ko na taroga beka se tiko e dua na noqu i vakadinadina ni’u vulica mai na veika me baleta na mavoa ni yalo. Ko vulica mai vei? Ko sa bau sotava mada na veika au sotava tiko oqo? Ko kila vakacava na dredre keimami curuma tiko e na veivesuki ni mavoa ni yalo?

E tiko vei au na i sau ni veitaro kece oqori, ia, kevaka ko yalo qaqa mo curuma na nomu dredre ka gadreva e na vu ni yalomu taucoko mo vakabulai, ia, tosoya na nomu wiliwili.

Au a vakacacani

Na vuli kei na i vakatagedegede ni noqu kila na veika ka’u wasa tiko e na i vola oqo, e vu mai na veika sara ga au a sotava mai e na noqu bula. Au rawa ni vakatusa na veika e kaya ko Aisea, me’u vakayagataka me noqu i vakavadinadina ni tiko vei au na veika me walia na nomu mosi.

Aisea 61: 1

Sa tu vei au na Yalo ni Turaga ko Jiova ni sa lumuti au ko Jiova me;u vunautaka na i rogorogo vinaka vei ira era sa yalo malumalumu; ka sa talai au mai me’u vakabulai ira sa ramusu na yalodra; me’u vunautaka na veisereki vei ira na bobula, kei na veisereki vei ira era tiko e na vale ni veivesu.

E kaya na tikina e rua kei na tolu:

Me'u vunautaka na yabaki vinaka i Jiova kei na yabaki sa ia kina na veisausaumi na noda Kalou ; me vakacegui ira kece ga era sa tagi;

Me solia na marau kei vakacegu vei ira sa tagi...me solia tale vei ira era sa tagi e Saioni na I sala vaka i ukuuku me i sosomi ni dravusa.

E sa vakaisosomitaka na Kalou na noqu ca e na vinaka, ka kacivi au, me'u vukei ira na tani, me ra vulica ka vakatara me cakava vei ira na Kalou, na veivakabulai ka a cakava vei au.

Au a vakacacani e na yagoqu, e na vosa, e na yaloqu, me yacova ni'u sa biubiu kina mai vale ni'u sa yabaki tinikawalu. Au a vakacacani mai vei ira e vuqa sara na tagane e na noqu gauna ni gone. Au a biliraki, biu laivi tu, beitaki ka tawasei laivi. Au kila na cava na vesuki e na mavoa ni yalo.

Au sega ni vola na i vola oqo, me'u tukuni yalotaka kina na veika e yaco vei au. Au vola me rawa ni'u vakaraitaka vei iko ni'u kila na mosi ko sotava mai, ka'u kila tale ga na gaunisala mo muria me rawa ni ko vakabulai. Au gadreva me'u vukei iko, ka rawa wale ga kevaka ko vakabauta ni'u kila na veika ko sotava tiko.

Ni bera ni'u tomana na veika au vinakata me'u wasea, au via vakamatatataka, ni'u sega ni talanoataka na noqu bula me'u vakacacani rau kina na noqu i tubutubu. Au sa vulica ni rawa ni ka mosimosi na noda vakamavoataki ira na tani, ia, e vuqa vei ira ka ra dau veivakamavoataki, era a vakamavoataki mai e na dua na gauna. E vakaukauwataki au na Kalou me rawa ni vaka oqo na noqu masu: "Turaga, vosoti ira ni ra sega ni kila na veika era kitaka." Au talanoataka na i talanoa oqo me rawa ni vukea na nodra bula na tani ka ra a vakacacani tale ga me vakataki au.

2

Veitokani Kei Na Rere

E na vuku ni veika e vakayacori vei au, e tiki tu ni noqu bula na rere. E lewai au tu na tamaqu e na cudru, i valavala kaukauwa kei na veivakalolomataki. E sega ni vakaukauwataki au me'u vakarorogo vua, ia, e vakaukauwataki au me'u vakaraitaka tiko e taudaku ni'u taleitaka tiko na veika e vakayacora tiko, ka'u vinakati koya me cakava tiko ga. Au vakabauta ni noqu sega ni rawa ni vakaraitaka na i vakarau ni yaloqu e na vuku ni veika e vakayacori vei au, kei na noqu vakaukauwataki me'u taleitaka tiko, e vakavuna na mavoa titobu ni yaloqu.

E na so na gauna, au sa dau vosa cake vakamalua ni'u sega ni taleitaka na veika e vakayacora tiko. E dau cudru waqawaqa ko tamaqu, ka'u sa dau rerevaki koya. Ni vaka tu ko ya na veika au sotava, au sa dau vulica me 'u dau cakava galugalu na veika kece e vinakata vei au.

E tiki tu ni noqu bula na rere. Au rerevaki tamaqu, rerevaka na nona dau cudru, rerevaki tinaqu ni na kila na veika e yaco tiko ka'u rerevaki ira tale ga na noqu i tokani.

Na noqu dau rerevaka na veitokani kei ira na noqu i lala, e vu mai na vica na ka: Kevaka era gone yalewa, au rerevaka ni ra na cokoti tale ga e na veika e vakayacora tiko ko tamaqu. Kevaka era tagane, au rerevaka ni na rawa ni vakamavoataka e dua vei ira ko koya, se, vakamavoataki au. E sega ni dau vakatara ko koya me volekati au e dua tale na tagane, 'baleta ni'u sa nona'. E dau beitaki au ni'u sa veimaliwai tiko kei ira na tagane tale e so e koronivuli.

E na veigauna taucoko, au rerevaka na veilala ka'u galili vakalevu. Au sega ni vinakata me dua tale me okati e na ca sa yaco tiko ka ni na kauta mai vei au na madua.

Au tovolea me'u veimaliwai e koronivuli, ia, au qarauna sara me kakua ni dua na gauna me'u kauti ira kina ki vale. Au sega ni vakatara e dua me qiriti au mai. Ni dau taqiri na talevoni, au dau rerevaka kevaka e dua na noqu i tokani mai koronivuli.

Rere! Rere! Rere!

E dau gunu vakalevu ko tamaqu e na veimua ni macawa, ka so na gauna e dau kauti au ki na veivanua e la'ki gunu kina, ka vakayagataki au e na gauna ga e vinakata kina. E na vuqa na gauna, e dau cudrucudru e vale ni dau lesu mai ka dau mokuti tinaqu e mataqu. Au sega soti ni dau moku, ia, e dau mosi ni'u dau raica na nona vakalolomatki tinaqu ka tautauvata ga ni vakayacori tiko vei au.

E lewa taucoko tu ko koya na veika kece e yaco tiko e vale. E lewa na gauna cava me keitou yadra kina, gauna ni moce, veika me keitou kania, i sulu cava me daramaki, na neitou vakayagataki i lavo, na tamata keitou veimaliwai kaya, na i yaloyalo cava me keitou sarava e na 'television' – e lewa na veika kece ga. E dau veivakamavoataki na veivosa e cavuta vei keirau vakaveitinani kei na ganequ. Au a gadreva me yalewa na taciqu, ka'u nanuma ni kevaka e vakakina, au na rawa ni galala mai vei tamaqu e na so na gauna.

E sega ni dua na vosa vinaka e dau tau, ka sa rogo tu ga e vale na vosa ca. E vakatulewa e na ka kece ga kei na tamata kece ga. E dau tukuna ni sega ni dua na ka vinaka keitou rawa ni cakava, ka sega ni dua na keitou yaga. Ia, e na so na gauna, e dau soli lavo me keitou la'ki volivoli ka dau voli loloma mai vale. E cakava ga na veika e vinakata me rawa ga kina na lomana, ka sega ni wilika tale e dua.

E sega ni dua na bula vakacegu e vale. Au sega dina ga ni kila na vakacegu me yacova ni'u sa tubu cake ka 'u vakayagataka na Vosa ni Kalou e na vica vata na yabaki.

Au a sucu vou ni'u se qai yabaki ciwa e na gauna au a gade tu ki na dua na vale ni weka i keitou. Au a dro e na dua na bogi me'u la'ki rogo i vunau. Au vakila ni dua na veivakasavasavataki levu e yaco e yaloqu,

ka ni'u vakila ni sa rui duka na noqu bula. Au vakila e na i matai ni gauna ni yaco e dua na veivagalalataki. Ia, ni'u lesu ga yani ki vale, e tekivu tale me tarai au na i vakarau ni yalo ni mavoa ka tiko vei au e liu. Au nanuma de'u sa vakayalia na Kalou, ka'u sega ni kila na cava na marau kei na vakacegu ni yalo.

Na veibeitaki

E vakacava na tinaqu? Na cava na vuna e sega kina ni vukei au?

Au a tukuna vua na tinaqu na veika e dau vakayacora tiko vei au na tamaqu ni'u se qai yabaki walu se ciwa. A vakaraici au vakadede ka tarogi tamaqu. E tukuna vua ko tamaqu ni'u lasutaka tiko na veika kece o ya. E vakabauti tamaqu ka vakalasuya na noqu i tukutuku. O cei na marama me na sega ni vakabauta na watina e na mataqali leqa vaka ko ya? Au kila ni a vakabauta na veika au tukuna vua, ia, e nuitaka tiko ga mai na vu ni yalona, ni sega dina ga ni yaco na veika keitou a veitarogitaka.

E na dua na siga ni'u sa yabaki tinikava tiko, a lesu totolo mai na nona volivoli ka raica sara ga e matana na nona sa kucuvi au tiko ko tamaqu. A raici keirau mai, curu tale ki tuba, ka qai lesu tale mai ni sa oti e rua na auwa, ka vaka ga e sega ni dua na ka e yaco.

Au sega vakadua ni tadra ni na vaka ko ya na nona i vukivuki. A sega ni kauwaitaki au se veivuke e na gauna au gadrevi koya kina.

Ni oti e vica vata tale na yabaki, (tolusagavulu na yabaki), e qai vakaraitaka vei au ni sega sara ga ni rawa ni ciqoma na veika a yaco. E tu lo tu ga e yalona e na loma ni tolusagavulu na yabaki! E na loma ni gauna ko ya, a sotava kina na leqa ni vakasama, ka vuqa vei ira ka ra kilai koya, era beitaka ni vakavuna na veisau ni bula.

A qaravi tiko vakavuniwai e na loma ni rua na yabaki, ka vakavuna na nona guiguleca ka sa sega kina ni nanuma rawa e so na ka e sotava. Era kila tiko na vuniwai ni dodonu me guilecava e dua na ka, ka tiko e na nona vakasama, ka ra sega tiko ni kila se cava. Era nanuma ni veika e

tiko e na nona vakasama e la'ki vakavuna tiko na leqa. E sega ni vakatititigataki ni dua dina na ka e vakanananutaka ka sega tiko ga ni kilai.

E kaya tiko ga ko tinaqu ni vu mai na i tuvaki ni nona bula. A sotava tale ga mai ko tinaqu e dua na gauna dredre e nona gauna ni gone, ka vuqa sara na veiqaravi vakavuniwai a vakayacori vua. Na veika kece e dau vakanananutaka tu, era sa qai sosoqoni kece mai, ka sa mai vakavuna tu na leqa ni vakasama.

Au vakabauta ni leqa e sotava ko tinaqu, e vu mai na veivakacacani kei na mosi a sotava tu mai e na loma ni vica vata na yabaki, ka sega ni bau cakava kina e dua na ka. E kaya na Joni 8:32,.....**Ko na kila na ka dina, ia, na ka dina e na qai sereki kemudou.** E ka dina na Vosa ni Kalou ka rawa ni vakavotukana na kena kaukauwa kevaka e vakayagataki vakadodonu, ka ni tiko kina na kaukauwa me vakayaco ka. Kevaka e da vakatulewataka me da dro, e na gauna e vinakata kina na Kalou me da tu vakadua, e da na vesuki tiko ga ka dredre ni sa sereki.

Biubiu mai Vale

E na gauna au sa yabaki tinikawalu kina, au sa biubiu mai vale e na gauna e la'ki cakacaka tu kina ko tamaqu. Ni dede ga vakalailai ga, au sa vakawati kei na i matai ga ni tagane ka vinakati au.

Me vakataki au ga, e levu na dredre vua na watiqu, ka ni tamata dau butako ka lawaki ca. E sega ni cakacaka e na levu na gauna, ka keirau veitokiyaki tu ga mai na dua na vale ki na dua tale. E na dua na gauna, a biuti au taudua tu e California, ka sega ni bau solia vei au e dua na i lavo. Au a sega soti ni taqaya. Ia, ni sa matau vei au na bula ni rere, au sega soti ni yavalati vakalevu kevaka e vakatauvatanitaki kei na dua, e se sega vakadua ni sotava e dua na leqa vaka ko ya.

E dau biuti au tu vakavuqa na watiqu, ka dau dro e na gauna au la'ki cakacaka tu kina. E dau vakamacawa, ka so na gauna e vakavula sara na nona yali tu. E vakasauri, sa qai dau basika tu mai, ka'u na dau vosoti koya e na nona i ulubale lasulasu. E na gauna taucoko keirau veiwatini

tiko kina, e nona cakacaka tu ga na mateni ka sega ni caka rawa na nona dauyalewa.

Keirau se gone sara, ka ni keirau se qai yabaki tinikawalu ruarua, ka sega ni dua na veisusu vinaka a vakayacori mai na neirau matavuvale ruarua. Keirau sega ni kila na cava me keirau cakava, ka qai vakaleqa vakalevu ni'u a vakalutu e na i matai ni luve i keirau e na gauna au sa yabaki ruasagavulu ka dua kina. A sucu e dua e na yabaki ka tarava ka sa i otioti tale ga ni neirau tiko vata vakaveiwatini. A biuti keirau vakaveitinani ko koya me rau la'ki tiko vata kei na dua tale na marama ka tiko volekati keirau tiko ga, ka la'ki vakaraitaka tale tiko ga, ni sega ni luvena na gone ka'u buketetaka tiko.

E vovoleka sara ni vakaleqa na noqu vakasama na veika au sotava. E vakalutuma na yagoqu ka'u sega ni kana vakavinaka. E sega na i lavo, sega ni dua na wekaqu e voleka, ka'u sa kauti au ga ki vale ni bula me rawa ni'u laki raici kina. Au sega ni dau moce rawa ka'u tekivu gunu vua ni kau ni moce me rawa ni vukei au. Ia, au vakavinavinaka ni sega ni la'ki vakaleqa na gone ka'u buketetaka tiko.

A donumaka tiko na katakata ni draki ka sega ni bau vaka i iri ni cagi tu na 'flat' ka'u tiko kina. E sega ni dua na ka au taukena; e dua ga na motoka makawa ka sega tu ni cakacaka e na vuqa na gauna. Au tovolea vakaukauwa me'u kakua vakadua ni'u lesu tale ki vale, ka veitalia ga na dredre. E sega ni dau yali vei au na veika e tukuna ko tamaqu, ni dua na siga au na qasi lesu tale yani ki matana, ni'u na gadrevi koya.

E dau vakavuqa na noqu dau dabe duadua toka ga ka wadrava tu na lalaga e na vica vata na auwa, ka'u sega ni kila na cava au cakava tiko. Au cakacaka tu ga me yacova ni'u vakasucu. E na gauna au sa cegu kina e na cakacaka, rau sa qai lomani au e dua na veitinani ka rau kauti keirau ki na nodrau vale. Au sega ni kila e dua na ka me baleta na nodra qaravi na gone se qai sucu. E na gauna au tiko kina e vale ni bula, a qai basika yani na watiqu, ka sega ni rawa ni cakitaka na luvena, ni rau veiucui. A baci vakatutusa tale ka yalataka vei au ni sa na veisau.

Ni keirau suka mai vale ni bula, a sega ni dua na vanua me keirau lako kina. Sa qai veivosakitaka ko watiqu e dua na marama me keirau la'ki tiko kina me yacova ni'u sa rawa tale ni cakacaka.

Au kila ni sa rawa ni ko raica rawa na dredre ni bula au sotava mai. E sega ni dua na vanua au rawa ni'u vakadeitaki kina, ka'u sega tale ga ni kila na cava me'u cakava.

E na i tekitekivu ni 1966, ni sa sega ni rawa ni'u colata rawa na noqu i colacola, au sa sega ni kauwaitaka na cava ga e na yaco vei au, ka'u sa sega tale ga ni rawata na tiko vata kei na watiqu. E sega tale ni'u qai taleitaki koya, ka ni gauna vata ko ya, e sa cokoti tiko e na lawa. Au keveta na luvu kei na i yaya au rawa ni taura e ligaqu, ka keirau biuta mai vakaveitinani na vanua keirau tiko kina. Au lako ki na dua na talevoni ka'u qiriti tamaqu, ka'u kerea ke rawa ni'u lesu tale yani. Sa duatani na nona marau.

Ni sa oti tiko e vica na vula na neirau tiko e vale, au sa qai kila ni sa vakadonui na neirau sere e na vula ko Sepiteba, 1966. E na gauna vata ko ya, e sa qai ca ga vakalevu na i tuvaki ni vakasama nei tinaqu. E vaka e tauvi koya mai na manumanusoni, beitaka e dua ni butakoci koya, dau vakarerei ira era cakacaka vata, ka dau yaco sara ni kauta tiko e dua na i sele e na nona kato. E cudru ka vosavosa e na veika lalai kece ga e yaco. A mokumokulaki au e na dua na bogi ni'u guilecava wale ga me'u qua na buturara ('floor') ni vale ni sili. Ni yaco kece tiko na veika oqo, au tovolea me'u yawaki tamaqu e na veigauna taucoko, ka'u sega ni vakatara e dua na gauna me keirau tiko taurua kina.

Me 'u vakalekalekataka na i tukutuku ni noqu bula, e tautauvata ga ni'u tiko mai Eli!

Au vakalakova e vuqa na vanua me'u kunea kina na marau, ka vakasaqara tale ga e dua me lomani au. Au dau gunu vakarauta ga ka'u dau sega ni vakatara me'u vakarawarawataki au vua e dua na tagane. E dina ni vaka tu ko ya na noqu bula, ia mai na vu ni lomaqu taucoko au gadreva me'u vinaka.

E na dela ni noqu veilecayaki, rere, galili kei na yalolailai au masu ka vaka: “Turaga, au gadreva me’u vinaka, ka me’u bau sotava na marau. Solia vei au e dua ka rawa ni lomani au dina, ka me rawa ni kauti au ki na dua na vanua me’u na qaravi Kemuni kina.

Na noqu turaga ni valu kei na nona i seleiwau qaq

O rau na noqu i tubutubu e rau taukena ka vakaitikotiko e na dua na vale ka rau saumi vale tiko kina e rua na matavuvale. E dua vei rau ka saumi vale tiko, e cakacaka vata tiko kei na dua na cauravou ka yacana ko David Meyer. E na dua na bogi, a gole mai ko Dave me mai kauta e dua na nona i tokani me rau la’ki qito. Au a savata tiko na motoka nei tinaqu. Ni raici au ga ko koya, a vosa ni veiwali sara mai. Au sega ni taleitaki koya me vaka ga na noqu i valavala. E a tarogi au ko koya se’u gadreva me’u masia tale ga na nona motoka ni’u sa masia oti na neitou. Au a sauma ka vaka, “Kevaka ko vinakata me masi na nomu motoka, mo masia sara ga o iko!” Au sa sega tale ni qai nuitaka se vakabauta e dua na tagane, ka vu mai na veika au sotava mai vei tamaqu kei na watiu.

E na gauna ko ya, sa vakabulai tiko kina ko Dave, papitaiso ka liutaki e na Yalo Tabu ka lomana na Kalou e na yalona taucoko. E sa yabaki ruasagavulu ka ono tiko, ka sa masulaka tiko mai e na loma ni ono na vula, ni na liutaki koya na Kalou me rawa ni digitaka e dua na gone yalewa me watina. E masulaka Vua na Kalou, me solia vua e dua na gone yalewa ka gadreva me vukei ka lomani.

Na noqu sevaki koya, e qai vakaukauwataki koya ga me kauwai mai vei au. Au a sega ni ciqoma na i matai ni nona veisureti. Ni sa oti e lima na gauna ni neirau sota tiko, a tarogi au se’u vinakata me keirau vakamau. A kaya ni a kila mai na i matai ga ni gauna ni neirau sota, ni dodonu me keirau veiwatini. Ia, a waraka tale mada vakalailai, de lakolako e vakarerei au tale.

Au sega ni kila se cava na loloma, ka’u sega ni vinakata me keirau veikilai kei na dua tale na tagane. Ia, me vaka ga ni sa toso sobu tiko ga na bula, ka salavata kei na rere, au nanuma ni’u sa na vakatovolea na cava ga e sa na takosovi au.

A sureti au ki vale ni lotu e na dua na gauna, ka'u sa tekivu gadreva me'u bulataka e dua na bula e va – Kalou. Ia, au gadreva e dua e kaukauwa vakayalo me tuberi au. A yalataka tale ga vei au ko Dave ni na lomana na luvequ ka sa vula tini tiko e na gauna ko ya, ka'u a vakayacani koya me ko David. Au kurabuitaka na veika e cakava na Kalou m'eu rawa ni vinaka kina e na loma sara ga ni bula veilecayaki kei na dredre.

Keirau vakamau e na i ka vitu ni Janueri , 1967, ia, a sega ga ni walia na noqu dredre. E sega tale ga ni walia na noqu dredre na la'ki lotu, ka sega ni dredre na noqu matavuvale, se na noqu vakamau. Na leqa, e tiko e yaloqu mai na mavoa ni bula au a sotava mai.

Ni ko vakacacani ka sega ni lomani, e vakatuvakaduataka na bula ka sega ni na dede na veiwekani ko tovolea mo tekivutaka. Au gadreva me'u lomani ka me'u dau loloma tale ga. E tiki ni noqu bula na cudrucudru, i valavala kaukauwa, sega ni vakarorogo, viavialevu, vakayaco lomaqu tu ga ka tautauvata sara ga kei na tamaqu. Na veidraki ni bula kece au sotava mai, e sa mai tiki sara tu ga ni noqu bula. E vuqa na gauna au dau lomalomani au, ka'u via vakatulewa tu ga e na veigauna taucoko kei na vuqa tale. E rawa ni'u vakamacalataka sara vakamatailalai, ia, au kila ni sa na matata vei iko.

Keirau cakacaka ruarua, ka toso vinaka sara e na so na gauna na bula, ka ni turaga yalo rawarawa ko Dave. E na vuqa na gauna e vakamuria tu ga vakamalua na noqu bula. Au kila tu ga ni'u donu e na veika kece ga. Au kila tale tu ga ni sega ni leqa vei au e dua na ka. E dua ga na ka e leqa tiko vei ira na tani.

Au sa vakabulai, au lomani Jisu, au vakabauta ni sa vosoti na noqu caka cala ka'u na lako ki lomalagi e na gauna au sa mate kina. Ia, au sega ni vakila e dua na vakacegu se dua na bula qaqa e na veisiga kece ni noqu bula. Au vakabauta ni dodonu me ra tamata mamarau na tamata lotu. Au sega ni vakila na marau ko ya e na dua na gauna balavu. Au sega mada ga ni kila ni'u tamata vakadonui e na vuku ni dra i Jisu. Au beitaki au tu ga vakataki au, ka'u sa sega ni lewa rawa tiko na noqu bula.

Au vakananuma tiko ga e na veigauna kece, kevaka wale ga me veisau na ka kece ga, au na qai veisau. Kevaka wale ga e duatani na watiqu, iratou na luvequ kei na neitou bula vakailavo; ke rawa wale ga ni'u gade ki na dua na vanua, volia rawa e dua na motoka vou, volia e dua na vinivo vou, au na qai marau. Au a dau cakava tiko ga na veika e tukuna na Jeremaia 2:13; *au kelia tiko na i keli wai ka sa lu tikotiko ga.*

Au a oca na vakasaqara na matanitu ni Kalou (me vaka e tukuna na Roma 14:17 sa i koya na yalododonu, na vakacegu kei na reki). Au sega ni raica rawa, ni tiko ga e yaloqu na matanitu ni Kalou, me vaka e vakatavulica ko Jisu e na Luke 17:20,21. E vaka tale ga kina na veika e tukuna ko Paula e na Kolosa, ni matanitu ni Kalou e tiko ga e lomaqu. **Na Karisito ki na lomamu na kena nuitaki na kalougata.** (Kolosa 1:27) Na noqu reki e tiko vua na Kalou, ka taura e dua na gauna balavu me'u qai sotava.

Au tovolea me'u caka vinaka me'u rawa ni rawata kina na noqu vakadonui mai Vua na Kalou. Au a tiko e na komiti ni veivakalotutaki. A qase tiko ni lotu na watiqu, ka ratou vuli tiko na luve i keirau. Au tovolea me'u cakava na veika donu kece ga. Au tovolea vakavuqa, ka'u raica ni sega ni dua na ka donu au cakava rawa. Au oca, yalolailai ka'u sega ni kila na cava me'u cakava.

Au sega ni kila ni tiko na leqa

Au sega vakadua ni kila, ni vu ni leqa, sa i koya na bula biliraki ka mavoa au a susugi cake mai kina. Au nanuma ga ni sa oti ka sa guilecavi. Au kila ni sa sega ni yaco tiko, ia, e maroroi vinaka tu e na noqu vakasama. Au se vakila tiko ga na bula ni veivakatotogani ka so na gauna e dau basika e na noqu i valavala.

Au gadreva me vakabulai na mavoa ni yaloqu!

Au kila ni'u sa vakabulai ka'u sa sucu vou (1 Koronica 5:17), ia, e sega ni vakavotukana sara ki na noqu bula na i valavala ni tamata vou. Au a bula voli ga e na veika e vakatulewa kina na noqu vakasama kei na yalo

e mavoā. E sa mai sauma oti ko Jisu na i sau ni noqu i valavala ca kece,
ia, au sega ni kila me'u ciqoma vakacava.

3

Na I Vakarau Ka Vu Mai Na Veivakatotogani

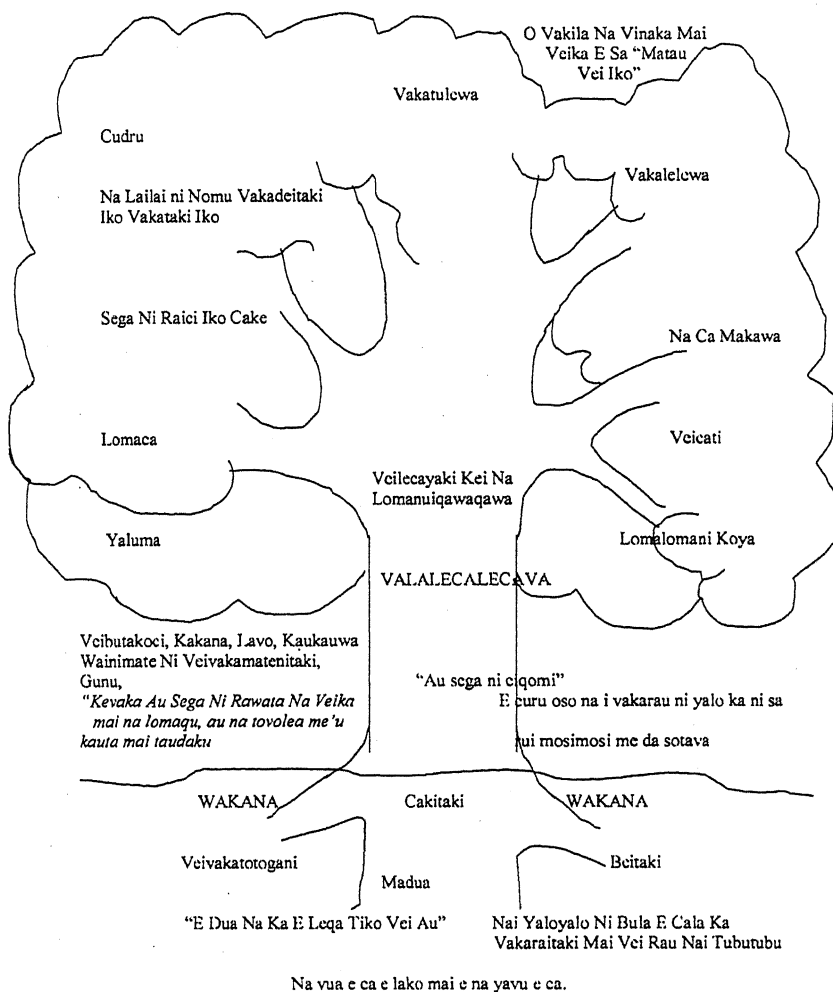
Me da kila tiko ni veika e da vakaraitaka e na noda bula (noda i valavala), e tiko na vuna. Ni dua e kaukawa na nona i valavala, e na tiko na vuna. Na nona i valavala e vua ca ni dua na kau ca, ka ca tale ga na wakana. Me vaka au dau tukuna, na vua ca e lako ga mai na dua na kau ca.

E ka bibi me da raica vakavinaka na wakatu ni veika e yaco ki na noda bula. Kevaka era sega ni vinaka, rawa ni veivakacacani, se kaukauwa, au via tukuna vei iko e dua na i tuktutuku vinaka; e rawa ni ko cavu laivi mai na qele ca ko teivaki tiko kina, ka la'ki teivaki e na qele vinaka e vakarautaka ko Jisu, ka me rawa ni ko mai maroroi e na Nona loloma. (Efeso 3:17, Kolosa 2:7).

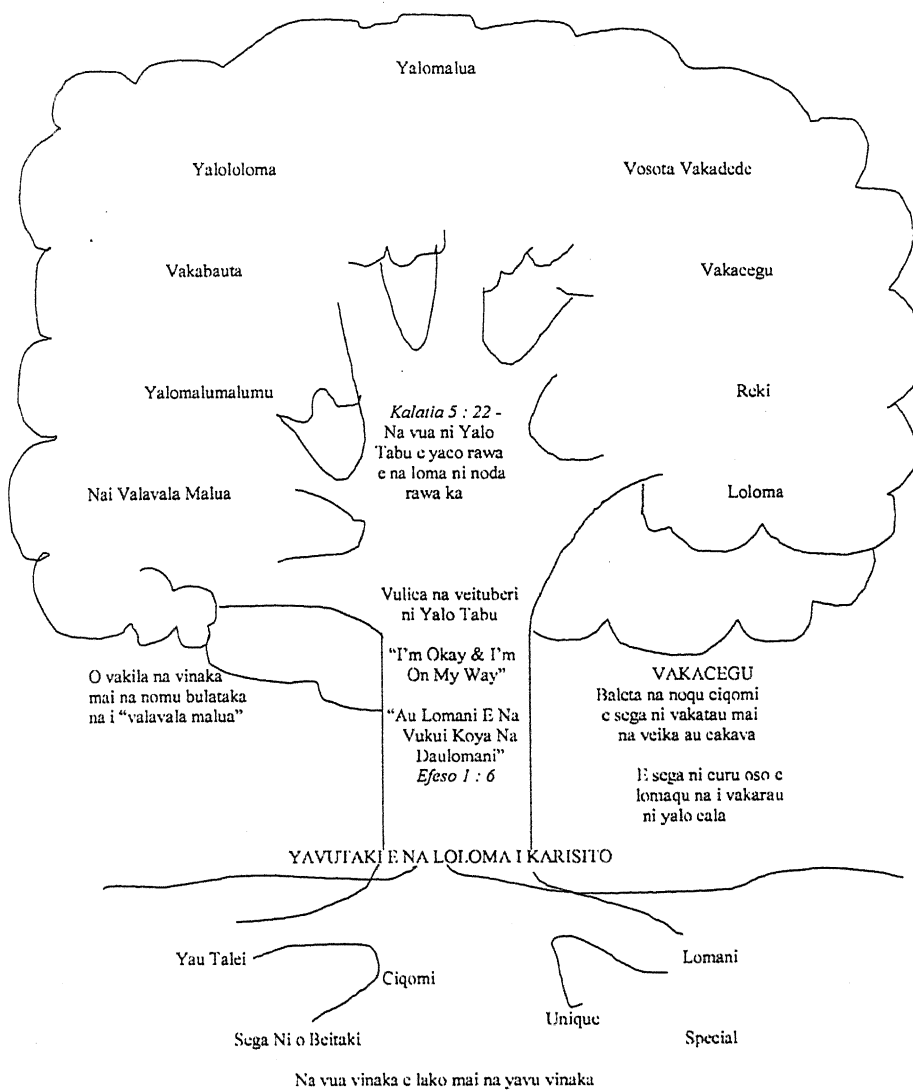
Ni ko taba ni vaini, ka ko sa semati lesu ki Vua na Waka kei na Vu ni vaini, ko sa na tekivu ciqoma ka vakila na veika vivinaka ka drodro mai Vua (Na vutuniyau ni Nona loloma kei na Nona veivakalougatataki). E rawa ni da kaya, ni kevaka e da sa vakabulai ka da se bera ni ciqoma na veika me da tubu cake kina, e na marautaka ko Jisu me solia vei keda e na gauna sara ga oqo.

E levu sara na vua ca e na noqu bula ka'u tovolea me'u kauta laivi vakataki au. Au tovolea vakaukauwa me'u cakava na veika vinaka. Na veigauna kece au sasaga kina, e basika cake tale e dua na ka vou ka vakaleqa na veika au tovolea tiko. Au cavuraka laivi na vua ka basika tiko e sau, ia, au sega ni raica tiko na wakana ka vunitaki tiko e lomaqu. E bula vinaka sara tiko ga na wakana, ka vakabasikataka tiko mai na kau ca ka mai vakavuna tiko na leqa.

E bau tautauvata kei na nomu bula na veika oqo?

Na vua ca e lako mai na yavu ca.

Na vua vinaka e lako mai na yavu vinaka

Ko sa bau dolava mada na nomu katuba ni kato ni wai liliwa ka kunea ni boi ca na kena i boi? Ko sa kila tiko ni leqa tiko e dua na ka, ia, me rawa ni ko kunea na ka e vakavuna tiko na bona, e na daumaka mo talaucaka taucoko mai tuba na veika kece e tu e loma.

E na tautauvata ki na noda bula. Ni/yaco e dua na leqa, e tiko na mavoa ka vakavuna. Mo na vakasaqagara, talaucaka mai ki tuba me rawa ni ko raica rawa na vu ni leqa ka me rawa ni kau tani. E rawa ni vakavoui na veika taucoko ni sa vakamacari na veimavoa ka vakavuna tiko na leqa.

Nanuma tiko, e mosi ni da caturaka laivi na wakatu ni bula makawa. E taura tale ga e dua na gauna me teivaki tale, vakawakana ka vakadeitaki. E rawa ni noda na veivosa ni yalayala ni Kalou e na dela ni noda vakabauta kei na vosota (Iperiu 6:12). E dau vakacavara na Kalou na veika kece e tekivutaka (Filipai 1:6). E tekivuna ko Koya, ka na sauma tale ga na noda vakabauta (Iperiu 12:2)

Na vua ca

E vuqa na vua ca e tu e na noqu bula ka vakavuna na noqu cudrucudru, lomalomani au, ka' u dau via vakatulewa tu ga e na veigauna taucoko. E kaukauwa na noqu bula ka' u dau vakalelewa vakalevu. Au dau rerere ka levu na gauna au biliraki ka sega ni lomani.

E duatani na noqu bula e loma ka duidui mai na bula au tovolea me'u bulataka e taudaku. Au vakalecalecava sara tu e na so na gauna, me ra kila ga na tani ni vinaka tu na noqu bula. Au dau kauwai vakalevu e na veika era kaya na tani me baleti au, kei na veika au rawata. E vuqa era nanuma ni dei na nodra bula, ia, ni ra yavalati e taudaku, era rere ka veilecayaki.

Au kalougata vakalevu ni'u sega sara ni bobula ki na tavako kei na wai ni veivakamatenitaki. Au dau vakatavako, ia, au sega soti ni dau taleitaka na gunu vakasivia ka' u dau cakava tu ga vakarauta.

Au lewai au tu ga vakataki au, ka' u sega ni vakatara me lewai au tale e dua. E vu mai na nona lewai au tu ga ko tamaqu ka' u sega ni vakatara e dua me mai lewai au tale ni' u sa galala rawa mai vua. E dina ni' u sega

ni lewai au rawa vakataki au e na vuku ni mavoa ni yaloqu, ia, e na so na gauna, e dau yalomatua sara na noqu vakatulewa, me'u lako tani mai na so na veika, ka'u kila ni na rawa ni vakaleqa tale na noqu bula.

Au dau gunu vua ni kau me rawa ni lutu kina na yagoqu ni'u sa rui levulevu. E mai via vakaleqai au tale, ka ni'u sa yavala tu ga e na cakacaka. E rawa ni'u cakacaka me vaka e dua na misini. Ia, ni sa la'ki oti na kaukauwa ni vua ni kau, au voleka ni mate e na levu ni wawale kei na oca ni yagoqu.

E sega ni lutu sobu na kequ bibi, ia, au sa tarovi au ga vakataki au ka ni'u sa leqataka de lakolako, au na sega ni biuta rawa na vua ni kau.

Au vakila ni kaukauwa au rawata me'u cakava rawa tiko kina e so na vakatulewa, e vu mai na noqu a ciqomi Jisu ni'u se qai yabaki ciwa. Au sega ni kila me'u tara cake vakacava na neirau veiwekani vata kei na Kalou. Au vakabauta ni a vukei au e na vuqa sara na gauna, ka vakauasivi e na gauna ni noqu lecaika. Au sa qai sotava na kena veivakalougatataki, ka sa qai matata vei au ni sa oti e vica na yabaki.

Au kila ni a vakabulai au na Nona loloma mai na veivakalolomataki ni wai ni mate ni veivakamatenitaki, na gunu kei na vuqa tale na leqa ka rawa ni vakaleqa na noqu bula. Au vakavinavinaka kina Vua na Kalou, ka'u kurabuitaka na Nona rawa ni maroroi au mai. E dina ni'u sega ni la'ki cokoti e na lawa, se'u solia vakaveitalia na yagoqu me'u saumi kina, ia, e levu tale na dredre au a curuma mai. E basika na vua ca mai na waka ni kau ca.

Vakalecalecava

Au sa sega ni taleitaka na noqu bula, ka'u vakalecalecava tu ga me ra kila na tani ni vinaka kece tiko na veika au sotava tiko. E da dau vakalecalecava na tamata e na vukudra na tani, ka da dau sega ni vinakata me ra kila na dredre se na leqa e tiko. E da dau vakalecalecava tale ga, ka ni da sega ni vinakata me da yavalata ka walia na leqa kei na mavoa ni yaloda.

Au sega ni raica rawa na levu ni noqu vakaloloma me yacova ni'u sa qai vakayagataka na noqu gauna e na Vosa ni Kalou, ka'u sa tekivu vakila na mavo ni mavo ni yaloqu. Kevaka e se bera ni vakila e dua, na bula galala ka marautaki, e na kila vakacava na veika vinaka e calata tiko? Au sega ni vakasamataka rawa e na noqu gauna ni gone, me'u bau marau e na dua na gauna. Au sega ni kila ni da sega ni rawa ni marautaka na bula kevaka e da bula rerere tiko.

Au rawa ni vakasamataka na nona i talanoa ko Dave, na watiqu, me baleta na nona matavuvale. E ratou lewe vitu na veitacini ka ratou dau veilomani. E taleitaki na bula e na loma ni nodratou vale – e ratou dau la'ki gade, vakatakakana, qito vata ka ratou susugi cake mai vua e dua na marama ka dau tukuni Jisu vei iratou E sega soti ni levu na i lavo, ka ni sa mate na tamadratou e na vuku ni tauvimate. Ia, na yalodina kei na masu nei tinadratou, e kauti iratou laivi mai na dredre kei na leqa.

E ratou vakila na loloma dina, ka ra gadreva tu e vuqa.

Ni wasea tiko mai ko Dave na talei ni nodratou matavuvale, sa duatani na noqu rarawa, ka'u cudru, ni butakoci laivi mai vei au e dua na ka, ka dodonu me noqu – o ya na bula e marautaki ka lomani. E rawa ni yacovi iko tale tiko ga na vakanananu vaka ko ya. Kevaka e vakakina, e rawa ni vakayacora vei iko na Kalou na veika e cakava vei au. E na vukeyi iko ka vakalesuya mai na veika ko sa vakayalia.

Au sa qai vakatulewataka me'u sa kakua ni vakalecalecava tiko, ka me'u sotava yani ka cakacakataka na kena vakamavotaki na mavo ni yaloqu. E tu e so na i valavala makawa ka sa tiki tu ni noqu bula. Na bula makawa ko ya e sega ni bale vei Dave, se vei iratou na levuqu, ka sega ni dodonu me ratou la'ki beitaki e na dua na ka e ratou sega ni kila ka sega ni vakavuna.

Na noqu i valavala ka'u dau vakamatautaka

E tu e so na i valavala tudei ka vu mai na veivakatotogani e da sotava e na noda bula. Oqo e so vei ira:

Vakayagataki cala ni gunu

Gunu (Alcohol)

Wai ni mate ni veivakamatenitaki (Drugs)

Bobula ki na i lavo

Vakayagataki lavo vakasabusabu (Excessive spending)

Mamaqi

Leqa ni noda kana vakaca

Kana vakasivia ka vu mai na mavoa ni yalo ka rawa ni vakavu tauvi mate sara

Vakuai iko mai na kakana

Levulevu sivia ka vu mai na kana vakasivia

E so era nakita me ra levulevu sivia ka me ra kakua ni rairai vinaka kina. Era rerevaka de ra temaki lesu tale ki na bula druka ka ra a sotava mai. E so ka ra calata na loloma e na nodra gauna ni susugi cake mai, e rawa ni ra kana vakasivia me rawa ni vakaisosomitaka na veika era calata.

I vakarau ni yalo ko sa matau kina

Cudru

Yaluma

Rere

Mamarau vakalialia

Yalododonu mai na nomu cakacaka vakalotu

Marau vakaiyalayala (vakamataruburubu e na veigauna kece; sega vakadua ni dau cudru; dredre e na gauna cala; dau talanoataka ga na veika e marautaki)

Vakanananu e dau matau

Vakamatailalaitaka na ka

Lomaleqa

Sega ni dau cegu na vosa

Vakanananu ni gagadre ca

Vakanananu ka sega ni dau tu dei (sega ni vakacegu rawa, dau vakasamataka vakalevu na veika me caka, se, tukuni kei na vuqa tale)

Veicakacaka ka rawa ni da bobula kina

Cakacaka

Qito

Wilivola

Qito i lavo

Vakaukauwa yago

Sara retio yaloyalo (TV)

Taukena ka maroroya e levu na manumanu e vale

Vakatulewa e loma ka dau matau

Vakatulewa e na veigauna kece. E ra dei ga ni ra vakatulewa tiko ka lewa na veika kece ga.

Ko ira era lewai - Ko ira era lewai, era sega ni rawa ni ra tekivutaka e dua na ka. Era solia me lewai ira na tani ka ra na cakava na veika kece ga e tukuni vei ira. E so e rawa sara ga ni ra vakatulewataka me ra soli ira ki vua na tevoro me cakava na veika era vinakata vua. Era mamadua ka ra nanuma ni sega ni dua na ka e vinaka vei ira – sega ni rawa ni ra digidigi.

Matau me ra cakava tale na i valavala ka dau vakayacori vei ira – Era dau vakayacora vei ira na luvedra, na i vakarau vata ga ka dau vakayacori vei ira. E so era dau cakava vaka ko ya ni ra vinakata me ra guilecava kina na veika e vakayacori vei ira.

I vakaraitaki: E dua na tagane ka dau vakatotogani e na gauna ni nona gone, e na dau vakayacora vakakina ki vei ira na luvena e na gauna ga e vakasamataka mai kina na veika e dau caka vua. E dua na marama ka dau vakatotogani, ka vakacacani beka mai vei tamana, e na rawa ni vakawatitaka e levu na tagane ka ra tautauvata ga kei tamana na nodra bula. E rawa ni nanuma ni sega ni dua na kena yaga, ka ni dodonu me sa vaka tu ga ko ya na i valavala me vakayacori vua.

Dauveiqaravi – E so e ra nanuma me ra sa veiqaravi tu ga vei ira na tani. E ra nanuma ni sega ni dua na betedra, ka ra veiqaravi, cakacaka vakaukauwa, veivuke, vakalomavinakataka na tamata ka tovolea me ra caka vinaka me rawa ni ra marautaka tu kina na bula.

E da buli me da vinaka e loma

E da a buli me da marautaka na bula ka da taleitaki keda vakataki keda. E dodonu me tiko vei keda na vakanananu ko ya e na veigauna taucoko. Kevaka e sega, e da na vakabasikataka so na i valavalá ni bula me rawa ni da loma vinaka kina, ia, e na dede ga vakalailai sa na yali tale.

Vakasamataka mada vakavinaka: Kevaka e dau vakayagataka na wai ni mate ni veivakamatenitaki (drugs), e rawa ni vu mai na vereverea kei na mosi ni bula e sotava, ka vinakata me vakayalia tu mada na mosi e na dua na gauna lekaleka. E tautauvata tale ga kei ira na dau gunu. E so era dau vakayacora e na nodra kana. E marautaki na kana, ka da taleitaka na noda veigauna ni kana. E vuqa vei ira era sotava na mavoa, e dau veilecayaki na nodra kana, ka ra gadreva tu me ra bau lomani. E ra vinakata me bau vinaka tu mada ga na nodra bula e loma. Ni da sega ni vakila na bula vinaka e loma, e da na vaqara e dua na vanua me da rawata mai kina.

Kevaka e tiki tiko ni nomu bula e so na i valavala ka talanoataki tiko e na wase ni vola oqo, au nuitaka ni na vukeyi iko vakalevu na veika e da wasca tiko. E rawa ni ko vakayagataka na yabaki taucoko ni nomu bula mo saga mo vakavinakataka na bula e sau (vua), ia, e na la'ki basika tale mai, kevaka e sega ni talaraki laivi na vu ni mavoa ka tiko e yalomu.

Au Sa Qai Lomani

Ko sa na rawa ni raica e so na dredre e na nomu bula, kevaka ko a sotava na veivakatotogani e na dua na gauna. E na vakavu leqa kevaka e da raica wale tiko ga na leqa, ka da sega ni vakasaqara na kena i wali.

Au gadreva me'u vakamatatataka e ke e vica na dina lelevu, ka kauta mai na veivakabulai ki na mavoa ni yaloqu. E kaya ko Pita e na Cakacaka 10:34, ni sega ni rokova na Kalou e dua na tamata. Na veika e cakava vua e dua, e na rawa ni cakava vua e dua tale kevaka e kila na Kalou ni vaka na lomana (Nona Vosa).

Na veivakabulai

E sega ni kila na i matai ni watiqu na loloma, ka'u sega vakadua ni vakila e dua na loloma e na neirau bula vakaveiwatini. Na i karua ni watiqu ko Dave, e tamata dau loloma, ia, au sega ni kila me'u ciqoma vakacava na loloma ko ya. E veiveisau tu ga na i vakarau ni yaloqu, ka dau vaka oqo na noqu i valavala. (1) besetaka na nona loloma ka sogoti koya laivi mai na noqu bula. Au viribaiti au wavoki ka ni'u sega ni vinakata me dua tale me vakamavoataki au me vaka e liu. (2) au tovolea me lomani au ko koya e na i vakatagedegede ni loloma ka dredre vua me rawata.

E da wilika e na 1 Joni 4:18, ni kauta laivi na rere, na loloma. E rawa duadua ga vua na Kalou me solia vei keda na loloma ko ya. Se mani vakacava na cecere ni nona loloma e dua ki vua e dua tale, e tamata tiko ga, ka na sega ga ni rawa ni yacova na Nona i vakatagedegede na Kalou. E kaya na i Vola Tabu e na Maciu 26:41, **Sa gu na yalo, ia, na yago sa malumalumu.** E da dau veivakayaloyalolailaitaki na tamata – ka sega ni taucoko na noda loloma baleta ni vaka ko ya na i vakarau ni noda bula na tamata.

Au a tovolea me solia vei au ko Dave e dua na ka, ka rawa duadua ga Vua na Kalou me solia. Au vinakata me taucoko na nona lomani au, me cakava vei au na veika vinaka kece ga ka me rawa ni vinaka kina na noqu marautaka na noqu bula. Ni sega ni vakayacora vakakina, e dau vakacudrui au, ka vakavuna me'u sega ni taleitaki koya, ka'u sogoti au tani mai vua. Au sega ni vakatara me curu basikata mai e na vica vata na siga, ka so na gauna e vakamacawa.

E vuqa ka ra lako mai na matavuvale ka ra sotava na veivakatotogani, e sega ni dau dede na dei ni nodra veiwekani, ni ra sega ni kila me ra ciqoma vakacava na loloma, se, ra vinakata me solia vei ira na watidra e dua na ka, ka rawa duadua ga Vua na Kalou me solia. Na kena i tinitini, e rawa ni la'ki yavalata ka vakaleqa sara na matavuvale.

E rawa tale ga ni yaco oqo ki na noda veimaliwai kei na noda veitokani. A lako mai e dua na marama ka kaya vei au, "Joyce, au gadreva mo vukei au. Au sa rui galili vakalevu, ka veigauna kece e dua kina na noqu i tokani vou, e sega ni dede sa biuti au tale." E sa rui gadreva vakalevu na marama oqo me lomani. Na veigauna kece e dua kina na nona i tokani, e kumuna kece na veimosi kei na dredre ni nona bula makawa, ka talaucaka taucoko vua na nona I tokani vou. Oqo e dau la'ki vakavuna na nona drotaki koya tale.

Na loloma titobu va – Kalou ka sega ni vaka i yalayala

E na dua na gauna ni'u wili Vola Tabu tiko, au raica sara na 2 Koronica 5:7: **Keitou sa lako voli e na vakabauta, ka sega ga e na raica.**

A tarogi au e kea na Yalo Tabu ka kaya, "Joyce, na cava ko vakabauta e na nomudrau veiwekani vata kei na Kalou? Ko vakabauta ni lomani iko ko Koya?"

Ni'u tekivu vakadikeva na Vosa ni Kalou e na vuku ni taro ko ya, au raica rawa ni lomani au na Kalou, ia, e na so ga na ka.

E vakatavulici keda na i Vola Tabu ni taucoko na loloma ni Kalou vei keda, ka sega ni kauwaitaka na veika e da vakayacora. E sega ni

yavutaka na Nona loloma e na taucoko ni noda bula. E sega ni yavutaki tale e na dua na ka; Vua duadua ga. E loloma na Kalou.

(1 Joni 4:8). E sega ni Nona cakacaka na loloma; e loloma ko Koya. E lomani keda e na veigauna kece, ka vuqa na gauna e da dau sega ni ciqoma rawa na nona loloma e na vuku ni ca ni noda i valavala.

Au gadreva me'u wasea e vica na tiki ni Vola Tabu ka dau vakaibalebale sara vakalevu vei au. E vinaka mo wilika vakamalua, tugana ki na vu ni yalomu ka vakatara me tiki ni nomu bula.

1 Joni 4:16 – 19

Ia e da sa kila ka vakadinata na loloma ni Kalou vei keda. Sa loloma na Kalou; ia ko koya sa dau tiko kei na loloma sa dau tiko vata kei na Kalou. A sa tiko na Kalou e lomana.

E na ka ogo sa yaco kina me levu sara na loloma vei keda, ni da sa tautauvata kaya, ni da sa tiko e vuravura ogo, me da doudou kina e na siga ni lewa.

Sa sega ni tu vata na rere kei na loloma; ia sa biuta tani na rere na loloma levu sara; ni sa tiko vata na rere kei na yaluma. Ia ko koya sa rere sa sega ni levu sara na nona loloma.

E da sa lomani Koya e na vuku ni sa taumada na nona loloma vei keda.

1 Joni 4: 9-11

E na ka ogo e sa vakaraitaki kina na loloma ni Kalou vei keda, ni sa tala ki vuravura na Luvena e dua bau ga na Kalou, o koya ka vakatubura ko Koya me da bula e na vukuna.

E na ka oqo sa rairai kina na loloma, sa segai ni da a lomani Koya na Kalou , ia ni sa lomani keda ko Koya, a sa tala na Luvena me i bulubulu ni noda i valavala ca.

Vei kemudou sa lomani, kevaka sa lomani keda vaka oqo na Kalou sa dodonu me da veilomani vaka i keda.

Roma 8: 35

O cei me na tawasei keda mai na loloma nei Karisito, a ka rarawa li, se na yaluma, se na dauniveivakacacani, se na dausiga, se na luvaiwale, se na dau veivakarerei, se na i seleiwau?

Roma 8:38,39

Ni'u sa kila vakaidina ni na sega ni rawata na mate, se na bula, se ko ira na agilose, se ko ira sa liu, se ko ira sa kaukauwa, se na veika sa yaco e daidai, se na veika e na yaco e muri, se na ka cecere, se na ka titobu, se dua tani na ka, me tawasei keda mai na loloma ni Kalou, sa yaco e na vuku i Karisito Jisu na noda Turaga.

Efeso 3:17-19

Me tiko ga e na lomamudou na Karisito e na vakabauta, mo dou vakawakana ka tauyavutaki e na loloma ka rawata kina mo dou kila vata kei ira kece ga e ra sa lotu, se cava na kena raraba, kei na kena balavu, kei na kena titobu, kei na kena cecere: ka mo dou kila na loloma i Karisito, o koya sa uasivi cake e na ka e kilai rawa; mo dou sinai e na ka kece ga sa sinai kina na Kalou.

Roma 5:5

Ia sa sega na madua e na vuku ni nuinui; ni na sovaraki ki na yaloda na loloma ni Kalou ni sa soli vei keda na Yalo Tabu.

Aisea 49:16

Raica ka'u sa ceuti iko e na qeteqete ni ligaqu; a nomu bai sa tikotiko ga e mataqu.

E tiki ni Vola Tabu bibi vei au na 1 Joni 4:16, ka ni ni dodonu me da kila na loloma ni Kalou, ka vakayagataka kina na noda vakabauta. Au a sega tu ni kila na loloma ni Kalou, ka'u a sega kina ni vakabauta na Nona loloma e na vukuqu.

Ni temaki au na tevoru, au sega ni kila me'u vakadinadinataka vakacava ni'u cala, ka'u kerea Vua na Nona veivosoti, ciqoma na Nona loloma ka toso tale. E dau dede na noqu beitaki au vakataki au e na cala lalai ka'u cakava, ka so na gauna, e taura tu e vica na auwa se vica na siga. Au a vakararawataki! E kaya vei keda ko Joni ni vakararawataki keda na noda rere, ia, na loloma e kauta tani na rere (1 Joni 4:18). E taucoko na Nona loloma na Kalou, ka ni yavutaki ga mai Vua ka sega ni yavutaki mai vei au. E dina ga ni levu na noqu malumalumu, e sega ni veisautaka na Nona loloma.

E taucoko na loloma ni Kalou vei iko ka sega ni veiveisau. E sega ni veiveisau na Nona loloma ka ni sega ni yavutaki mai vei iko, e yavutaki mai Vua. Ni ko malumalumu, ko tarova na Nona loloma, ka ko totogitaki iko e na nomu beitaki iko vakataki e na veika ko cakava? E na i matai ni vasagavulu ni yabaki ni noqu bula, au beitaki au tu ga vakataki au, ka'u sega ni taleitaka na noqu bula. Au a colata tu me noqu i colacola bibi e na dua na gauna balavu, ka'u sega vakadua ni galala mai kina. Au dau cala vakalevu ka beitaki au tu ga e na veigauna.

Roma 8:33 – 35

O cei me beitaki ira sa digitaki ira na Kalou? Na Kalou sa vakadonuya.

O cei e na lewa me ra cudruvi? O Karisito Jisu ga sa mate, io, sa bula cake tale, a sa tiko tale ga e na liga i matau ni Kalou, ka sa masulaki keda.

O cei me na tawasei keda mai na loloma i Karisito? A ka rarawa li, se na yaluma, se na dauveivakacacani, se na dausiga, se na luvaiwale, se na dauveivakarerei se na i seleiwau?

E da rawa ni raica ni nona i naki na tevoru me kauti keda tani mai na loloma ni Kalou, ka ni Nona loloma duadua ga e usutu ni vakabulai ni yalo e mavoa.

E da buli me da lomani mai Vua.

Efeso 4: 4-6:

Ia, na Kalou, sa vutu ni loloma, e na vuku ni Nona loloma levu sa lomani keda kina,

Io, ni da a mate tu e na caka cala, sa vakabulai keda vata kei Karisito, (A loloma wale ga dou sa vakabulai tu kina).

A sa vakaturi keda cake vata, ka vakatikori keda vata kei Karisito Jisu e na veiyasana vakalomalagi.

E nona i naki na Kalou me lomani keda. E dodonu me lomani keda, ka ni loloma ko Koya!

E daru buli e na vuku ni loloma. E tawasei keda tani mai Vua na noda i valavala ca, ia, a solia na Luvena ko Jisu me mai mate e na vukuda, me rawa ni vakabulai keda, voli keda lesu ka me rawa ni vakatakila na Nona loloma vei keda. E noda i tavi ga me da vakabauta na veika e tukuna na i Vola Tabu me baleta na noda veiwekani kei na Kalou. Ni da vakayacora vakakina, e sa tekivutaka sara ga na kena vakamavotaki na mavoa ni yaloda.

Ni se qai tekivu na neirau vei qaravi e na cakacaka ni Kalou, e na 'Life In The Word Ministry', e cakacaka vata kei au ka vakavulici au na Yalo Tabu me baleta na loloma ni Kalou. Au a vola ka maroroya e na dua na i vola, me'u dau vakananumi au kina e na veika taucoko sara, ka vakauasivi e so na ka bibi e na noqu bula vakataki au, ka cakava vei au na Kalou, me vakaraitaka kina ni kauwai e na noqu bula. Ni'u vakayacora vaka ko ya, au sa tekivu vakila na Nona loloma, ka vukei au me'u dau nanuma ni lomani au na Kalou.

Kevaka wale ga mo vakabauta ni taucoko na Nona loloma vei iko, e na qai rawa mo vakabauta ni dodonu mo lomani.

E na gauna ko sa tekivu vakabauta kina ni ko sa ciqomi ka lomani mai Vua na Kalou, ko na qai rawa ni ciqoma na nomu bula, ka lomani iko vakataki iko. Ni ko vakayacora vaka ko ya, ko na sega wale ga ni lomana lesu na Kalou, ko sa na tekivu lomani ira tale ga na tani.

Ko sega ni rawa ni solia na veika e sega ni tiko vei iko

E vuqa era tovolea me ra lomana na tamata kece ga mai na gauna ga era ciqomi Jisu kina. Vakalailai ga era sa raica ni sega ni rawa ni ra kitaka vakakina, ka yaco me ra beitaki ira vakataki ira ni ra cala. E sega ni rawa mo lomani ira dina na tani kevaka ko se bera ni ciqoma na loloma mai Vua na Kalou, ka ni sega ni dua na loloma e tiko vei iko.

E dau vakatokai na 1 Koronica 13 me wase ni vola ni loloma. E vakabibitaka e ke e dua na dina ko Paula. Na wase ni vola taucoko, e vakamatataka ni dodonu me tiko e liu e yaloda na loloma.

E vuqa era nanuma ni lomani ira na Kalou e na gauna era vakila kina ni dodonu me ra lomani. E dau basika na leqa ni ra raica ni sega ni dodonu me ra lomani e na gauna era gadreva kina.

Na veika e vakamacalataki tarava, e vakamatataka kina na veika e na yaco ni da ciqoma na Nona loloma, kei na veika e na yaco ni da sega ni vinakata me da ciqoma. Mo nanuma tiko ni da na vakalai kevaka e da vakabauta tiko, ni loloma ni Kalou e vakatau tiko mai na noda raici keda tiko vakataki keda. Ia, ni da raica ni lomani keda na Kalou, ka veitalia na i tagede ni bula e da bula kina, e na kauta mai na marau kei na reki, ka da na vakalougatataki vakalevu sara.

Na loloma ka sega ni veiveisau

Au kila ni lomani au na Kalou.

E sega ni vakatautaki na Nona lomani au e na dua na ka.

Na Nona lomani au e yavutaki ga mai Vua.

Au sega ni cakacataka na Nona loloma, ka'u na sega tale ga ni rawa ni cakava e dua na ka me'u rawata kina.

Au na sega ni rawa ni tawasei tani mai na loloma ko ya.

Ni'u talairawarawa Vua, e vakalougatataki au.

Ni'u talaidredre, au na sotava ga na i sau ni noqu i valavala.

E dina ni sega ni taleitaka na veikā ca au vakayacora, ia, e sega ni veisautaka na Nona loloma.

Ni'u sa vakila tiko na Nona loloma, au kila ni'u tamata lomani.

Ni'u kila ni lomani au na Kalou, au sa qai vakabauta ni ra lomani au tale ga na tani.

Au sa qai rawa ni nuitaka na tamata e na so na gauna, ka me'u ciqoma tale ga na nodra loloma.

Ni'u sa raica rawa ni sotava na Kalou ka'u gadreva, au sa sega tale ni qai vakasaqara na tamata me solia vei au na loloma ko ya.

E dina ni tu e so na ka ka'u gadreva me'u sotavi kina, au vakabauta ni rawa Vua na Kalou me sotava (na veitokani, lasa kei na veiwekani titobu.)

Au dau tovolea me'u dina e na noqu kila na veikā e dodonu me'u sotavi kina, ka me'u dina tale ga e na noqu kerekere Vua.

Au namaka me ra dina tale ga vei au na tamata. Au rawa ni ciqoma na vakalelewa kevaka e vakayacori e na dela ni loloma dina.

Ni'u sa kila ni'u tamata lomani, e dodonu me'u solia tale ga na loloma dina vei ira na tani.

Sa sega tale ni'u qai vakalecalecava tiko e na matadra na tamata. E na qai vakatau vei ira kevaka era vinakata me ra lomani au e na i tuvaki sara ga ni bula au bula kina. E ka bibi me'u lomani e na i tuvaki sara ga ni noqu bula dina.

Sa rawa vei au me'u kauta tani mai na noqu vakasama, na veikā era nanuma na tani me baleti au, ka'u sa tovolea me'u raici ira kei na cava au rawa ni cakava me'u sotavi ira kina.

O YA NA VUNA, au rawa kina ni tauyavutaka e dua na veivekani vinaka.

E lomani au ko Jisu, ia,

E tiko ga na gauna e lomani au kina.

E vakatautaki na Nona loloma mai na veika au cakava.

E dodonu me'u cakacaka vakaukauwa me'u rawata kina na Nona loloma.

Au vakila ni'u lomani ni'u vakalomavinakataki Koya.

Ni sega ni yaco me vaka kina, au nanuma ni'u biliraki tani.

Kevaka e dau vaka ko ya na loloma ni Kalou, me vakatautaki na noqu dua na ka e matana na veika au cakava, au na qai rawa ni vakabauta vakacava ni'u tamata lomani ka'u talei Vua?

O YA NA VUNA: au sega kina ni vakabauta ni'u tamata lomani

O ya na vuna au sega ni dau vakabauti ira era kava ni ra lomani au. Au dau nanuma ni ra se sega ga ni se kilai au vakavinaka.

O ya na vuna, au sega ni rawa kina ni ciqoma na nodra loloma na tani. Au dau tovolea me'u vakadinadinataka ni'u donu - au sega ni tamata lomani ka na vakavuna na noqu biliraki.

Era dau cakava vakakina.

Au dau vakayagataka na veika e dau cakava ko vuravura (I tutu, I tutu, I sulu kei na vuqa tale) me'u vakaraitaka kina vei au vakataki au, kei ira na tamata ni'u dua na ka. Au gadreva me ra dau tukuna mai na veika me baleti au, me rawa kina ni'u vakadinadinataka vei au vakataki au, kei ira na tani ni'u tamata lomani.

Au gadreva me'u sotava ko ya e na veisiga me rawa ni'u taleitaka tiko kina na noqu bula. Au dau rai vei ira na tani me ra solia vei au e dua na ka, ka rawa duauda ga Vua na Kalou me solia.

Au dau gadreva e levu na ka mai vei ira era veimaliwai kei au. E so na gauna era dau rarawataka tale na noqu bula. Au sega tale ga ni dau vakacegu e na veika era solia vei au. Au sega ni namaka me ra dina vei au. Au dau raici au ga, ka'u namaka mai vei ira me ra raici au tale ga ka kauwaitaki au mai.

O YA NA VUNA: au sega ni rawa ni tauyavutaka rawa kina e dua na veiwekani vinaka.

Ni'u sega ni taleitaka tu vaka ko ya na noqu bula, au namaka me ra kakua tale ga ni lomani au na tamata. Me ra taleitaka vakacava tu e dua na ka, ka sega tu ni dua na ka, ka sega tale tu ga na kena yaga?

O ya na vuna au tovolea me'u cakava vei ira na ka vinaka me rawa kina ni'u rawata na nodra loloma. Au sega ni cakava e dua na ka mai na noqu loloma, au gadreva me'u lomani. E levu ga na ka au cakava e vakanamata tiko ga vei au, ka vakavuna na nodra sega ni volekati au na tamata ni'u sa kauwaitaki au tiko ga. Ni vaka tu ko ya na noqu bula, au tovolea me'u levea na biliraki, ka sega ni'u tovolea me'u tara cake e dua na veiwekani ni veilomani.

1. Tukuna vei iko vakataki iko ka me rogoca na nomu vakasama, tukuna e cake, "E lomani au na Kalou." Cavuta ka me tugani ki na vu ni yalomu. Lesuva tale vakavica: Ni ko yadra cake e na mataka, vakarau la'ki moce kei na loma ni siga taucoko. Raici iko e na iloilo, dusi iko, cavuta na yacamu ka kaya, " _____ , e lomani iko na Kalou."
2. Vola e dua na i vola mo rawa ni vakananumi iko e na veika taucoko e cakava vei iko na Kalou. Vola taucoko na veika lelevu kei na veika matailalai e vakayacora Wilika vakadua e na loma ni dua na macawa. E na vakalayaloqaqataki iko, ka ko na marautaka vakalevu sara.
3. Vulica, ka tovolea mo biuta e na nomu vakasama na veitiki ni Vola Tabu taucoko ka vosa kina vei iko na Kalou me baleta na Nona loloma.
4. Wilika e so na i vola ka tukuni kina na Nona loloma. E daumaka mo tekivu e na dua na noqu i vola ka vakatokai na 'Tell them I love them.'
5. Masulaka Vua na Yalo Tabu, na Qase ni vuli levu me vakatakila vei iko na loloma ni Kalou.

Vulica Mo Muria Na Yalo Tabu

E vuqa, ni ra sa mai raica rawa ni ra gadreva na vakabulai ni mavoa ni yalodra, ka ra kila tale ga ni vu ni leqa era sotava tiko, e vu mai na wakatu ni veika era a sotava mai, era gadreva sara ga vakatotolo me tagutuvi laivi na veika e vakalatilati ni ra sa vinakata me ra sereki..

E da kila taucoko o ya, ia, e ka bibi me da laiva Vua na Yalo Tabu me liutaki keda, me la'ki vakavotukana kina na vakabulai ni mavoa ni yaloda. A sa talai Jisu oti mai na Kalou me mai cakacakataka na veika me baleta na vakabulai ni yalomu mai na mavoa ni bula ko sotava. Ni sa vakayacori oti ko ya, sa qai tiko na Yalo Tabu me tukuna vei iko

Na veika e kauta mai na dave ni dra ni Turaga ko Jisu. E kaya ko Jisu e na e na Joni 16:7, ni vinaka cake me lako yani ko Koya Vua na Tamana, me rawa ni lako mai na Yalo Tabu na Dauniveivakacegui. Na Yalo Tabu e Dauniveivakacegui. E na dua tale na kena i vakavakadewa, (Amplified Bible), e Dauniveivakasalataki, Dauniveivakaukauwataki, Dauniveivakameautaki, Dauveivakacegui ka Dauniveitokoni. E na gauna taucoko ni cakacakataka tiko kina na nomu vakabulai, e dodonu mo sotava taucoko na veika e na vosa kina vei iko na Yalo Tabu.

Vakasaqara na i vakasala va – Kalou

Kakua ni veilakoyaki mo vakasaqara na i vakasala mai vua e dua tani tale. Masu ka vakadeitaka ni loma ni Kalou, mo la'ki vakasalataki mai vua e dua tale, se, gadreva me vakavulici iko ga vakataki Koya.

E na noqu bula taucoko, e levu na noqu veidredre, ia, au sega vakadua ni lako vua e dua na tamata, ka vakavo ga e na dua ga na gauna. Au a la'ki raica e dua na marama ka cakacaka vakalotu, ka a sotava tale ga na

dredre e na nona bula. Au sega ni via vakacacani koya, ia, a sega ni rawa ni vukei au. E sega ni bale vua. A sega vua na i lumu me rawa ni vukei au kina.

E sega ni rawa ni lumuta na Kalou e dua na ka, ka sega ni tekivutaka.

E dau vakavuqa me ra ciciva na tamata e dua tale, ka sega ni vakamuria na veiliutaki ni Yalo Tabu. E na vuqa na gauna e sega ni la'ki vakavotukana e dua na ka.

Ni ko sa leqa, lako ki Vua na Kalou!

Au sega ni vakaibalebaletaka e ke ni cala me da vakasalataki mai vei ira na tamata. Au vakasalataki iko ga mo masu, ka vakasaqara na Nona veiliutaki na Yalo Tabu. Laiva Vua me kauti iko ki na tamata donu. E sega ni tukuni ni dua ga e sotava vata mai na dredre ko sotava tiko, se, dua na nomu I tokani voleka, me tamata donu me vakasalataki iko. Au vakaruataka tale; *Masu!*

Au sega tale ga ni tukuna mo kakua ni vakasaqara e dua me vakasalataki iko baleta n'iu a sega ni cakava vakakina. E duidui taucoko na noda bula. Au dau vakatulewa vakaukauwa, sega ni'u dau lomalomaruataka na veika au cakava, ka'u dau vakaukauwa me'u rawata na veika au taketetaka. Na noqu i vakarau ogo, e vukei au me'u toso tiko ga ki liu, ka ni'u sa raica tiko na vakataucokotaki ni noqu bula. E so, era na gadreva me ra vukei mai vei ira na tani, e dua me vukei ira e na vuku ni veika era vakanamata kina ka vakaukauwa me ra rawata na veika era taketetaka.

E ka bibi me muri na veiliutaki ni Yalo Tabu. O Koya na Dauniveivakasalataki vinaka duadua. E rawa ni na tuberi iko, se, na liutaki iko ki vua e dua me rawa ni vukei iko. E na veigauna taucoko, rai tiko Vua me na vukei iko ko Koya. Na veivakasalataki e ra na cakava na tani, e na sega ni domo ni Kalou vei iko, kevaka e sega ni vakavuna na Yalo Tabu.

E ka bibi me da raica rawa ni duidui na kaci ni Kalou ki na noda bula. E kacivi au ko Koya me'u vakatavuvulitaka na Nona vosa, ka sa bibi

me'u ciqoma sara ga mai Vua na dina me baleta na noqu kacivi. Ia, e na sega ni tautauvata vei keda taucoko.

Na cakacaka ni Yalo Tabu

E kune e na Joni 16:8 e dua tale na i naki bibi ni cakacaka ni Yalo Tabu. E kaya ko Jisu ni na mai vakatakila vei keda ko Koya na i valavala ca kei na ka dodonu.

E vuqa vei ira na tamata ka ra vakacacani ka vakararawataki, era tamata mamadua. Era sega ni taleitaki ira vakataki ira ka ra vakila ni ra beitaki ira tiko ga.

E kauta mai na tevero na veibaitaki; ia, na Yalo Tabu e vakatakila vei keda na i valavala ca kei na veika dodonu. E tiko na kedru duidui – Au vakatulewataka me'u ciqoma na veika e cakava na Yalo Tabu, ka'u sega ni vakatara me'u baitaki mai vua na tevero. E dodonu mo cakava tale ga vaka ko ya. Na Yalo Tabu duadua ga, kei na kaukauwa ni Vosa ni Kalou, e rawa me veisautaka ka vakadodonutaka e dua, ka vakadeitaka vua ni tamata vakadonui mai Vua na Kalou, e na vuku ni dra ni Turaga ko Jisu Karisito.

(2 Koronica 5:21)

E kaya na Joni 16:13, ni Yalo ni dina ko Koya, ka vakadeitaka vei keda ni na liutaki keda **ki na veika kece ga e dina....** E kaya na Joni 14:26, ni na vakananumi keda e na veika sa oti. Na cakacaka ruarua ni Yalo Tabu oqo, e vukea na nona vakabulai e dua e mavoia na yalona. E dodonu me ra kakua ni vunitaki ira, ka me ra sotava na dina. E rawa ni tiko e so na ka era sa guilecava, ka vakavu mosi ni ra nanuma tale, ia, e dodonu me kau lesu mai, me rawa ni vukea na cakacaka ni kena vakamavotaki na yalo mavoia.

Kevaka e sega ni liutaki e na Yalo Tabu ko koya e veituberi tiko, e rawa ni kauti koya vakakusakusa. Kevaka e vakatotolotaki, e rawa ni vakavu mosi ka yacova na gauna ni na sega ni rawa ni ciqoma e na nona vakanananu.

Au nanuma e dua na gone yalewa ka a lako mai vei au me mai masulaki. E rarawa vakalevu ka yaluma ka la'ki vakavuna sara tiko me rerere. E kaya ni veimacawa taucoko ni la'ki sikovi nona dau ni veituberi, e sega ni rawa ni vosota me lako curuma tale na mosi e sotava tiko. E sa rui mosimosi sara ga, ka'u rogoca mai vua e na dua na gauna ni kaya, ni sega ni vinaka ka sa sega ni rawata.

Ni vosa tiko, au masu tale tiko ga me rawa ni vakatakila vei au na Kalou na cava me'u cakava. Au leqataka de lakolako qai tauvi koya vakasauri e dua na ka e na vanua ni veimasulaki. Ni oti sara ga ko ya, au rogoca na domo ni Turaga, ni sega ni liutaki e na Yalo Tabu na nona dauniveituberi, ka sa rui vakatotototaki koya, ka vakavuna na kena sega ni rawa ni ciqoma na nona vakasama na veika e caka tiko.

Au sa qai vakamacalataka vakamalua vua na veika e vosa kina vei au na Kalou, ka'u raica ni malumu sobu vakalailai, ka 'u raica e dua na vakacegu. E vakadinadinataka vei au ni yaco dina tiko na veika au wasea vua.

E na gauna e vakabulai au mai kina vakamalua na Kalou mai na mavoa ni yaloqu, e levu sara na ka e vakaraitaka vei au. A vakauqeti au ko watiq me'u wilika e dua na i vola ka tukuni tiko kina e dua na marama ka a vakatotogani tale ga e na dua na gauna. Au sega ni kila ni veika dredre au sotava e vu mai na veika e tara na noqu bula ni'u se gone. Au nanuma ga ni tautauvata na veika e da sotava na tamata kece ga.

Sa dua na ka na dredre ni noqu wilika na i vola ko ya. E na gauna au sa la'ki wilika kina, ni dau vakasaurarataki koya na tamana vakacabecabe, e lesu kece tale mai vei au na veika au a sotava mai, ka lako vata kei na noqu cudru, kei na mosi ni yaloqu ka lako mai na vu ni yaloqu mai loma. Au taura na i vola ka'u viritaka tani.. "Au sega ni via wilika tale na i vola oqo!"

E na gauna vata sara ga ko ya, au rogoca na domo ni Kalou ni kaya, "Sa kena gauna."

Sa vica vata na yabaki na noqu vakaukauwa tiko mai e na noqu i lakolako vata kei na Kalou ni bera ni mai yaco na veika oqo. Na cava na

vuna e sega ni vakaraitaka kina vei au e liu, ka me'u a vukei e na gauna ko ya? Baleta ga ni *se bera na kena gauna!* E kila vinaka na Yalo Tabu na veika me cakava e na gauna donu. E kila ko Koya na gauna ko sa vakarau kina mo sotava na veika e vakarautaka. E kila duadua ga ko Koya na veika mo vukei kina, e na gauna ko sa vakarau kina mo ciqoma na veivuke.

Na veivuke ko ya, e rawa ni ko sotava e na nomu wilika e dua na i vola, se dua e vunau, se na nomu i tokani ka tukuna e dua na i tukutuku ko gadreva sara tu ga mo rogoca e na gauna sara ga ko ya. E rawa ni vosa kina vei iko e na nona tukuni yalo e dua, se, e rawa ni vosa vakadodonu sara ga vei iko na Kalou. E rawa ni sa gauna sara ga ni Kalou vei iko ni ko sa wilika tiko na i vola oqo. Kevaka e vakakina, e na vakayagataka na Kalou e so na i tukutuku e na i vola oqo, me tara e so na yasa ni nomu bula ko sotava tiko kina na mosi kei na mavoa. Na i vola oqo e rawa sara ga ni i tekitekivu ni nomu vakabulai ka vakataucokotaki, se i cavacava ni sasaga dede ko sa curuma tiko mai, mo sotava kina na taucoko ni bula kei na mavo ni mavoa ni yalo.

E vuqa ka ra dau mai masulaki, era dau lomaleqa ni ra sega ni rawa ni dau vakasamataka lesu na gauna ni nodra gone kei na veika e vakayacori vei ira. E ra dau vakacegu ni'u tukuna vei ira ni'u sa guilecava tale ga e so na ka, ka vakayacori vei au.

Au dau vakananumi ira, ni rawa Vua na Yalo Tabu me vakananumi keda ki na veika sa oti, ka me liutaki keda ki na ka kece ga e dina. Ia, e ka bibi dina me veiliutaki dina na Yalo Tabu. Au dau laiva Vua me vakatulewa e na noqu vakanananu. Au vakabauta ni kevaka e tiko e dua na yasa ni noqu bula makawa, ka kila na Kalou ni rawa ni veivuke ki na noqu vakataucokotaki, e na vakatakila vei au na Yalo Tabu. Kevaka e na sega ni veivuke, se, vakavu leqa, e na sega tale ga ni vinaka me'u vakananuma lesu mai. Au vakabauta ni sega ni rawa ni vakaleqai keda na veika e da sega ni kila.

E da duidui na tamata. E so era dau vakila na vakacegu ni ra kauta lesu mai na nodra vakanananu na veika sa yaco oti, cakacakataka na nodra vakataucokotaki, ka ra toso ki liu. E na so na gauna e rawa ni vakavu leqa ki na noda vakasama e so na vakanananu ka da nakita me da

vunitaka, ka tugana titobu sara tu e na noda vakasama. Na veivakanananu vunitaki vakaoqo, e dodonu me vakaraitaki mai ni bera ni yaco na kena vakaoti vakadua na veivakataucokotaki ni mavoa ni yaloda. E ka bibi me da vakananumi tale kina, ni kevaka e sega ni veiliutaki kina na Yalo Tabu, e na rawa ni vakalevutaka sara na mavoa ni yalo sa tiko rawa.

E dau cakacaka e na gaunisala malumu na Yalo Tabu, ka dau vosota, yalomalua, ka dau loloma. Ia, kakua ni guilecava ni kaukauwa tale ga ka qaqa, ka rawa ni cakava na veika e da sega ni rawata me da cakava na tamata. E kaya na Daunisame:

Same 127:1

Kevaka sa sega ni tara na vale ko Jiova, era sa oca wale ko ira era sa tara: Kevaka e sega ni vakatawa na koro ko Jiova, sa yadra wale ko koya na i vakatawa.

Sa dua na gauna balavu na noqu oca e na yadrava tiko na noqu bula, ka tovolea me'u vakavinakataka. Au vakauqeti iko mo kakua ni vakaotia na nomu gauna, mo tovolea mo cakava vakataki iko. Vakasaqara na Kalou kei na veika e nakita me baleta na nomu vakabulai. E na kauti iko vakamalua sara, me yacova ni sa veisautaka na nomu bula me vaka e gadreva ko Koya, ka me serauni iko e na Nona i serau. (2 Koronica 3:18)

Na Mosi

E na gauna e na veiliutaki kina na Yalo Tabu, e na mosi tale ga na kena sagai na noda vakataucokotaki e na vuku ni mavoa ni yalo. Kevaka ko laiva Vua me veiliutaki, e na tiko vata kei iko e na gauna kece ga, me solia vei iko na kaukauwa ko gadreva e na veikalawa taucoko, me rawa ni ko curuma na dredre kece ko sotava.

E yalataka sara ga ni na sega ni laivi keda se biuti keda. (Iperiu 13:5) Ni da vinakata me da lako sivita na Kalou, me da cakava ga na veika e da vinakata, e da rawa ni kauti keda ki na dua na vanua vakarerevaki. E sega ni rawa ni la'ki tokoni keda na Kalou e na yasana cala, e na veivanua e sega ni vaka na lomana. E rawa ni da curuma mai, ia, e da na oca sara vakalevu ka levu tale ga na ka e da na vakacalakataka.

Na mosi ni mavoa ni yalo e rawa ni uasivi cake mai na mosi ka dau yaco ki na yagoda. Ni ko vakamuria na veika e vinakata na Kalou, ka yacova mai e so na gauna dredre ka mosimosi, mo nanuma tiko ni nomu Dauniveivakaukauwataki na Yalo Tabu. E na so na gauna ko na vakila ni sa sega ni rawa sara ga na toso ki liu, kerea Vua me vakaukauwataki iko.

Oqo e dua na tiki ni Vola Tabu me da nanuma e na gauna ni dredre ka rawa ni vakaukauwataki iko:

1 Koronica 10:13

Sa sega na vere tani sa yaco vei kemudou, o koya ga sa vorata rawa na tamata: Ia, sa yalo dina na Kalou o Koya e na sega ni laivi kemudou mo dou dau veretaki vakalevu cake, me vaka ga na nomudou kaukauwa; ka cakava tale ga kei na vere na sala mo dou dro kina, ia, mo dou vosota rawa.

E na veigauna dredre vaka ko ya, e dau levu kina na veivakatovolei. Na veivakatovolei e dau vakavuna me da sa soro koso ka da lesu tale kina veivakanananu makawa, i valavala makawa, yalolailai ka cudruva na Kalou, ni da nanuma ni sega ni vakarautaka ko Koya e dua na sala mo vakacegui kina mai na mosi ko sotava tiko. Ia, e kaya vei keda na tiki ni Vola Tabu oqo, ni na dau takoso na Kalou e na vukuda, ka na dau yaco mai na Nona veuvuke e na gauna donu. Nakita ka vakatulewataka e yalomu ni ko na sega ni soro koso ka ko na sega ni laivi Koya.

E dua tale na tiki ni Vola Tabu ka na veivuke, e tiko e na 2 Koronica 12:7 – 9, E wasea tiko kina ko Paula na dredre ka sotava, ka vakatoka me ‘voto ni moli’. E sega soti ni bibi na voto ni kau cava. Na voto ni moli cava ga ka vakaibalebaletaka e ke ko Paula, e kerea vakatolu Vua na Kalou me kauta laivi. Oqo na I sau ni taro ni Kalou ki vua....**Sa rauti iko na noqu loloma: ni sa vakalevui na noqu kaukauwa, ni sa malumalumu e dua. O koya oqo, sa yaloqu sara kina me’u rekitaka na noqu malumalumu me tiko kina vei au na kaukauwa i Karisito.**

E sega ni da dau vakacegui mai na noda dredre e na gauna ga e da kaciva kina na yaca ni Turaga. E na so na gauna e da na vosota vakalailai, ka vulica me da wawa, ka da toso tiko ga e na vakabauta. Vakavinavinakataka na Kalou e na veigauna vaka ko ya ni vakatulewataka ko Koya me kakua ni se vakusakusataka na noda sereki, ka solia vei keda na loloma kei na kaukauwa me da toso tiko ga me yacova ni da sa rawata na qaqa.

Ko sa bau vakataroga mada ni sega ni dau vakabulai keda vakatotolo na Kalou mai na veika e vesuki keda? E kila duadua ga ko Koya na veika me cakava e na nodra bula na luvena, kei na gauna donu me vakayacori kina.

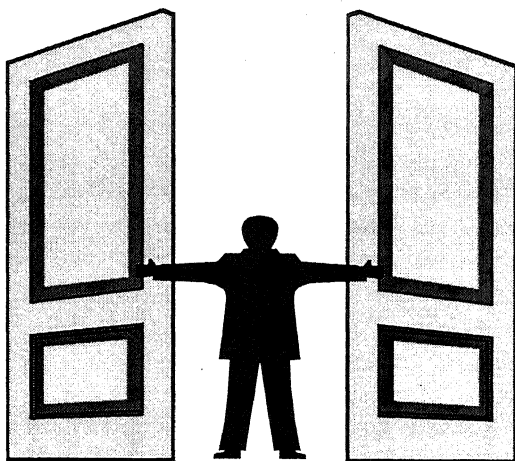
Au sa vulica mai na veika e sotava na noqu bula, me’u nuitaka na Kalou, ka kakua ni vakataroga. E sega ni cala me da taroga Vua se cava na vuna, kevaka e sega ni vakavuna na veilecayaki, ka ka bibi me da nuitaki Koya, ni da kila ni sega vakadua ni cala – ka sega tale ga ni se bera vakadua! E da qai rawa ga ni kila na cava na vuna, ni da sa lako sivita oti, ka da sa tu tale mai e na dua na yasana, ka da qai vakaraica lesu na veika e cakava. E levu na veika dredre e sotava na noqu bula,

ka'u sega ni kila e levu na ka e na gauna au curuma tiko kina. Ia, e na gauna oqo, au sa qai kila rawa e so na ka, ka sa qai vakaibalebale vei au na veika au sotava.

E ka mosi na noda curuma na veivakatovolei. Au dau wasea vakalevu e na gauna ni noqu veiqaravi e na 'Ministry' ni tukuna na Vakatakila, ni da rawa na tevoro, **e na vuku ni dra ni Lami kei na vuku ni vosa era sa tusanaka....** (Vakatakila 12:11). E ka bibi na noda vakatusa na qaqa e na yasa ni bula cava ga e da bula kina. Ia, e bibi tale ga me da gumatua e na veidredre e da sotava, me rawa ni da tukuniyalotaka na qaqa. Na ka mosimosi duadua, ni da vakatovolei tale tiko ga, ka temaki e na gauna e da curuma tiko kina na dredre. Ia, na gauna lagilagi duadua, ni da sa lako sivita na veivakatovolei ka rawa ni da tukuniyalotaka na qaqa kei na Nona yalo dina na Kalou.

Na katuba ni mosi

E na vuku ni levu ni dredre au sotava, au sa la'ki oca tale e na veidredre au curuma tiko. Au a tovolea me liutaki au na Yalo Tabu e na noqu sereki kei na taucoko ni noqu vakabulai. Ia, au sega ga ni kila rawa se cava na vuna e sa rui mosimosi kina. Au nanuma ni kevaka me'u curuma tiko ga na dredre, e dodonu me sauma na noqu vakatataro na Kalou. Au sa vinaka cake tiko ga mai, ka qaqa e na so na veika au sotava, ia, e na veigauna kece au toso kina, e na kauti au na Kalou ki na dua tale na i vakatagedegede vou, ka sotavi tale kina e so tale na dredre kei na mosi.

Na katuba ni mosi

E na gauna au masulaka tiko kina na dredre au sotava tiko, a qai vakaraitaka vei au na Kalou e dua na raivotu. Au raica e so na katuba e yaloqu – era veitarataravi. Na katuba yadua e vakaibalebaletaki ki na veika kece au sotava e na noqu bula, ka a kauta mai vei au na mosi kei na mavoa. E vakaraitaka vei au na Kalou, ni veigauna kece au sotava kina na dredre (veivakatotogani, vakacacani mai vei tamaqu, vakalialiai e koronivuli ni'u sa rui levulevu, sega ni dua na noqu i tokani, vakarerei e na veigauna, biliraki mai vua na watiqu, cakitaki mai vei ira na noqu i lala e vale ni lotu kei na vuqa tale), e tautauvata ni tadola e dua na katuba ni mosi kei na mavoa.

Au rawa ni nanuma vakamatata na yaluma kei na mavoa ni yalo ni da vakacacani, vakarerei, biliraki, laivi me da tu taudua ka beitaki – ka rawa tale ga ni ko vakananuma lesu kevaka ko sotava tale ga na veika au a sotava.

E na gauna au sa qai vakatara kina Vua na Kalou me cakacaka e na noqu bula, sa qai vakaraitaka vei au ko Koya, ni'u a vunitaki au tiko ga e na vuqa na 'katuba ni mosi kei na mavoa.' E *titobu* na noqu vesuki, ka'u vakaraitaka e taudaku vei ira na tani, ni vinaka tiko na veika taucoko, ka ra sega tiko ni kila na dina ni noqu bula. Au sega ni kila

me'u sereki au vakacava. Ia, ni gadreva na Kalou me kauti au laivi mai na bula mavoa ko ya, e sa dua na ka na kena mosi.

Au sa qai kila, ni gauna e da sereki kina mai na noda vesuki, e da na lako sivita tale mai na mosi vata ga e da a sa curuma mai. Na vuna e vakayacori kina vaka ko ya, me rawa ni ra lako tani mai kina ki na yasana ka dua. Kevaka me da sereki ka vagalalataki, e na vakatara na Kalou me da sotava na veika dina ni noda dredre, na tamata, se, so na ka dina me baleta na mavoa e da a curuma mai. Au na via vakaraitaka e so na kena i vakaraitaki.

Kena i matai:

Au dau rerevaki tamaqu, ka dina ga ni'u sa yabaki vasagavulu ka sa va na luevu. E levu na veika mosi e vakavuna na rere e na noqu bula. E liutaki au na Kalou me'u raica rawa ni dodonu me'u lako vei tamaqu, raica na yaloka ni matana ka tukuna vua, "*Au sa sega ni qai rerevaki iko tale.*" Au a cakava e na dela ni noqu talairawarawa kei na noqu vakabauta, ka lako vata kei na sautaninini (Filipai 2:12). Na veika au a cakava ko ya, au a sotava kina e dua na katuba ni noqu mavoa kei na mosi. Au kila ni kevaka au sa na vakatulewataka me'u curuma, au na sereki e na gauna au sa lako sivita kina, se, au vakatara me'u vuni tiko ga e na daku ni katuba ni noqu mosi, ka rerevaki tamaqu tiko ga.

Nanuma tiko: *Au a doudou me'u cakava baleta ni liutaki au kina na Yalo Tabu. Kakua ni vakayacora baleta ga ni'u a cakava.*

Kena I karua:

E na so na gauna era dau veivakamavoataki e so mai vei ira ga na lewe ni lotu. Ia, e da dau nanuma ni sega ni dodonu me yaco vakakina, ka ni sa mai qarava na Kalou. E sega ga ni dodonu me yaco. Ia, ni yaco me da veivakamavoataki vei ira na tani, e dau vakavu mosi kei na mavoa.

E dau vakavuqa ni dau yaco, e ra sega ni dau via cakacaka vata se veimaliwai kei ira era vakavuna na nodra mavoa. Ni ra vunitaki ira toka e na daku ni katuba ni nodra mosi, e so era dau kaya, "*Au na lako beka ga ki lotu, ia, au sega ga ni via veimaliwai kei ira.*" O ya e dua na vu ni

nona vesuki e dua, ka ni vakatara me lewai koya na nona mavoa makawa.

E na kauti keda tani mai na Kalou e na vanua e da vuni tiko kina, ka me da curuma yani na dredre ni noda mosi. Ni da cakava vakakina, e da na curuma tale mai na mosi vata ga ka da a sotava e na gauna e tarai keda kina na mavoa ni yalo.

Kena i katolu:

E so, e dau dredre vei ira me ra vulica me ra vakarorogo ki vei ira era veiliutaki. Sa dua na ka kena mnosi vei au e na gauna au a sotava mai kina. E na vuku ni a vakamavoataki au e dua ka veiliutaki e na dua na matavuvale, e dau vakaoqo na i vakarau ni yaloqu, “Na cava na vuna me lewai au kina e dua tani tale? Au sega ni qai nuitaka tale e dua; vakabibi ko ira na tagane.

E na gauna e liutaki au kina na Kalou ki na noqu sereki, me’u vakarorogo vua na watiqu, sa qai tekivu e kea na i valu! Au vakila vei au na yalo kaukauwa. Au gadreva me’u vakarorogo, baleta ni’u vakabauta ni vaka na Vosa ni Kalou, ia, au sa sega ga ni taura rawa na mosi ni vakarorogo ki vua e dua tale.

Au sega ni kila se cava e manati au tiko. Au sa qai kila ni’u vakarorogo vua e dua tani tale, ka vakatara me vakatulewa vei au, e kauta lesu mai na vakanananu ni noqu dau bula lewai ka vakasaurarataki e liu. E tovolea ko tamaqu me tukuna vei au ni cakava tiko na veika me’u vinaka kina. Au sega ni taleitaka na veika e cakava tiko vei au, ka salavata kei na noqu sega ni rawa ni vakatulewa, se cakava rawa e dua na ka. Oqo, e vakavuna na noqu sa sega tale ni qai taleitaka me dua me mai lewai au.

Kevaka au vinakata me’u sereki, ka me vakataucokotaka na noqu bula, e vakaraitaka na Kalou ni dodonu me’u vakarorogo vua na watiqu. Au vakabauta me vaka na Vosa ni Kalou, ni nodra vakarorogo na marama vei ira na watidra, kei ira na gone vua na tamadra, ka i liuliu ni matavuvale, e i naki va – Kalou. Au vakadeitaka e yaloqu ni dina oqo, e tiko e na Nona Vosa, ka sa sega tale ni dua na ka me’u cakava rawa;

au sa na talairawarawa ga kina, ka kakua ni yalo kaukauwa. Sa dua na ka mosimosi. Ia, oqo, ni'u sa qai sereki, au sa qai raica rawa na veivakadeitaki kei na veimaroroi ni da vakarorogo e na gaunisala va – Kalou.

Me da kila: E vuqa era sega ni kila vinaka na i balebale ni noda vakarorogo. Era nanuma me ra cakava taucoko na veika kece ga e tukuni vei ira; se vinaka se ca. E vakatavulica na i Vola Tabu ni dodonu me da vakarorogo ga....**me vaka sa dodonu vua na Turaga.** (Kolosa 3:18)

Au nuitaka ni na vukei iko na i vakaraitaki ni veikatuba ni mavoa, kei na gaunisala cava me da sotava kina. Kakua ni raica me vaka e dua na katuba ni nomu vakararawataki, ia, me vaka e dua na sala ki na nomu vakataucokotaki. E na tiko vata kei iko ko Jisu me liutaki iko, ka vakaukauwataki iko ni ko lako sivita na veikatuba oqo ki na nomu vakataucokotaki.

Nanuma: *Na mosi, e tiki dina ni nomu vakabulai mai na mavoa ni yalo.*

E dua tale na i vakaraitaki ka vakaraitaka vei au na Kalou, na drakusi ni duru. Ni dua e lutu e na simede, ka drakusi vakaca na duruna, e sa na mavoa dina ga. E na siga ka tarava, e na sivia sara na mosi mai na gauna e se qai tekivu drakusi kina. E na gauna vata ko ya, e da na rawa ni raica ni sa tekivu mamaca mai na kuli, ka i vakaraitaki ni vakaitavi tiko na yago e na kena buli vou tale na kuli vou. E dina ga ni sa tekivu basika na kuli mamaca, ia, e na vakilai tiko ga na mosi ni mavoa, ka ni cakacaka tiko na yago me vakalevutaki na dra, me vukea na kena vakusakusa tiko na yago me kauta mai na veivakataucokotaki ki na vanua e mavoa.

Vakasamataka mada: E kauta mai na mosi na mavoa, ia, ni sa tekivu tiko na kena mavo e rawa ni vakilai ni sivia sara na mosi. E sega ni tautauvata na mosi e rua oqo, ka sega tale ga ni tautauvata na veika e basika mai kina. E vuqa e ra vunitaka tu mai na nodra mavoa e na dua na gauna balavu, ka yaco na gauna me vakaleqa na nodra bula. Na mosi vaka ko ya, e duidui mai na mosi ko sotava e na gauna e

vakataucokotaki tiko kina na nomu bula. E dua e sega ni dodonu me yaco; na kena i karua e dodonu me ciqomi.

Sega na mosi, sega na tubu

Au na wasea mada vei iko e dua na vuku ka'u a vulica mai na dua na ka au a sotava: *Kua ni rerevaka na mosi!* Na levu ga ni nomu cata ka sega ni taleitaka, na levu tale ga ni kena tarai iko.

Au a lolo e na i matai ni gauna e na vica na yabaki sa oti. A kacivi au na Kalou me'u lolo e na loma ni ruasagavulu na siga, ka'u gunu wai ni moli wale tiko ga. Au a sotava na dredre e na kena I tekitekivue, sa duatani na noqu via kana, ka sa la'ki vakavuna vei au na mosi. Au tagi Vua na Kalou ka vosa kudrukudru Vua ni'u sa sega ni rawata. A sauma mai e na domo lailai mai na vu ni yaloqu, "*Kakua ni valuta na mosi. Laiva me cakava na nona cakacaka.*" Mai na gauna ko ya, sa qai rawarawa cake na lolo, baleta ni'u sa qai vakadeitaka, ni veigauna kece au sotava na dredre, e i vakatakilakila ni'u sa toso tiko ki liu.

Na levu ga ni nomu saqata na mosi, na kena kaukauwa cake tiko ga. E na gauna e taratara kina e dua na marama, na i matai ni vakasala ka dau tukuna vei koya ko ira na dauniveiqaravi, "*Taura vakamahu.*" Era kila tiko ni levu ga ni nona saqata na mosi, na kena kaukauwa cake tiko ga, ka na vakabalavutaka na gauna ni nona mosi tiko.

Ni ko sa curuma tiko e dua na dredre, sa sivia na mosi, ka sa sega tale ni rawa ni ko qai vosota, nanuma na Iperiu 12:2: "**ka me da vakaraici Jisu, o koya sa vakatekivuna e na sauma tale ga na noda vakabauta; o koya e na vuku ni marau sa viritu e matana, sa vosota na kauveilatai, ka sa sega ni madua ni sa vakalialiai kina, a sa qai tiko sobu ko koya e na liga i matau ni tikotiko vakaturaga ni Kalou.**"

Na vosota e kauta mai na reki

Same 126:5

O ira era sa tagi lako ni ra sa kakaburaki voli, era na sere ga ni ra sa tatamusuki.

Kevaka ko sa sotava tiko na dredre, kakua ni valuta. Vakatarā me vakaotia na nona cakacaka.

Vulica mo sotava na veika kece, ka mo kila, ni tiko na marau e na yasana ka dua!

Ko sa tekivu sotava tiko na dredre; e vinaka cake mo tamusuka taucoko na i sau taucoko ni nomu mosi. Ko na vakila tiko ga na bula mosi kei na mavoa, kevaka ko vakatarā me vesuki iko tiko ga na i vesu ni nomu bula makawa. Na mosi ni veivakabulai, e basika cake kina na reki ka i sosomi ni yaluma.

Laiva na nomu mosi me liutaki iko tani mai na nomu vesuki, ka me kakua ni kauti iko lesu ki na nomu vakabobulataki ka veitalia ga ke dredre. Cakava ga na veika dodonu. Talairawarawa ka vakamuria na veiliutaki ni Yalo Tabu...**Sa ia, na tagi e na bogi; Ia, sa yaco e na mataka na marau** (Same 30:5).

Na Sala Duadua Ga Ki Tuba, Sa I Koya Me Da Curuma Yani

E na dua na gauna ni soqoni, a mai kerea e dua na marama me tagutuvi e dua na i vesu ka tiko e na nona bula. E na gauna ga au tekivu masulaki koya kina, sa vakatekivu me tagi. E na gauna vata ga ko ya, au raici koya e na raivotu ni tucake tu e na dua na vanua ni veitau cici, ka vaka me sa vakarau tekivu na cici. Ni'u sa vakasarava tiko, au raica ni veigauna kece e tekivu kina na veitau cici, e cici vakadodonu ko koya ki na i cavacava ni vanua e veitau cicitaki tiko, ia, ni sa yaco yani ki na kena veimama, e lesu tale mai ki na vanua e tekivu yani kina.

Ni oti ga e vica na gauna, e cakava tale na veika e se qai vakayacora oti. E yaco tiko oqo e na vica vata na gauna. Au wasea vua na veika au raica tiko, ka'u tukuna vua, ni'u vakabauta ni vaka oqo na veika e tukuna tiko vua na Kalou: "E na gauna oqo e dodonu *mo sa cici vakadododnu sara ki na kena i cavacava.*" Ni'u sa wasea tiko vua, e vakadinadinataka e lomana, ka duavata kei au ni vosa dina tiko vua na Kalou. E dau vakaleqai koya, ni veigauna kece e tekivu cavuikalawa kina ki na nona vakabulai kei na nona vakataucokotaki, e dau la'ki soro koso ni sa levu na dredre. Ia, e gagadre me vakacavara na i lakolako ni nona vakabulai, me rawa kina na qaqa.

Nanuma tiko oqo: E dredre me da la'ki vakacavara, ka rawarawa ni da tekivuna.

E sega ni rawa na 'gaunisala totolo' ni da gadreva me da sereki. E na 2 Koronica 3:18, e vakamatatataka ko Paula na noda veisautaki mai na 'dua na i vakatagedegede ni serau ki na dua tale.' Kevaka ko curuma tiko na draki dredre ni nomu vakabulai, au vakauqeti iko mo marautaka na i vakatagedegede ni i 'serau' ko sa vakila tiko, ni bera ni ko laveti cake ki na i vakatagedegede ka tarava.

E vuqa era vukica na nodra vakabulai mai na mavoa ni yalo ki na yaluma, ka sega kina ni rawa ni ra marautaka na veika era curuma tiko. Kakua ni vakatara mo temaki, mo kauwaitaka na balavu ni gauna ko na qaravi tiko kina mai na mavoa ni yalo. E vinaka cake mo raica na sala ko sa lakova oti mai. Tovolea me vaka oqo na i vakarau ni yalomu:

“Au se bera ni yacova yani na vanua e dodonu me’u yacova, Ia, au vakavinavinaka Vua na Kalou ni’u sa sega ni tiko e na vanua ka’u a tiko kina e liu. Au sa taleitaka tiko na bula ka’u sa toso tiko ga ki liu!”

Nanuma tiko: *E dodonu mo taleitaka tiko na nomu bula e na gauna ko sotava tiko kina na cakacaka ni nomu vakataucokotaki.*

Lako curuma

E na so na gauna e da rawa ni vakatautauvatataka na noda tubu vakayalo ki na noda tubu cake vakayago. E vuqa era sega ni taleitaki ira na luvedra e na gauna e ra susugi ira cake tiko mai kina. Ni yaco me vakakina, era dau diva e so na i tubutubu me ra sa tubu cake sara vakatotolo na gone e na dua tale na i vakatagedegede ni nodra bula. Ni sa tekivu qasiqasi na luvedra, e ra diva me sa tekivu lako, ka me sa rauta na vaka ‘pikini’. E na gauana e ra tiko kina e koronivuli na luvedra, era diva mada ga me sa rawata na nona vuli, ka me sa cakacaka.

E dodonu me da vulica me da taleitaka na veidraki taucoko ni noda tubu, ka ni lako vata mai kei na kena marautaki kei na kena veivakatovolei. Ni da tamata vakabauta, e da tubu cake tiko e na veigauna taucoko ka da sega ni cegu na toso tiko ga ki liu. Vakatulawataka e na gauna sara ga oqo, mo vulica mo marautaka na nomu bula ni ko sasaga tiko mo tubu cake e na i veivakatagedegede ni bula qaqa ko sotava.

E kaya na Vakarua 7:22, ni tukuna na Kalou vei Mosese me tukuna vei ira na Isireli, ni na vakasevi ira na nodra meca ‘vakayadua’ e matadra. E na maliwa ni veidraki qaqa ni noda bula, e dodonu me tiko na gauna ni

noda waraka na Kalou. E na veigauna kece e cakacaka e yaloda na Yalo Tabu, e dolava vei keda e vuqa na veika vovou, ka vukei keda me da ciqoma na veidina lelevu e vakatakila. E dau ka dredre na wawa, ka ni dau tubu mai e yaloda na noda sega ni rawa ni vosota, ka dau vakabasikataka na noda yalolailai. E da vinakata me yaco na veika e da gadreva e na dua ga na gauna.

Na bula ni vosota e kauta mai na vosa ni yalayala.

Iperiu 10:35-37:

O koya oqo mo dou qai kakua ni biuta na nomudou dinata e na levu na kena i sau.

Ni sa yaga vei kemudou na vosota, mo dou cakava na ka sa lewa na Kalou, ka me nomudou kina na ka ka yalataki.

Ni na dede vakalailai e na qai lako mai ko koya; e na lako mai ka na sega ni dede sara.

E da raica rawa e na tiki ni Vola Tabu oqo, ni da gadreva na vakabauta, vosota kei na wawa me rawa ni da ciqoma na vosa ni yalayala ka dodonu me noda.

Iperiu 6:11

Ia keitou sa vinakata mo dou dui gugumatua vakakina, mo dou vakanuini matua sara kina ka me yacova na i vakataotioti:

E da raica rawa, ni sala duadua ga me da lako sivita kina, sa i koya na noda curuma yani na dredre.

E vaka oqo na veika e tukuna na Kalou vei ira na Nona tamata:

Aisea 43:1,2

Kakua ni ko rere.....au a kacivi iko e na yacamu: ko sa noqu.

Ni ko sa *lako e na loma ni wai*, ka'u na tiko iko, kei na *loma ni veiuciwai*, e na sega ni luvuci iko:

Ni ko sa *lako e na loma ni buka waqa*, e na sega ni kani iko: E na sega tale ga ni kati iko na yameyame ni buka.

E vaka oqo na veika e vakatusa ko Tevita:

Same 23:4

Ia, kevaka ka'u sa *lako e na loma* ni buca ni yaloyalo ni mate, ka'u na sega ni rerevaka na ca: ni kemuni sa tiko vata kei au; E na vakacegui au na nomuni titoko kei na nomuni matanakilagi.

Ko ira era vesuki, ka tiko na wakatu ni nodra mavoa, e dau basika na kena tarai cake na veibai ni valu kaukauwa e na nodra vakasama, ka dodonu me ra vakatara me ra lakova na 'buca ni yaloyalo ni mate', kevaka era vinakata me talaraki na veibai ni valu kaukauwa.

Na levu ni noqu vakacacani ka vakasaurarataki e na dua na gauna balavu, au dau tu duadua tu ga ka'u sega ni nuitaka e dua. Au dau nanuma tu ni kevaka me'u kakua ni taroga e dua, ka vulica me'u qaravi au ga vakataki au, au na sega soti ni sotava e levu na mavoa ni yalo. E na gauna e qai vakatakila kina vei au na Kalou, ni sega ni vaka i Vola Tabu na i vakarau ni yalo ni tu duadua, au sa qai kila ni dodonu me'u lakova na 'buca ni yaloyalo ni mate.' O ya me'u laiva na bula makawa (na tiki ni bula nei Joyce makawa). me vakoti ki na kauveilatai ka mate.

E da dau temaki me da drotaka na noda dredre, ia, e kaya na Kalou ni dodonu me da curuma yani, ka sa yalataka oti tu ko Koya ni da na sega ni curuma taudua – o ya na i tukutuku vinaka! E na tiko vata kei iko me vukei iko e na veigauna kece ga. E kaya vei keda me da : **“Kakua ni rere, ni'u sa tiko vata kei iko.”**

Ni da sa tekivutaka na noda i lakolako ki na noda vakataucokotaki, e da dau vakila ni vesuki na yaloda e loma. Ia, ni da laiva Vua me cakava na veika e gadreva, e na qai tekivu vakadodonutaka ka sereka vakayadua ko Koya na i vesu taucoko.

E kaya ko Jisu vei ira na i matai ni Nona tisaipeli, **“Ko i Au na sala; mai muri au.”** E na gauna ko vakatulewataka kina mo sa muri Jisu, ko na vulica ni sega ni dau vuki lesu tale ko Koya e na vuku ni rere. E dodonu na Nona sala, ka yaco sara ki na kena i cavacava. Kakua ni vakataka na marama ka’u a raica e na raivotu, ni la’ki soro koso e na gauna ni veitau cici. Se mani vakacava na kena dredre, digitaka mo kakua ni soro koso me yacova sara na kena i otioti!

Na Yalo Ni Veibetaki Kei Na Madua

E dodonu me kakua ni ko vakatautauvatataka na yalo ni veibetaki kei na madua, se, yalo ni betaki iko vakataki iko. E leqa levu tiko ni kua na noda betaki keda vakataki keda, ka tarai ira tiko e lewe levu sara na tamata. E vinakata na tevoro me cala na i tovo ni nomu raici iko vakataki iko. A mai solia na Nona bula ko Jisu Karisito me rawa ni da vakadonui.

E da a buli me da raici keda ni da vinaka ka me da taleitaka na noda bula. Ia, e na vuku ni i valavala ca, ka vu mai na noda lutu tani mai na mata ni Kalou, e sega ni rawa kina me da cakava na veika e dodonu. Ni da sa ciqomi Jisu me noda i Vakabula, e solia vei keda ko Koya na i solisoli ni veivakadonui. E da vakadonui e na vuku sara ga ni noda vakabauta.

2 Koronica 5:21

O koya sa sega vua na cala, sa qisia ko koya me i soro ni noda i valavala ca, me vakayacori kina vei keda na veivakadonui ni Kalou e na vukuna.

A talai Jisu mai na Kalou me mai vakabulai keda (me voli keda lesu mai vua na tevoro, o koya e da a volitaki kina me da bobula ki na i valavala ca), ka me vakalesui keda (me veisautaki keda me vaka na i naki e da a buli kina mai na i vakatekivu). E da a buli – ka vakabulai – mai Vua na Kalou me da vakadonui, ka sega me da madua ka me da betaki keda vakataki keda.

E sega na cudruvi e na vuku i Karisito

Roma 8:1

O koya oqo era sa sega kina ni lewai me cudruvi ko ira era sa tu vata kei Karisito Jisu, era sa sega ni muria tiko na i tovo vakayago, era sa muria ga na Yalo Tabu.

Kevaka e da muria na veiliutaki ni Yalo Tabu, e da na sega vakadua ni cakava cala e dua na ka, ka na sega ni vakawakana e na yalomu na yalo ni veibeitaki. Ia, me baleta ga ni da tamata, e sega ni dua e rawa ni dodonu tu ga ka sega ni cala. E kaya vei keda na Maciu 26:41...e dina ga sa gu na yalo, ia, na yago sa malumalumu.

E rawa vakacava ni da galala mai na yalo ni beitaki keda vakataki keda, kevaka e da sega ni rawa ni cakava na veika dodonu me vaka e da gadreva? Me da lako voli ga e na Yalo Tabu. E da na malumalumu kevaka e da lako tani mai Vua. Na yalo ni beitaki keda vakataki keda, e dau basika ni da cakava e dua na i valavala ca. E dolava e dua na katuba ki vua na tevoru, ka sega ni bera na nona dau vakayagataka na vu ni ca na malumalumu ko ya. E ka bibi na gauna ni noda temaki, ka ni dodonu me da cakava kina e dua na ka, kevaka e da vinakata me da bulataka e dua na bula ka yali kina na yalo ni veibeitaki.

E na gauna ni nomu temaki, ka yaco mo malumalumu kina, kakua ni tovolea mo vakalesui iko e na nomu caka vinaka. Oqori e vakayago. Digitaka mo lesu Vua na Kalou, ka muria tiko ga na Yalo Tabu. (Ko a malumalumu e na i matai ni gauna, ni ko a lako tani ga mai Vua.) Ko na vakavuna ga na titobu ni nomu dredre, kevaka ko muria tiko na gagadre ni tovo vakayago. Lesu tale Vua na Yalo Tabu ka vakara me liutaki iko, ka vakadodonutaka na nomu i lakolako. E tiko Vua na i sau ni taro ni nomu veidredre kece ga.

E kena i vakaraitaki, ni na liutaki iko ki na veivutuni me rawa ni vosoti iko na Kalou.

1 Joni 1:9

Kevaka e da sa vakatusa na noda i valavala ca, sa yalodina ka yalododonu ko koya me bokoca na noda i valavala ca, ka vakasavasavataki keda mai na veika kece ga sa sega ni dodonu.

Ni ko vakayago, ko na nanuma ni na solia kina vei iko na Kalou na Nona veivakalougatataki kei na Nona veitokoni mai na nomu caka vinaka. Ni ko vakayago, ko na tovolea mo sauma lesu na nomu caka

cala, ka sega ni ko ciqoma e na vakabauta na Nona I solisoli ni veivakadonui kei na veivosoti.

Cava mo cakava e na vuku ni yalo ni veibeitaki

A vakatakila vei au na Kalou e dua na dina me baleta na noda dau beitaki keda vakataki keda.. Sa dua na gauna balavu na kena tiko vei au na i vakarau ni yalo oqo. Keirau sala vata e na veigauna taucoko kei na veivanua kece au vakalakova. A tekivu mai ni'u se gone e na gauna e dau vakasaurarataki kina. E dina ga ni tukuna vei au ko tamaqu ni sega ni cala na veika e cakava tiko, ia, e kauta mai vei au na yalo ni veibeitaki. Ni'u sa qase cake, ka'u sa qai kila ni cala, au sega ni kila na sala me'u muria me'u tarova kina. Ni yaco tiko na veika kece oqo, e sa qai toso cake ga na noqu beitaki au vakataki au.

Na cava mada na yalo ni veibeitaki oqo? Ko vakila vakacava? Na yalo oqo e kauta mai e dua na i colacola bibi ka tabaka sobu na yalomu. Ia, ko Jisu e dau tabei keda cake (Same 3:3). E dau veibeitaki ko Setani (Vakatakila 12:10). E vinakata me tabaki keda sobu. Ni tiko vei iko na i vakarau ni yalo oqo, e bibi ka butobuto na veika kece ga. E vakavuna na noda oca ka wawale. E kauta laivi na noda kaukauwa ka da gadreva me da vorata kina na i valavala ca kei na tevoro. Ni yaco vakakina, e vakalevutaka na noda i valavala ca kei na noda beitaki keda vakataki keda.

Au vakabauta ni tiki tu ni noqu bula e na dua na gauna balavu. Au sega ni nanuma rawa na gauna cava au a qai galala mai kina. E na so na gauna ni'u dau cakava e so na ka, au vakila ni cala tiko na ka au vakayacora.

Oqo e dua na kena i vakaraitaki:

Au a volivoli tiko e na dua na siga, ka tiki tiko ni noqu bula na i vakarau ni yalo oqo. Au sega ni nanuma rawa se cala cava au vakayacora. Au sobu mai na noqu motoka ka curu sara ki na loma ni sitoa. E na gauna vata ko ya, e vosa vei au na Yalo Tabu ka vaka, "Joyce, e rawa vakacava mo ciqoma na veivosoti mai na i valavala ca?" Au kila na i sau ni taro, ka'u kaya, "Au ciqoma na i soro ka a mai mate kina ko Jisu e na delana mai Kalivari." E rawa ni da kila na i sau ni taro donu (e na

noda vakasama), ka sega tiko ga ni da vakayagataka ki na veika e da sotava. E tarogi au tale na Yalo Tabu, “Joyce, na gauna cava ko nanuma mo na qai ciqoma kina na i soro ka a mai cakava ko Jisu?” E sa qai matata vei au na veika e gadreva me vakatakila tiko. E na gauna vata ko ya, au kila ni rawa me’u na wawa me rua se tolu na siga, me’u na qai ciqoma kina na Nona veivosoti na Kalou, se’u ciqoma e na gauna vata sara ga ko ya.

E na gauna ga au malumalumu kina, au dau kerea na Nona veivosoti. Ia, ni’u sega ni dau ciqoma, e vakabalavutaka na noqu sotava tiko ga na noqu dredre. E vukei au na Kalou me’u raica na veika au vakayacora tiko, kei na mosi au vakavuna tiko ga vakataki au. E vakaraitaka tale ga ni veika ko ya e sega ni taleitaka ko Jisu. E tautauvata ni’u tukuna tiko Vua, “Turaga, e vinaka na i soro ni nomuni dra, kei na nomuni bula, ia, e sega ga ni taucoko sara. Au na tovolea me’u cakacakataka na yalo ni veibetaki e tiko vei au ni bera ni’u vosoti.”

Au a sereki mai na yalo ni veibetaki e na siga vata tiko ga ko ya, ka’u vakauqeti iko mo cakava tale ga vakakina. Nanuma tiko ni sega ni dua na ka vinaka e kauta mai na i vakarau ni yalo cala oqo. Oqo e vica na ka e dau basika mai na yalo ka da beitaki keda kina:

1. E kauta laivi na nomu kaukauwa, rawa ni vakatauvimatetaki iko ka vakaleqa na nomu vakasama.
2. E sogota na nomudrau veitokani kei na Kalou (Iperiu 4:15-16).
3. E cakacaka ni tovo vakayago, ka tukuna tiko ni ko via sauma na nomu i valavala ca.
4. E kauta laivi na nomu kaukauwa vakayalo, ka vakavuna na nomu malumalumu, mo kakua kina ni valuta na nomu meca e na gauna e valuti iko kina. E vakavuna mo cakava e levu na i valavala ca.
5. E vakavuna na nomu sega ni rawa ni veimaliwai kei ira na tani. E sega ni rawa ni ko bula tiko e na ruku ni i vakarau ni

yalo cala ko ya, ka mo qai namaka mo cakacaka e na vua ni YaloTabu (Kalatia 5:22-23).

E da sa raica rawa sara ga e ke ni sega ni vinaka ni da beitaki keda tiko vakataki keda. Biuta laivi! E lako mai vua na tevoru, ka kena i naki me tarovi iko mai na nomu marautaka na bula kei na nomu veiwekani kei na Kalou.

Kevaka ko kila ni ko sotava tiko na dredre e na yasa ni bula oqo, e na daumaka mo kerea e dua me masulaki iko. Ia, e rawa ni ko masulaki iko vakataki iko kevaka ko kila ni kaukauwa na nomu vakabauta. Kevaka sa dede na kena tarai iko tiko na yalo ni veibeitaki, e dodonu me vakaukauwataki na nomu vakabauta. Tovolea mo vakasaqara e dua na gaunisala mo vukei kina. Kakua ni vakatara me tabaki sobu na nomu bula e na i colacola ni nomu beitaki iko vakataki iko.

E vakacava na madua?

E tiko na madua ka tiki ni noda bula. Kevaka au vakacalakataka e dua na ka, ka nona e dua tani tale, au na maduataka na ka au vakayacora. Au a diva me'u a qaqarauni me a kakua ni a yaco. Au na kerea na nona veivosoti, ciqoma ka toso tale ki liu. Ni tarai keda na madua vaka ko ya, e vakananumi keda ni da tamata ga, e tiko na noda malumalumu ka vakaiyalayala na veika e da rawata.

Na cava na kena i balebale na veika e tukuni e na i Vakatekivu 2:25, ni rau a sega ni madua ko Ivi kei Atama? Na nodrau sega ni vaka i sulu, e kena i balebale, ni rau sega ni vunitaka e dua na ka, e rau sega ni vakamatavulo, se, vaqitoqito ka rau galala ni sega ni dua na ka e rau madualaka. Ia, e na gauna ga e rau valavala ca kina, e rau dro ka vunitaki rau (Vakatekivu 3:6-8).

E dodonu me da marautaka na noda galala ni veiwekani kei ira na tamata kei na Kalou. E vuqa era dau vakalecalecava ka ra dau vakaraitaka e dua na i vakarau ni bula ka duidui mai na kedra roka dina.

Na nodra i valavala e vaka ga ni sega ni dua na mavoa ni yalo e tiko, ka ra vakaraitaka ni ra sega ni gadreva e dua na veivuke.

Ia, e tiko na madua ka rawa ni vagaga na nona bula e dua na tamata. E dau yaco ni dua e vakacacani ka vakasaurarataki ka sa tekivu tugana ki na yalona na madua. E sega wale ga ni madualaka na veika e vakayacori vua, ia, e madualaki koya vakataki koya e na vuku ni veika e tara na nona bula.

E tugana na madua ki yalona me yacova ni sa tiki ni nona bula, ka la'ki vakacacana na veika kece e sotava me yacova ni sa vesuki kina.

E a vaka ko ya na noqu bula e na dua na gauna, ka'u sega ni kila, ni'u a madualaki au tiko ga vakataki au. Au sa tekivu raica tale ga na veika e kauta mai ki na noqu bula, ka'u a tovolea vakavuqa me'u cakava kina e dua na ka. E na gauna kece e yaco tiko kina vei au na veika oqo, au sega ni kila ni tiko na wakatu ni leqa.

Na nomu saga mo walia na madua

Au na vakamacalataka mada e dua na ka, me baleta na madua mai na veika au sotava.

E tara na noqu bula na veilecayaki ni'u tovolea tiko me'u cakava na ka dodonu. E na veigauna kece au tovolea kina, au sega ni rawata e dua na ka, ka vakauasivi na noqu tovolea tiko me va — Kalou na noqu i valavala. Na levu ni veika au vakasaga e taudaku, e sega ni la'ki veisautaka na ca ni noqu bula e loma.

Sa duatani na noqu madualaki au vakataki au.

Au sega ni taleitaka na noqu bula. Au sega tale ga ni taleitaka na noqu i vakarau. Au cati au vakataki au, ka'u a diva me'u vakataka e dua tani tale. (Au na qai vakamatailalaitaka oqo e na dua tale na wase ni vola ka tarava).

E udolu vakaudolu na tamata lotu ni kua era lomalomani ira vakataki ira — ka ra vakalolovirataka na nodra i tutu vakaluve ni Kalou, ka ra sega ni

kila ni ra i taukei ni veika ni Kalou (Roma 8:17). Au kila, baleta ni'u a dua tale ga vei ira.

E dua na siga marautaki vei au, ni qai liutaki au na Yalo Tabu me'u kila ni vakavuna tu e vuqa sara na leqa na noqu na madua. E tu na veivosa ni yalayala ni Kalou, ka vakadeitaka vei keda ni da rawa ni sereki mai na yalo ni madua.

Aisea 61:7

E na rua na nomudou i votavota me kena i sosomi ni nomudou madua, ka ra na marautaka na nodra i votavota me kena i sosomi ni taqaya: ia, e na nodra vanua dina era na taukena e rua na i votavota, ka na nodra kina na marau ka sega ni mudu.

Me da vakadikeva mada na tiki ni Vola Tabu oqo. E kena i balebale ni tiko na i sau ni mavoa kei na mosi. Kevaka ko nuitaka na Kalou, ka cakava na ka me vaka na lomana, e na qai raica ko koya me saumi iko me vaka na mosi ko sotava. E na vakaruataka tale vei iko na veika ko sa vakayalia, ka vakalesuya tale mai vei iko na nomu marau. O ya e dua na vosa ni yalayala vinaka, ka ni sa vakayacora oti vei au na Kalou, ka na cakava talega ki na nomu bula.

E dua tale na nona vosa ni yalayala e kune e na

Aisea 54:4

Mo kakua ni rere, ni ko na sega ni madua; ia mo kakua ni taqaya ni ko na sega ni vakamaduataki: ni ko na guilecava na ka ni nomu veivakamaduataki ni ko a goneyalewa, ia, na ka ko rogoca kina ni ko sa yada ko na sega ni nanuma tale.

E ka marautaki ka veivakauqeti ni da kila, ni da na rawa ni guilecava na mosi ni noda bula makawa, ka sa na oti vakadua na noda na nanuma tiko na veika sa oti.

E tiko na vosa ni yalayala ka rawa ni ko tucake kina, kevaka ko se sotava tiko ga na veivakacacani kei na veivakasaurarataki. E rawa ni ko vakila ni vosa vei iko na Kalou mo vosota mada e na dua na gauna lekaleka, ni cakacaka tiko ko Koya e na nona bula na tamata ka vakamavoataka na yalomu. E rawa vakacava ni ko maroroi iko mai na

yalo ni madua? Na nona masu na Daunisame e rawa tale ga ni nomu masu:

Same 25:20

Mo ni maroroya na yaloqu, ka vakabulai au; me'u kakua kina ni madua; ni'u sa vakararavi vei kemuni.

E rawa ni maroroi iko na Kalou mai na madua. E na veigauna kece ko vakila na veivakacacani kei na veivakamavoataki ni yalo, kerea Vua na Kalou me maroroi iko mai na madua ka na tekivu basika mai yalomu. Vakayagataka na vosa ni Same 25:20 me nomu i seleiwau bati rua mo valuta kina na meca (O ya na madua).

Oqo e dua na kena i vakaraitaki me cakacaka kina e na vukumu.

Au kila e dua na Radi ni Talatala ka sega vakadua ni sotava na leqa e na nodrau veimaliwai kei na watina, ka dina ga ni a vakacacani ka vakasaurarataki mai vua e dua na wekana e na vica vata na yabaki sa oti. Ia, vei au, au sotava e vuqa sara na dredre e na neirau veimaliwai kei na watiq.

Na cava e rau duidui kina? Ni'u vakatarogi koya tiko, au raica rawa, ni gauna taucoko ni nona gone, a vakadeitaka tu ga na nona vakabauta na Kalou. A tekivu na veivakalolomataki oqo ni se qai yabaki tinikava, ka sa lako sivita oti mai e vica na yabaki ni veitokani vakayalo kei na dei ni nona bula ni masu. E masu e na veigauna taucoko e vakayacori kina vua na i valavala kaukauwa, ka dau masulaka me maroroi koya, ka me kakua ni la'ki vakaleqa na nona veimaliwai kei na watina e na gauna sa na la'ki vakamau kina. E kila tiko ni na la'ki vakawatitaka e dua na i Talatala e na dua na gauna, ka ni sa vakatakila oti vua na Kalou. E maroroi koya na nona masu mai na nona i valavala ca, kei na nona rawa ni vesuki.

Ia, vei au, au sega ni kila e levu na ka me baleta na Kalou, me rawa ni'u yavalata kina na noqu vakabauta e na masu. O ya na vuna au sotava kina na dredre ni madua – me yacova ni'u sa qai kila ni tiko na yalo ni madua, ka tiko tale ga na veivosa ni yalayala me'u vulica me rawa ni'u

sereki kina. Ko rawa tale ga ni ko sereki mai na madua, ka vakavuna tiko e levu na dredre ko sotava me vaka oqo:

Vakayalia na nomu veitokani

I valavala vakadomobula (Wai ni veivakamatenitaki, gunu, vakayagataki cala ni wai ni mate, kana vakaca; bobula ki na i lavo, cakacaka, kei na so tale; gadreva mo vakatulewa tu ga; sega ni rawa ni ko lewai vakataki iko; kakase; dau vakalelewa kei na so tale.

Yalo lailai

Beci iko vakataki iko (E vaka oqo na nomu vakanananu: “E dua na ka e leqa tiko vei au”).

Nanuma ni ko sa druka tu ga e na veigauna

Tu duadua

Galili

Sega ni dau dei na yalo ka dau veilecayaki

Dau beitaki koya tu ga ni cala

Dau via donu tu ga e na veigauna taucoko

Sega ni dau doudou ka rerevaka na ka kece ga

Yalo lailai

Vosa vakaibalebale 23:7

Ia, me vaka na vakanananu ni lomana, sa vakakina ko koya...

Me’u tinia, au na vakamacalataka vakalailai me baleta na yalo lailai. E vuqa sara e tarai ira na mataqali leqa vaka oqo, ka vakavuna e levu sara na dredre, ka dua vei ira na mamadua. Kevaka e tiki tiko ni nomu bula na mamadua, e rawa ni vu mai na dua na mavoa titobu ko a sotava.

Ko ira ka ra yavutaki e na madua, era dau sega ni cavuta e so na vosa vinaka, se vakanananutaka e so na veika vinaka me baleti ira. Na veivakanananu cala kei na vakatutusa cala vaka ko ya, e tabaka sobu na yalodra. Oqo e rawa ni vakavu leqa, ka ni da a buli na tamata me da vakadonui, lomani ka ciqomi. E dau sovaraka na Kalou na veika oqo vei ira na luvena, ia, e lewe levu era sega ni kila me ra ciqoma vakacava.

Ko na sega ni rawa ni ko ciqoma oqo mai Vua na Kalou kevaka ko cati iko vakataki iko. Kevaka ko vakila na dredre ni tarai iko e na yasa ni bula oqo, kakua ni vakalaiva me vakaleqai iko na cakacaka ni butobuto. Sotava na nomu meca vakayalo e na i yaragi vakayalo. Veisautaka na nomu vakanananu kei na nomu i vosavosa. Tekivutaka mo nanuma ka vakasamataka na veika vinaka me baleti iko. Vola sobu na veika e tukuna na Kalou me baleti iko, ka vakatusa vakawasoma e na loma ni dua na siga. Vakananuma e so na veika me vaka oqo: Au tamata vakadonui e na vuku i Jisu (2 Koronica 5:21). E lomani au na Kalou (Joni 3:16). E tiko vei au na i solisoli ka solia vei au na Kalou (Roma 12:6-8). Au ka talei ka sau levu na noqu bula (Aisea 43:4), kei na vuqa tale na veivosa ni yalayala.

Oqo e dua tale na ka, ka rawa ni da cakava; Tovolea mo raici vakavinaka vakavuniwai me rawa ni vakadeitaka ni sega ni vu mai na dua na leqa ni tiki ni yagomu. Kevaka e vakavuna na nomu yalo lailai e so na mate ka tiko e na nomu bula, e rawa ni laurai ni vu ga mai na nomu vakanananu kei na vakatutusa cala. Ni vu mai na tauvimate vakayago, e dau basika e so na veilecayaki ni veika e yagomu, ka veicalati kei na veika e ra vakadikeva na vuniwai. E dau matai sara na tevoru me vakayagataka na dredre oqori me dolava vua e dua na katuba. E na solia e levu na veivakanananu cala ka rawa ni vakavu leqa sara vakalevu kevaka e ciqomi, ka da vakanananu kina.

Au na vakaruataka tale: Ni ko sotava na yalo lailai, dikeva na nomu vakanananu. E sega ni loma ni Kalou vei iko me vakayalolailaitaki.

Aisea 61:3

Me solia vei ira era sa tagi e Saioni na i sala vakaiukuku me i sosomi ni dravusa; kei na waiwai ni reki me i sosomi ni tagi; kei na i sulu ni vakavinavinaka me i sosomi ni loma bibi.

Ka ra na vakatokai na kau dau vuataka na i valavala dodonu ka tea ko Jiova, me vakacaucautaki kina ko Koya.

Me vaka e kaya na Same 3:3, e noda i sasabai ko Koya, na noda i ukuku, kei Koya sa tabea cake na uluda.

Nemaia 8:10

Ni sa vu ni nomuni kaukauwa me marautaki Jiova.

Vakabauta na veika e tukuna na Vosa ni Kalou me baleti iko, ka na vakavotukana e na nomu bula. Vakabauta na veika e tukuna na tevoru me baleti iko, ka na vakavotukana tale ga e na nomu bula. E nomu na vakatulewa.

Vakarua 30:19

..ia, mo ni digitaka mada na bula, mo ni bula kina, ko i kemuni kei na nomuni kawa.

Sega Ni Taleitaka Na Nomu Bula Ka Cati Iko Vakataki Iko

E dau vakavuna na noda sega ni taleitaki keda vakataki keda na noda madua, ka so na gauna e da cati keda sara ga. E rawa ni vakavuna mo vakamavoataka na nomu bula kevaka e vakadomobula sara na kena i vakatagedegede. Au sa tubera oti e lewe levu na tamata ka ra vakaraitaka vei au e so na i mavomavo ni mavoa e yagodra, ka vu mai na mavoa, kama se mawe ni moku e ra vakayacora ga vakataki ira. E so e laurai ni sa sega na drau ni ulu e na so na tiki ni nodra qavokavoka, ni ra dau dreta laivi na drau ni uludra.

E vuqa era dau sega ni via kania e dua na kakana me gaunisala ni nodra togotitaki ira vakataki ira. E dau basika e so na nodra i valavala ka sega soti ni vinaka me rawa ni ra cati kina. Ni sa vaka tu ko ya na nodra sega ni taleitaki ira vakataki ira, era sa vakadeitaka ni ra na sega tale ga ni taleitaki mai vei ira na tani. Era sa qai vakatakila e so na i vakarau ka salavata kei na veika era vakabauta me baleti ira. E rawa ni da veitalanoataka na levu ni leqa e tu, ia, au kila ni ko sa taura rawa na veika au vinakata tiko me'u wasea.

Ko sega ni rawa ni lako sivita na veika sara ga ko nanuma me baleti iko, ka veitalia ga na levu ni ka e tukuna na Kalou me baleti iko e na Nona vosa. E na sega ni vakavotukana na veika e nakita na Kalou ki na nomu bula, kevaka ko sega ni veivuke mo vakatarua Vua me cakava na veika e nanuma ni ko na vinaka kina.

E dodonu mo vakabauta na veika e tukuna na Kalou.

Na nanuma ni Kalou kei na lomana me baleti iko

Kevaka ko vakasaqara tiko mo vakabulai mai na nomu vakacacani, kakua ni ciqoma na nodra nanuma na tani me baleti iko, e na vuku ni

veika e yaco ki na nomu bula. E so ka ra sega soti ni ciqoma na veika e tarai ira, e ra na cakava se tukuna e so na ka me baleta na nomu malumalumu, me rawa ni ra vakacacani iko kina. Nanuma tiko ni sega ni nomu leqa ko ya; e nodra.

E kaya ko Jisu e na Joni 3:18, ni sega ni dua e na biliraki laivi mai Vua, se, mai Vua na Tamana. E ciqomi iko na Kalou e na vuku ni nomu vakabauta na Luvena ko Jisu Karisito, ka dodonu mo kakua ni cati iko vakataki iko, ka me rawa ni vakusakusataka na cakacaka ni nomu vakataucokotaki.

E rawa ni vakavuna tiko na nomu sega ni taleitaka na nomu bula, e so ga na i valavala ko vakarautaka. Au a cata na noqu bula, ka'u sega ni kila ni tiko na kaci ni Kalou me'u cakacaka e na vukuna, kei na veika e nakita ko Koya me baleti au. Au a lako calata na Nona sala na Kalou e na vuku ni gauna balavu ni veivakacacani ka a yaco vei au, ka'u a gadreva na veituliraki donu ni Yalo Tabu. Ia, ni'u sega ni kila na dina ko ya, au nanuma ga ni dodonu me'u duatani tu ga mai vei ira na tani. Au a tovolea me'u vakataka tale e dua, ia, e sega ni loma ni Kalou vei au me'u la'ki vakatauvatani au kei na dua tale.

Nanuma tiko: E na vukei iko na Kalou kevaka ko vakataka na i naki a buli iko kina ko Koya. Ia, e na sega ni laiva mo rawata e dua na ka, kevaka ko tovolea tiko mo vakataka tale e dua.

Na i vakarau ni bula ka vakatulewa kina na yalomu

"E dodonu me da vakataka na turaga ko ya, ka ni ra taleitaki koya kece ga na tamata."

E bau dua mada na gauna e vaka oqo na nomu vakanananu me baleta e dua tani tale – e dua na nomu i tokani, se nomu i Talatala? Ko na sega beka ni vakila ni ko sa vakanananu tiko mo vakataka na tamata ko sa nanuma tiko.

E rawa ni ra i vakaraitaki vinaka, ka da taleitaka e so na nodra i valavala, ia, e sega ga ni rawa ni drau tautauvata.

E dau noqu i vakarau me'u dau vosa vakadodonu ka rawa ni'u vakatulewa vakaukauwa. E solia vei au na Kalou na i vakarau ko ya me rawa ni vukei au e na kaci e vakarautaki au kina. Ia, e dua na gauna balavu au a sotava e levu sara na yalolailai ni bula, ni'u tovolea vakaukauwa me'u yalo malua ka yalo malumalumu. Au a tovolea me'u kakua ni valavala kaukauwa, se me'u vakayaco lomaqu.

Ia, na ka dina, ni'u a tovolea me'u vakataka na neitou Radi ni Talatala, na watiq kei na so na noqu i tokani, ka ni'u taleitaka na nodra bula. Na kaukauwa ni noqu saga me'u vaka ko ya, sa qai levu ga na noqu yalolailai, ka dredre na veimaliwai vata kei au. E dodonu me'u vulica, me'u kakua ni tovolea tiko me'u vakataka tale e dua, ia, me'u gumatua ga me'u vakavinakataka cake na noqu bula. Io, au gadreva dina na veisau. Au gadreva vakalevu na vua ni Yalo Tabu – vakauasivi na loloma, yalomalua kei na yalomalumalumu – ka ni'u sa rui yalo kaukauwa ka sega ni vinaka na noqu i valavala. Ia, ni'u sa qai vulica me'u ciqoma na veika e solia vei au na Kalou, au sa qai solia na galala Vua na Yalo Tabu me tekivu veisautaki au ki na mataqali tamata e vinakata ko Koya.

Sa qai tekivu na Yalo Tabu me vakayagataka na noqu kaukauwa, ka vukea na noqu malumalumu e na gauna au sa tarova kina na noqu gadreva tiko me'u vakavinakataki au vakataki au. Au sa qai tekivu vakila na bula ka liutaki ka lewai mai Vua.

Ni sa oti e vica na yabaki, au sa qai vulica me'u ciqomi au, ka lomani au vakataki au, ka kakua ni cata na bula e solia vei au na Kalou. Au sa qai kila na ka vuni ni bula e liutaki ka lewai mai na yalo e liutaka na Kalou. E kena i wali ga me da vakalevutaka na noda gauna vata kei Koya ka ciqoma vakawasoma na veivuke mai Vua.

Na kaukauwa e na tamata e loma

Efeso 3:16-17

Me solia vei kemudou ko koya, me vaka na kena levu ni nona vinakata, me vakaukauwataki kemudou e na yalona mo dou kaukauwa e loma.

Me tiko ga e na lomamudou na Karisito e na vakabauta, mo dou vakawakana ka tauyavutaki e na loloma.

E se tu ga na noqu malumalumu; ia, ni'u tomana tiko ga na noqu tovolea me'u tu Vua, ka vakasaqarai Koya, e sa qai vakalevutaka vei au na kaukauwa me'u vakatakila kina na veika e solia vei au, ka sega ni noqu malumalumu.

Me vaka e tukuna ko Paula vei ira na tamata vakabauta mai Efeso, e na Efeso 3:16-17, ni dodonu me ra vakaukauwataki e na tikina e loma, me rawa ni mai tiko na Yalo Tabu e na vu ni yalodra. E dodonu me da gadreva vakalevu oqo mai Vua na Kalou. E kaya na Kalou vei Paula, ni sa malumalumu, sa qai vakaukauwataki (2 Koronica 12:9). Ni da malumalumu e na so na yasa ni noda bula, e sega ni dodonu me da cati keda kina vakataki keda. Me vakataki Paula, e da kalougata ni soli vei keda na galala me da vakadinadiantaka na noda malumalumu, ka kerea Vua na Yalo Tabu me vukei keda kina.

Au se vakila tiko ga e na noqu i tovo vakayago, ni so na gauna au dau vosa vakaukauwa, ka so na gauna e dau sega na noqu i tovo ni'u tukuna e dua na ka. Ia, e na vuku ga ni Nona loloma kei na Nona kaukauwa, e rawa kina ni'u vakatakila na 'vua ni Yalo Tabu'e na noqu bula (Kalatia 5:22-23), me'u dau loloma, yalomalua, yalomalumalumu ka dau vosota.

E sega ni kena i balebale ko ya ni'u sa donu tu ga e na veigauna. Me vakataki ira ga na tani, au cala e na so na gauna, ka'u dau vakacalaka tale ga. Ia, au sa qai vulica ni sega ni tukuni me'u taucoko sara me'u qai ciqomi ka lomani mai Vua na Kalou – e tautauvata tale ga kina ko iko.

E na cakacaka e na vukumu na Kalou! E gadreva mo Nona. E na saqati iko na tevoru, ka na saga mo cati iko ga vakataki iko.

Ko lomani iko tiko, se ko kemu meca tiko ga vakataki iko? Ko veivuke tiko e na i naki ni Kalou ki na nomu bula, se, na nona i naki na tevoru? Ko duavata kei na Kalou, se ko duavata kei na tevoru?

Ciqomi mo ka lomani

Efeso 1:4,6

Me vaka sa digitaki keda e liu e na vukuna, sa qai tauyavutaki e muri ko vuravura me da yalosavasava ka sega ni cala e matana e na loloma. Ni sa lesi keda e liu me da vakabau me luvena e na vuku i Jisu Karisito, me vaka na Nona lewa vakayalovinaka.

Me dokai kina na kena vinaka ni Nona loloma: O koya sa lomani keda kina ko Koya na Daulomani:

E kaya na Kalou vei ira na nona tamata e na Lako Yani 19:5 ni ra nona i “yau talei”. E vaka tale ga ko ya na veika e vosa kina na Kalou vei keda ni kua - e da nona i yau talei. E kaya ka Jisu vei Nikotimo e na Joni 3:18, ni ko koya yadua sa vakabauti koya, e na sega ni cudruvi. E rawa ni ko beci iko vakataki iko, biliraki, ia e na mata ni Kalou ko i yau talei Vua. E kaya ko Paula e na Efeso 1:6, ni ko i keda kece e da sa vakabauti Karisito, e da sa tamata lomani. Na i tukutuku ko ya e dodonu me laveta cake na noda bula.

E na dua na gauna, au a rogoca vua e dua na marama ni wasea tiko vua e dua na i talatala na levu ni nona cati koya vakataki koya. A sauma mai vakaukauwa vua na i talatala ka kaya, “Na cava ko nanuma, e sega ni tu vei iko e dua na dodonu mo cati iko vakataki iko. A mai sauma e dua na i sau levu na Kalou e na vukumu me rawa ni ko vakabulai.”

Aisea 53:4-5

E dina sa colata ko koya na noda rarawa, ka sa colata na rarawa ni lomada: ia e da a vakalewa vua ni sa yaviti ka cudruvi mai vua na Kalou, ka vakararawataki: sa vakamavoataki ko koya e na vuku ni noda talaidredre, ka sa qaqi e na vuku ni noda caka cala: sa tau vua na cudruvi ka sa vu ni noda veivinakati tale; ia e na we ni ke na i kuita e da sa vakabulai kina.

Na veivakabulai a mai cakava ko Jisu, e nodra ko ira taucoko era ciqoma ka vakabauta. Na veivakabulai oqo, e wili kina na yalo kei na

yago. Ni caka cala e dua, e sa na cudruvi ga. Ia, e sa mai colata taucoko na cala oqori na Turaga ko Jisu Karisito.

Me vaka ni sa mai colata taucoko ko Koya, e sega ni dodonu mo beitaki iko tiko vakataki iko, ka cata na nomu bula.

Cakava mada oqo: Wavokitaka na ligamu ruarua e tabamu ka kaya vei iko, “Au na sega tale vakadua ni cati au vakataki au, ka’u na ciqomi au e na vuku I Jisu Karisito. Au taleitaka na noqu bula. E dina ga ni’u sega sara ni taucoko, ia, au sa vinaka cake tiko ga e na veisiga yadua.

E vakacava na nodra cati iko ka biliraki iko na tani?

Luke 2:52

A sa tubu cake ko Jisu e na vuku kei na yagona talega, a sa vinakati koya cake tiko ga na Kalou kei ira tale ga na tamata.

E na tiko na gauna ko na vakila na biliraki mai vei ira na tani. E so era na cati iko sara vakaukauwa. E ka bibi, ka na veivuke me yalomatua na i vakarau ni yalomu. Au dau kerea Vua na Kalou me solia vei au na loloma me rawa kina ni’u lomani Koya kei ira tale ga na tani. Au vakauqeti iko mo vakayacora talega vakakina. Oqo e dua na masu ka rawa ni vukei iko mo ciqomi ira kina e yalomu.

“Turaga, au na solia ni kua na noqu vinaka taucoko, ni ko ni na vukei au kina, ka vakalagilagi tale ga kina. E ra duidui na tamata, ka duidui vakakina na veika era nanuma ka namaka. Au na sega ni rawa ni vakalomavinakataki ira taucoko. Au na qarauna ga me’u vakalomavinakataki Kemuni, ka kakua ni’u vakalomavinakataki au ga, se ko ira na tamata. Au sa laiva na veika kece ki na qeteqete ni ligamuni. Ni solia tiko vei au na yalo me’u lomani Kemuni, kei ira na tamata, ka mo Ni veisautaki au tiko ga me’u ucui Kemuni. Vinaka vakalevu, Turaga.”

E sega ni dua e taleitaka me biliraki, ia, e dodonu me da vulica na veika e dodonu me da cakava e na gauna e da biliraki kina, ka me da toso tiko ga ki liu. E na rawa oqo, kevaka e da nanuma tiko ni a mai cati, biliraki

ka a mai beitaki tale ga ko Jisu. E rawata ko Koya na qaqa, ka curuma rawa mai na dredre kei na mosi, e na Nona yalo dina Vua na Kalou.

Ni ra biliraki keda na tani, e vakamavoataka na yaloda. E ka mosimosi, ia, me da nanuma tiko ni da sa tamata vakabulai, ka sa tiko e yaloda na Yalo Tabu me vakaukauwataki keda ka vukea na noda dredre.

E da kila ni levu na gauna e da qarauna me kakua ni cati keda e dua. E dau la'ki yaco kina me da vakalomavinakataka na tamata (Efeso 6:6, Kolosa 3:22). E da dau nanuma ni kevaka e da vakamarautaki ira tiko, e ra na sega ni biliraki keda e na dua na gauna. E da dau viribaiti keda vakataki keda, me kakua ni dua e vakamavoataka na yaloda. E vakaraitaka vei au na Kalou, ni dredre na noda levea na mavoa ni yalo, ni da se bula tiko e vuravura.

E turaga yalovinaka na watiqu, ia, e na so na gauna e dau vakamavoataka na yaloqu. E na vuku ni vuvala ka'u susugi cake mai kina, ni yaco e dua na ka vaka ko ya, e dau totolo sara na noqu viribaiti au vakataki au, ni'u sega ni vinakata me dua tale me vakamavoataka na yaloqu. Au dau nanuma, ni kevaka au sega ni vinakata me vakamavoataki au e dua, e vinaka cake, me'u yawaki ira. Au sa qai raica rawa, ni veigauna kece au sogoti ira tani kina mai na noqu bula, au sogoti au tani tale ga. Kevaka e da tara cake na veibai, me da viribaiti keda e na vuku ni noda rere, e dodonu me da talaraka laivi ka basuka sobu e na dela ni noda vakabauta.

E vakaraitaka vei au na Kalou, ni noqu i sasabai ko Koya ka na maroroi au. Ia, e na sega ni rawa ni vakakina, kevaka au ogaoga vakalevu e na noqu tovolea me'u viribaiti au vakataki au. E sega ni yalataka ko Koya ni'u na sega ni mavoa e na dua na gauna, ia, e yalataka ni na vakabulai au, ka vakamavotaka na noqu mavoa, kevaka au lako mai Vua, ka kakua ni tovolea me'u cakava vakataki au.

E da sega ni taucoko na tamata. O ya na vuna, e rawa ni da vakacacana na yalona e dua tale. Lako vei Jisu e na veimavo (makawa) yadua, ka vakabauti Koya, nuitaki Koya, ka ciqoma na Nona veivakabulai. Ni dua e vakamavoataki iko, lako ki Vua na Kalou. Kakua ni vakalaiva

vakabalavu. Kauta ki Vua, ka mo ciqoma me walia e na Nona gaunisala
ga va – Kalou, ka sega ni vaka na lomamu.

Ciqoma na tiki ni Vola Tabu oqo me nomu vosa ni yalayala mai Vua na
Kalou.

Jeremaia 30:17

Vakatusa oqo kei na Daunisame:

Same 27:10

Ni veivuke na Kalou, ko na rawa ni curuma na dredre ni nomu biliraki,
ka kunea Vua na nomu vakataucokotaki.

Na Wakatu Ni Noda Biliraki Kei Na Veika E Kauta Mai E Na Noda Veiwekani

E dau dredre me da vakaveiwekanitaka e dua e tiko vua na mavoa ni bula biliraki.

Kevaka e vinakata e dua me vinaka, taucoko ka dede na nona veiwekani vata kei na dua tani tale, e dodonu me kakua ni rerevaka na nona biliraki. Ni tiki ni nona bula e dua na yalo ni rere oqo, e na levu na gauna, e na tovolea tiko ga me levea ka na vakadredretaka na nona tara cake e dua na veiwekani vinaka.

E sega ni dua e drotaka rawa na dredre kei na mavoa e na bula oqo. E da sa vakila oti taucoko na biliraki. Ia, kevaka e sa la'ki vakamawe ki na nona bula e dua, e na vakavuna na nona sega ni rawa ni veimaliwai vakavinaka kei ira na tani, ka la'ki vakaleqa tale ga na nona veiwekani vata kei na Kalou. E na vakanananutaka, ka rawa ni vakabauta sara ni dodonu me cakava e dua na ka, me rawa ni lomani kina. Kevaka e vaka ko ya na nona vakanananu, e na tovolea tiko ga e na nona bula taucoko me vakalomavinakataka tiko ga na tamata. E na rerevaka tikoga ni ra na sega ni lomani koya, ka biliraka kevaka e sega ni cakava e dua na ka me vakalomavinakataki ira kina.

Na nona vakasamataka na veika mosi e curuma mai, e rawa ni tarova na galala ni nona veimaliwai kei ira na tani. E vuqa era rerevaka tu ni ra na sega ni taleitaki, biliraki, ka sega ni kauwaitaki mai vua e dua. E rawa ni vakavuna na nodra soli ira vakarawarawa me lewai ira e dua tani tale. Ni ra vakabauta ni vakatau tiko na nodra ciqomi mai na nodra caka vinaka, era na kauwai vakalevu e na veika era cakava, ka ra na sega ni kila ni ra ciqomi mai na i tuvaki sara ga ni bula era bula kina. E na levu na gauna e da na raici ira ni ra vakalecalecava. E dua tani na veika era vakaraitaka e sau, ka duatani na i vakarau ni nodra bula dina. Era

vakalecalecava ni ra taleitaki ira na tamata ka ra cata tu, vakalecalecava ni ra taleitaka na vanua e tukuni vei ira me ra lako kina, ka ra cata lo tu e lomadra, vakalecalecava ni vinaka taucoko tu na ka. Ko ira era vaka ko ya, era na sotava vakalevu na yaluma, ka ra na rerevaka me ra sotava yani na dredre dina ni bula.

Vakalecalecava! Vakalecalecava!

Ni ra sega ni vakabauta ni ra tamata lomani, era na vakayagataka na veika e vakayagataka ko vuravura – (i lavo, i tutu, i sulu, taledi) me ra vakatakila kina vei ira na tani, ka vakadeitaka tale ga vei ira vakataki ira, ni tiko na veika e rawa ni ra cakava. E na levu na gauna e na yaluma tu ga na bula, ka ni ra tovolea tu ga me ra vakaraitaka ni ra dua na ka.

Se mani vakacava na vinaka ni nona bula e taudaku e dua na tamata, e na sega vakadua ni taucoko me yacova ni sa kunei Karisito.

Filipai 3:3

Me da masu vakayalo Vua na Kalou, ka rekitaki Karisito Jisu, ka sega ni vakararavi ki na yago.

E ka bibi me da nanuma tiko ni rairai vinaka ni keda i rairai e taudaku, e na dutani ga na keda roka dina ni bula e loma.

E na sega ni rawa vua e dua ka tiki ni nona bula na biliraki, me ciqoma na loloma ka soli wale mai vua e dua tani tale. Kevaka e ciqoma, e na nanuma tiko ga ni soli vua e na vuku ni veika vinaka e cakava.

Au rawa ni nanuma e dua na marama, ka keitou cakacaka vata, ka susugi cake e na dua na vuvala ka kauwaitaki kina na veika e ratou vakayacora. Ni vinaka na nona cakacaka e koronivuli, e vakaraitaka vua ko tamana ni lomani koya. Ia, ni veibasai na veika e rawata, e tarova ko tamana na nona loloma vua. E vakayacora vakatalega ko ya vei iratou na vo ni luvena. Ni vaka ko ya na bula, e na vulica ko koya ni rawa ga ni da lomani kevaka e da caka vinaka – kevaka e sega, e da na totogitaki mai na noda sega ni lomani.

Ni qai tubu cake tiko ko koya, e na sega vakadua ni kila ni cala na veika e vakabauta. E na nanuma ga ni tautauvata e na veivanua taucoko. E na gauna e mai cakacaka kina e na 'Life in the Word Ministry', au dau vakatarogi koya e na so na gauna se sa vakacava tiko na nona cakacaka, se, tiko na cakacaka ka dodonu me vakaoti.

Au sa qai raica tiko ni veigauna taucoko au dau tarogi koya kina, e dau duatani na nona i vakarau. E sega ni dau vosa vei au, ka vakusakusataka na nona cakacaka. Ia, au dau sega soti ni yalo vakacegu kina.

E na dua na siga, au sa qai tovolea me'u tarogi koya, ka sa qai ca ga vakalevu na neirau veimaliwai. E laurai ni keirau sega ni kila ruarua na wakatu ni leqa.

E marama lomana na Kalou, ka vakavuna me vakasaqarai Koya e na veika e tarai koya tiko. E na vuqa na gauna e da dau veidusi ni yaco na leqa, ka sega ni da dau vakasaqara na Kalou me rawa ni da raica na vu ni leqa, ka me rawa ni sa sereki mai kina.

E qai vakatakila vua na Kalou na vu ni leqa, ka veisautaka vakadua na nona bula. E vakaraitaka vua ni sega ni dau ciqomi koya ko tamana e na veigauna kece e sega ni dau vinaka kina na nona cakacaka, ka nanuma ga ni ra tautauvata kece na tamata. E na veigauna kece au dau tarogi koya, e nanuma ga ni'u sega ni taleitaki koya. Au sega ni sogota na noqu lomani koya, e sogoti koya vakataki koya ka sega ni via ciqoma na noqu loloma. E vakavuna tale ga na noqu sega ni vakacegu ni'u vakila ni'u biliraki tani.

E dau tautauvata tale ga kei na veika e da cakava Vua na Kalou. E sega ni vakatautaki na Nona lomani keda e na veika e da cakava. E kaya ko Paula e na Roma 5:8, ni vakatakila vei keda na Nona loloma e na gauna mada ga e da i valavala ca tu kina. — e da sega ni se kilai Koya, se, da kauwaitaki Koya. E sega ni sogota na Nona loloma vua e dua, ka nodra ko ira kece era tu vakarau me ra ciqoma. E vuqa vei keda e da tautauvata kei na marama oqo. E da nanuma ni sega ni rawa ni da lomani mai Vua ka ni sega ni taucoko tu na noda bula.

**Na noda rerevaka na noda biliraki e vakavuna na noda sega ni
ciqomi ira na tani**

Kevaka ko sega ni rawa ni vakabauta ni ko tamata lomani, ko sega ni rawa ni vakabauti ira ka nuitaki ira era kaya ni ra lomani iko. Kevaka ko vakabauta tiko ni dodonu mo taucoko me qai rawa kina ni ko ciqomi, ko na sotava tu ga na yaluma ni bula, ka ni ko na sega ni taucoko rawa e na gauna ko bula tiko kina e vuravura.

E rawa ni taucoko na yalomu ni ko vinakata mo vakalomavinakataka na Kalou e na ka kece ga, ia, e na sega ni taucoko na nomu i valavala me vaka na taucoko ni yalomu, me yacova na gauna e da sa lako kina ki Vua na Kalou. Ko na rawa ni vinaka cake e na veigauna taucoko ko sasaga kina, ia, ni ko se bula tiko e vuravura, ko na gadrevi Jisu e na veisiga kece sara. E na sega ni rawa vakadua ni ko vakanadakuya na Nona veivosoti kei na veivakasavasavataki ni Nona dra.

Ko na sega ni rawa ni ko vakila na nomu vakadeitaki, ka ko na sega tale ga ni rawa ni nuitaki ira era lomani iko, me yacova ni ko sa ciqoma e na vakabauta ni ko dua na ka e na mata ni Kalou e na vuku i Karisito. Ko na kilakasamitaki ira tu ga era via lomani iko, ka ni ko nanuma ni ra vinakata vei iko e dua na ka. Au a sotava tale ga mai na i vakarau ni yalo oqo. Ni ra vakaraitaka ni ra lomani au, au na waraka me ra cakava e dua na ka me mavoia kina na yaloqu, ka ni'u dau nanuma ga ni ra vinakata vei au e dua na ka. Au sega vakadua ni vakabauta, ni dua e rawa ni ciqomi au e na draki ni bula au tu kina. Au dau nanuma ni tiko e dua na ka e vakavuna na nodra lomani au.

Au sega ni taleitaka na noqu bula, sinai e na madua, beitaki au vakataki au, ka'u nanuma ni 'u tamata biliraki. E na veigauna kece e vakaraitaka kina e dua ni lomani au, e dau vaka oqo na noqu vakanananu: "Kevaka e lomani au dina, e na qai raica ka kila na ka dina ni sa kilai au vinaka." O ya na vuna e sega kina ni rawa ni'u ciqoma na nodra loloma na tani kei na loloma mai Vua na Kalou. Au vakaraitaka e na noqu i valavala me rawa ni ra kila na tamata ni'u sega ni tamata lomani me vaka na noqu vakabauta.

Na veika ko vakabauta e lomamu me baleti iko e na basika e na nomu bula e taudaku. Au vakabauta ni sega ni dua e lomani au, ka'u vakaraitaka sara ga e na noqu bula e taudaku. E dredre na noqu veimaliwai, ka'u nanuma ga ni ra sega ni taleitaki au na tamata. Ni vaka ko ya na i vakarau ni yaloqu, e dredre kina ni'u tara cake e dua na veiwekani vinaka.

“Vakadinadinataka vei au ni ko lomani au”

Ni dua e tovolea me vakaraitaka ni lomani au, au dau vinakata me vakadinadinataka vei au e na veigauna taucoko. Au gadreva me'u vakavinavinakataki e na veika kece sara au cakava; kevaka e sega, au dau nanuma ga ni'u biliraki ka sega ni lomani.

Au dau nanuma me yaco ga na lomaqu e na veika kece ga au vinakata. Au kauwaitaki au ga vakataki au, ka'u namaki ira me ra cakava vei au na veika vinaka kece ga. Ni ra cakava na veika au vinakata, e vinaka sara tu vei au na bula. Ia, kevaka e sega, au nanuma ga ni'u sega ni taleitaki.

Au sa qai vulica ni tiko Vua na Kalou na noqu vinaka, ka sega ni tiko vei ira na tamata. E na gauna balavu au calata tu mai kina, e tiki tu ga ni noqu bula na yaluma, dredre kei na mosi.

E ka bibi gona kina na vakataucokotaki ni noda bula, ni da ciqoma na loloma mai Vua na Kalou. Ni sa rawa ni da vakayacora ko ya, e sa na qai rawa tale ga ni da ciqoma na loloma mai vei ira na tani. E sa na qai tekivu tale ga na nomu sa na nuitaki ira na tamata kece ga.

Au vakila ni sotavi na noqu gagadre me'u lomani, e na gauna au sa vakabauta kina ka ciqoma na Nona loloma na Kalou. Au sega tale ga ni gadreva me dua me cakava vei au e dua na ka vinaka me rawa ni'u qai marautaka kina na bula. Au gadreva me'u vukei, vakatataki cake ka vakayaloqaqataki. Ia, ni'u vakasaqara me'u lomani, ka veitalia na i tuvaki ni noqu bula, au sega ni raici ira, ka ni'u sa qai vakabauta ni veika kece au vakasaqara tiko mai, e rawa ni solia duadua ga vei au na Kalou.

E na gauna oqo, ni sega ni vakavinavinakataki au na watiq e na dua na ka au cakava, e rawa ni mosi vei au, ia, e sega ga ni la'ki yavala kina na yaloqu. E da vinakata taucoko me da vakacaucautaki ka me laurai na veika e da cakava, ia, e ka bibi ni da sega ni yavalati e na gauna kece e sega kina ni vakayacori vei keda.

E na gauna au sa qai vulica rawa kina, ni'u sega ni ciqomi e na vuku ni veika au vakayacora, ka vuku ga ni noqu vakabauti Jisu, au sa qai sega ni cakava na ka me'u vakalomavinakata kina na tamata. Kevaka era sega ni lomani au, e na sega ni veisautaka e dua na ka, ni'u kila ka vakadeitaka ni lomani au na Kalou.

E ka bibi me da kila ni da lomani, ka sega e na vukuna tale e dua. Ni da sa vakabauta ko ya, e da na sega ni kauwaitaka na veika era nanuma na tani me baleti keda. E da rawa ni qai raica na veika era gadreva ka vukei ira kina, ka sega ni raici keda tiko ga vakataki keda ka sega ni veikauwaitaki. Oqo na uto dina ni noda tara cake e dua na veiwekani vinaka.

Yalo Dei E Na Nomu Bula Vakataki Iko

Na cava sara mada na yalodei? E vica tiko na kena i balebale:

Na nomu vakadeitaki iko ka la'ki vakavuna na nomu rawa ni vakayacora e dua na ka; Na kena vakabauti ni dua e rawa ni cakava e dua na ka, ka ciqomi; E dua e doudou me rawa ni cakava e dua na ka.

Ni da qai raica ka vakasamataka na tolu na kena i balebale e sa tukuni oti toka, e da qai raica rawa na vuna e dau vakasaqara kina na tevoru e dua na tamata e via vakaraitaka e dua na i vakatagedegede ni yalo dei. Vei ira era dau biliraki, vakacacani ka dau guilecavi, e sega ni dau kune vei ira e dua na yalo e dei. E da raica oti tale ga e na veiwase ni vola sa oti, ni ko ira era vaka ko ya era mamadua, beitaki ira ka beci ira vakataki ira. E tekivuna na tevoru na nona yavalata na dei ni yalomu e na gauna ga ko tekivu dolava kina vua e dua na katuba, ka vakabibi e na nomu gauna ni gone, ni ko sega ni rawa ni se taqomaki iko vakataki iko. E tekivu sara mai e na gauna e se tiko kina e na kete i tinana e dua, ka ni nona i naki lawaki ca me vakarusa na tamata yadua. E rawarawa sara na vuna. Ni dua e sega ni dei na yalona, e na sega ni rawa ni cakava rawa e dua na ka me kauta mai na kena laveti cake na matanitu ni Kalou, se, dua na ka me vakacacana na matanitu ni butobuto, ka na sega ni vakavotukanataka rawa e na nona bula na veika e kacivi koya kina na Kalou.

Namaka na druka + Rerevaka na druka = Druka

E sega ni vinakata na tevoru me vakavotukana e na nomu bula na i naki ni Kalou, ka ni gadreva me vakadrukai iko e na nona i vadi lawaki ca. E na tovolea me vakacuruma ki na nomu vakanananu, ka mo vakabauta ni ko sega ni rawata e dua na ka. Ni sa yaco rawa ko ya, ko na sega ni gadreva mo cakava e dua na ka vinaka se ka yaga. Kevaka mada ga ko

na tovolea, e na vakavuna na nomu soro koso na nomu dau rerevaka tu ga ni ko na druka, ka ni ko sega ni vakabauti iko vakataki iko.

E levu na veika vinaka e nakita tu na Kalou me baleti iko, ia, e dua na ka mo kila ka mo kakua ni guilecava: Na kaukauwa ni Kalou me rawa ni vakavotukana ki na nomu bula na veika e nakita, e na vakatau mai na nomu vakabauti Koya kei na Nona vosa.

Kevaka ko vinakata mo marau, taleitaka na bula ka tamata yaco, mo na vakabauta ni tiko na Nona i naki na Kalou me baleti iko, ka na qai vakavotukana kevaka ko nuitaki Koya kei na Nona vosa.

E vinakata na tevoru me da raici keda sobu ka me da sega ni rawa ni vakabauti keda vakataki keda ni sega ni rawa ni vakayagataki keda na Kalou. Ia, au via tukuna vei iko e dua na i tukutuku vinaka: E da sega ni gadreva me da vakadeitaki keda vei keda ga – na noda vakadeitaki e tiko Vua na Kalou.

Au qai vakadeitaki au ni'u sa kila ni bula e yaloqu na Kalou, ka tu vakarau me vukei au e na veika kece au gadreva me'u vakayacora Vua. Ni yali vua e dua na tamata na nona vakadeitaki koya, ka sega tale ga ni dei na yalona, e tautauvata kei na dua na waqavuka vinaka ka totolo ka sega tu na kena waiwai. E rairai vinaka e taudaku, ia, e sega ni dua na kaukauwa e loma. Ni tiko e yaloda ko Jisu, e rawa vei keda me da cakava na veika e da sega ni rawa ni da cakava vakataki keda.

A mai mate ko Jisu e na vuku ni noda malumalumu kei na noda sega ni rawa ka, ka ni gadreva me solia vei keda na Nona kaukauwa, ni da biuta ki Vua na noda vakanuinui kei na noda vakabauta. E vakatavulica vei keda na i Vola Tabu e na Joni 15:5..**ni dou na tawase tani mai vei au, dou na sega ni rawata e dua na ka.**

Ni ko sa vulica na rawa na dina oqo, e na vaka oqo na nomu vakatutusa vua na tevoru, "E dina ni'u sega ni rawa ni cakava vakataki au e dua na ka dodonu, ia, ni tiko e yaloqu ko Jisu, au nuitaki Koya, ka'u sega ni nuitaki au vakataki au. E na vakavuna ko Koya na noqu qaqqa e na veika kece ga au cakava." (Josua 1:7)

E na so na gauna e na vaka oqo na veika e na tukuna vei iko na tevoru, “Ko na sega ni rawata. Kakua ni vakalusia na nomu gauna, ka ni sega ni na rawa e dua na ka. Ko na dau druka tu ga me vaka ga ko dau cakava tu mai liu.” Vakadeitaka na yalomu ka tukuna vua, “E dina ni’u a dau sega ni rawata tu e dua na ka. Ia, ni sa bula e yaloqu na Kalou, au sa rawata na ka kece ga ena vuku i Jisu o Koya sa vakaukauwataki au.” (Filipai 4:13)

Ni vakananumi iko na tevoru e na nomu druka sa oti, vakananumi koya e na veika e na yaco e na nona veimataka. Ni ko na wilika na i Vola Tabu, ko na kunea ni sa lekaleka sara na nona gauna, ka sa druka oti tale ga. A mai qaqa vua ko Jisu e na kauveilatai, ka a vakatakila na nona druka e na vuravura vakayalo (Kolosa 2:15).

E sa lekaleka sara na nona gauna ka sa sega tale ga ni dua na nona kaukauwa. Na kaukauwa ga e vakayagataka tiko, na kaukauwa e da solia tiko vua mai na noda vakabauta tiko na nona lasu kece ga.

Nanuma tiko: *E tui ni lasu na tevoru!*

Na kena dau lasutaki na dei ni yalo

E da dau veitalanoataka na dei ni yalo. E levu na vuli e sa vakatavuvulitaki kina e na veika vakavuravura kei na yasana tale ga va – Kalou. E dau vakaibalebaletaki na yalo dei e na noda vakabauti keda vakataki keda. E da kila taucoko ni dodonu me tarai keda tiko e dua na draki ni noda taleitaki keda vakataki keda, ka da vakavulici me da sa vakabauti keda ga vakataki keda kevaka e da vinakata me da rawa ka e na noda bula. E vuqa era vakacalai e na i vakavuvuli vaka ko ya.

E sega ni dodonu me da mai vakabauti keda tiko vakataki keda. Na noda veivakabauti e tiko Vua na Kalou, o Koya sa mai bula tiko e yaloda. E vakatavulici keda ko Paula me da kakua ni vakadeitaki keda e na veika vakayago (Filipai 3:3), E kila tiko ko koya na cava e tukuna tiko. Kakua ni vakadeitaki iko vei iko, se , ki na dua tale na ka ko nanuma ni ko na rawata vakataki iko, ka yali kina na Kalou.

E sega ni gadrevi na noda vakadeitaki keda ga vei keda. E dodonu me da vakadeitaki keda Vua na Kalou.

E vuqa era vakayagataka na nodra bula taucoko na sasaga cake ki na vinaka, ia, ni ra sa yaco ki cake, era qai kunea ni ravi tiko na nodra i kabakaba e na vanua cala. E so era sasaga ka tovolea me ra bulataka e dua na bula donu me rawa ni ra tara cake na nodra vakadeitaki ira vakataki ira. Ia, era qai raica ni ra druka vakavuqa. E basika ruarua e ke, na lala ni bula ni bula kei na yaluma.

Au raica rawa ni vuqa era kunei e na dua vei rau na i wasewase oqo: (1) Era sega ni rawata e dua na ka, ka veitalia ga na kaukauwa ni nodra sasaga, ka yaco tale me ra la'ki cati ira ga vakataki ira. Se, (2) E tiko vei ira na taledi me ra rawata na veika lelevu, ia, e ra ciqoma na kena lagilagi me nodra ga, ka vakavuna na nodra dokadokai ira. E na i wasewase ruarua oqo, era tamata druka – e na mata ni Kalou. O Koya duadua ga ka tamata yaco e na mata ni Kalou, sa i koya e kila ni sega ni dua na ka e rawata vakataki koya, e rawa e na vuku i Karisito duadua ga. E na vakatakila tale ga ni Nona duadua ga na Kalou na lagilagi (Ni dododnu ga me Nona) e na veika kece sara e rawata.

Na tamata yadua e tiko na nona vakadeitaki koya (vakabauta). E vakadeitaka na dina oqo na i Vola Tabu e na Roma 12:3. E da sucu vata mai kei na dua na i vakarau ni vakabauta, ka bibi na vanua e da biuta kina na noda vakabauta. E so era vakabauti ira ga vakataki ira, e so era vakabauti ira na tani, ka tiko e so era vakabauta e dua tani tale na ka. Ia, e tiko ko ira era vakabauta na Kalou.

Kakua ni kauwaitaki iko vakataki iko, na nomu malumalumu se na nomu rawa ka. Kakua ni raici iko; raica ga na Kalou. Kevaka ko malumalumu, e rawa ni vakaukauwataki iko ko Koya. Kevaka ko tamata rawa ka, e solia ga vei iko na Kalou na kaukauwa mo rawata kina. Ia, e na veigauna ruarua ko ya, raici Koya tiko ga, ka kakua ni raici iko.

Ni yali na yalo dei, (Vua na Kalou), ko na vakavuna tiko ga vei iko e levu na dredre. Oqo e so na ka, ka rawa ni yaco.

1. Ko na sega ni rawa ni yacova na i vakatagedgede cecere duadua ni nomu bula e na nomu i lakolako vata kei na Kalou.
2. Ko na vesuki e na rere kei na rarawa.
3. Ko na sega ni kila na reki dina kei na vakavotukana ni nomu vakacegu.
4. Ko na vakararawataka na Yalo Tabu, ka ni talai mai ko Koya me mai vakavotukanataka na i naki ni Kalou ki na nomu bula, ka na sega ni rawa ni vakayacora vaka kina, kevaka ko sega veitokoni.
5. Ko na dolava e vuqa na katuba ni rarawa, cati iko vakataki iko, beitaki iko vakataki iko, rerevaka na nomu biliraki, rerevaka na druka, rerevaka na tamata, vakalomavinakataka na tamata (ka kauta tani na nomu rawa ni valalomavinakataka na Kalou), lewai mai vei ira na tani kei na vuqa tale.
6. Ko na vakayalia na nomu dodonu kei na nomu galala vakataki iko.

Au gadreva me da raica vakavoleka na kena i otioti. E da sa raica oti mai na kena vo e na i tekitekivu ni vola, ia, ko koya oqo, e ka bibi ka dodonu me kauwaitaki vakalevu.

Yalo dei e na nomu bula vakataki iko

E vakatavulici keda ko Paula e na 2 Koronica 3:16,17, ni da yago e dua bau ga, ka da veitiki ni yago kece ga. E viavia tautauvata kei na veika e kaya e na Roma 12:4 – 6, ka duidui ga vakalailai. Oqo e dua na dina ka bibi me da ciqoma, ka ni da dau vakacalakataka na kaukauwa ni Kalou ka tiko e yaloda, ni da tovolea me da vakataka tale e dua, ka sega ni vaka na i naki ni Kalou.

E da sa dau rogoca wasoma ni da sega ni tautauvata tale kei na dua. E tiko na Nona i naki e na Nona buli keda me da duidui. Kevaka a

vinakata na Kalou me da tautauvata, ke a buli keda vakakina. Ia, e ka bibi Vua na noda duidui, ka ni yaco sara me duidui vakakina na mawe ni ligada.

E sega ni ca ni da duidui, ia, e tiki taucoko ni Nona i naki va – Kalou!

E da tiki kece ni dua na i naki; na i naki va – Kalou. Ia, e duidui na keda yaga, ka ni da duatani ga vakataki keda. Ni da duidui, e kena i balebale ni da wasewasei yadua, duidui na keda i rairai kei na noda i valavala, e da sega ni tautauvata tale kei na dua.

Au nanuma tu mai e na dua na gauna balavu ni veicalati na noqu bula – ia, au sa qai kila ni'u duatani duadua mai vei ira na tani, ka vakaraitaka ni sega tale ni dua e vakataki au, ka dua tani tale ga na kequ bibi Vua na Kalou. E dodonu mo vakabauta ni ko duidui, ka tiko na kemu bibi kei na kemu yaga

Kakua ni tovolea mo vakataka tale e dua.

E dua na ka, ka'u dau kilai tani kina, sa koya na rorogo ni domoqu. E vuqa na marama e rogo malumu na domodra, ka bibi na rorogo ni domoqu. Ni dua e qiri mai ki na neitou vale ka sega ni kilai au, e na nanuma ga ni sauma tiko yani na talevoni e dua na tagane. Au dau sega soti ni taleitaka na domoqu, ka vuqa na gauna e sega ni dau dei na yaloqu. Au nanuma ga ni rogorogo vakatani tu na domoqu! Ia, e na gauna sa mai kacivi au kina na Kalou, me'u vakatavuvulitaka na Nona Vosa, au sa qai vakasamataka ni'u na vosa tu e na matadra na lewe vuqa. E na rogo na domoqu e na misini ni vosavosa ('loud speakers'), ka na yaco na gauna me'u na vosa tale ga e na walesi ('Radio Ministry'). Sa duatani na noqu rere! Au nanuma ga ni sega ni dua e na taleitaki au, ka ni duatani tu na rorogo ni domoqu mai na rorogo ni domodra na marama. Au vakatautauvatataki au tiko kei na veika ka'u nanuma ni dodonu.

Ko sa bau vakatautauvatani iko kei na dua tale? E dau vakacava na i vakarau ni yalomu?

E sega ni dodonu me da vakatauvatani keda kei ira na tani , ia, me noda i vakarau ko Jisu, ka me da vulica me da vakaraitaka e taudaku na Nona bula na Kalou ka bula tiko e yaloda. E dau levu na mata ni daimani. Na, Kalou e vakataka e dua na daimani, ka da vakaraitaka ki vuravura mai na veika e kacivi keda kina ni da veitiki ni yagona. E na dredre vakalevu kevaka me da buli me da tautauvata taucoko.

A cava na vuna e da dau oca kina ni da tovolea me da vakataka tale e dua, ka rawa sara ga ni da marautaka na bula e buli keda kina na Kalou? E vu oqo mai na noda vakabauta na nona lasu na tevoru. E da vakabauti koya tiko me yacova na gauna, e da sa rogoca kina na dina ni vosa ni Kalou, ni rawa ni sereki kevaka e da vakabauta.

E na sega vakadua ni solia vei iko na Kalou na Nona loloma kevaka ko tovolea mo vakataka tale e dua. E buli iko ko Koya mo iko ga. Kakua ni qai tovolea mo nanuma mo vakataka tale e dua. E rawa ni ko vakacalataka e vuqa na ka, ni ko nanuma ni taucoko na nona bula. Oqo e so na kena i vakaraitaki:

1. E na dua na gauna au a nanuma me'u vakataka tale na neitou Radi ni Talatala. E marama totoka, totoka na i rairai ni uluna, dau vosavosa vinaka, yalomalua ka'u kila ni tiko vua na i solisoli ni loloma. Ni'u raici au ni bibi na domoqu, kaukauwa na noqu i valavala, sega soti ni dau loloma, au sa qai tovolea meu vakataki koya. E na veigauna kece au sasaga kina, au sega ni rawata e dua na ka. E na dua na gauna, au a saga meu veisautaka na rorogo ni domoqu me vaka na domo ni dua na marama, ka'u sega ni rawata.

E sega vakadua ni keirau veimaliwai vinaka kei na marama oqo. Au dau tovolea me'u walia na leqa oqo, ia, e sega ni rawa. Au sa qai raica rawa ni vu ni leqa, ni'u sega soti ni taleitaka ni keirau tiko vata, baleta ni'u nanuma ni uasivi cake vei keirau ko koya. Keirau raica rawa talega ni a lasutaki keirau tiko ga na tevoru, ka ni a tovolea tale tiko ga na marama oqo me vakataki au. E tovolea me kaukauwa na nona vakatulewa, doudou, ka vosa vakadodonu vei ira na tamata. Sa rauta me sega ni vinaka na neirau veimaliwai.

Nanuma tiko: Mo kakua ni kocova na nona vale na kai nomu. (Lako Yani 20:17 – Oqo e okati kina na veika kece me baleti koya.

E dua na goneyalewa ka vakaitikotiko volekati keitou, e goneyalewa vinaka ka levu sara na i solisoli e tiko vei vua. E dau culacula, e tiko na nona veisenikau, e rawa ni qiri qita, dau lagasere, e levu na cakacaka ni liga e kila, dau droini, ka levu na ka e kila cake mai vei au. Ni'u vakaraica tiko na veika e rawata, au nanuma ga ni dua tani na noqu bula.

Ni kacivi au me'u vakatavuvulitaka na Nona vosa, e duatani na noqu gagadre mai na nodra gagadre tale na marama au kila. Ni ra ukutaka tiko na nodra vale, se, ra lakova na veisoqo, au na tiko ga e vale me'u masu. Au taura vakabibi na veika e kacivi au kina na Kalou. Au vakila tale ga ni dua na ka e yavala tiko e yaloqu. Ia ni'u raica na veika era cakava, era marautaka tiko na bula ka'u qai tovolea meu vakatauvatani au kei ira, ka'u nanuma ga ni dua na ka e leqa tiko vei au. E dau yaco oqo vei ira na tamata mamadua ka ra sega ni vakadeitaki ira Vua na Kalou.

E sega ni rawa niu vakasabusabutaka na noqu gauna, me'u cakava na veika ga au vinakata, ka ni'u vakila ni tiko na ka e vinakata na Kalou me'u vakayacora. E vakaraitaka vei au na vakaloloma ni nodra bula na tani, ka kacivi au me'u kauti ira laivi mai kina mai na noqu vakatavuvulitaka na nona vosa. Au sa qai raica rawa na vakaloloma kei na bibi ni leqa era sotava tu na tani.

Au a wawa tiko e na dua na gauna balavu ni se bera ni vakayagataki au na Kalou. Na gauna ni vakavakarau, e gauna ni veivakatavulici, veivakaukauwataki ka taura e dua taucoko na yabaki. E na gauna ni noqu wawa, au vakatulewataka me'u cakava e so na ka ka'u kila ni rawa ni'u cakava. Au volia e dua na noqu misini ni culacula me'u rawa ni cakacaka kina. Au sega soti ni taleitaka na culacula, ia, au nanuma ga me'u vakayagataka e na gauna au wawa tiko kina. Na veika kece au cula, e sega soti ni rairai taucoko, ka yavalata vakalevu na yaloqu, E duatani na veika au nanuma ka veibasai kei na veika au raica tiko.

Au tei tomata, ka ra tekivu me ra kania na manumanu e na gauna sara ga era se qai tubu cake mai kina. Au volia na kena i yaya taucoko ka'u vakayagataka kina e dua na i wase ni lavo levu. Au cakacaka ka'u oca me yacova na gauna sa vakavotukana na veika au gadreva.

E na veigauna mosimosi kece oqo, au raica rawa ni levu na yaluma ni bula au sotava ka ni'u tovolea tiko m'eu vakataka tale e dua.

Ciqomi iko ga vakataki iko

E tiko vei iko na nomu dodonu mo bulataka na nomu bula vakataki iko. Kakua ni laiva na tevero me butakoca mai vei iko na nomu dodonu ko ya.

Ni ko raica e dua ni matua cake na nona bula vakayalo, ka laurai vua na vua ni Yalo Tabu, ko na gadreva mo vakadadamuria na nona bula. E vakatavuvulitaka ko Paula ni dodonu me da vakadadamuri koya me vaka na nona muri Karisito. (I Korinica 11:1). Ni da vakadamurimuria na nona bula e dua, e duidui mai na noda tovolea me da ucui koya e na nona taledi.

Au vakauqeti mo vakasamataka vakabibi na i naki e a buli iko kina na Kalou. Ko ciqoma ni ko a buli iko mo vakataki iko ga? Ko marautaka na nomu bula se ko oca na tovolea mo vakataka tale e dua?

E vuqa na tamata era tovolea me ra valuta na nodra vakasama ni ra tovolea me ra vakatavatani ira kei na dua tani tale, ka la'ki vakavuna na nodra lewai ira na tani.

E Lasu!

E sega ni dodonu mo vakataka tale e dua. Na tamata yadua e dodonu me ciqoma na veika e a buli koya kina na Kalou e nona bula vakataki koya – me rawa kina ni da vakavotukanataka na i naki ni Kalou ka vakalagilagi kina ko Koya.

12

Na Veivosoti

Ni ko sa vosoti mai na nomu druka kei na nomu i valavala ca, ka vosoti ira na tani mai na nodra druka kei na nodra i valavala ca, e ka bibi na kena vakamavotaki na mavoa ni yalo.

Na veivosoti e i solisoli ka soli vei ira ka ra sega ni dau veivosoti.

E gadreva na Kalou me solia vei keda na i solisoli oqo ni bera ni tekivutaka na nona veivakabulai ki na yalo e mavoa. Ni da vakatusa Vua na noda i valavala ca e vosoti keda, guilevaca ka biuta laivi me vaka na kena yawa na vanua e cadra mai kina siga, ki na vanua e laki dromu kina. (I Joni 1 : 9; Same 103:12; Iperiu 10:17) Ia, kevaka e da vinakata me da ciqoma na vinaka mai na veivosoti ko ya, e dodonu me da ciqoma e na vakabauta.

E na vuqa na yabaki sa oti ni se qai tekivu na noqu i lakolako kei na Kalou, au dau kerea vua me vosoti au e na noqu i valavala ca e na veisiga taucoko. E na dua na yakavi ni'u baci tekiduru e na yasa ni noqu loga, e vakaoqo na domo ni Kalou vei au, "Joyce, au a vosoti iko mai na matai ga ni gauna ko a kerei au kina, ia, ko se sega ni ciqoma na noqu i solisoli niu sa vosoti iko."

Ko sa bau ciqoma na nona i solisoli ni veivosoti na Kalou? Kevaka e sega, e na daumaka me daru kerei koya e na gauna sara ga oqo. Cavuta e cake na masu oqo: "Turaga, au sa ciqoma na nomuni veivosoti e na vuku ni noq i valavala ca." E na dredre mo tukuna taucoko na nomu malumalumu, ia e na vukea na nomu bula ka na kauta mai vei iko na vakacegu.

E na dua na gauna ni'u a kerea na Nona veivosoti, au a tukuna vua ni'u guilecav ae so na noqu malumalumu. A tarogi au lesu mai ka kaya "Na malumalumu cava?"

“Turaga, ko ni kila na veika au a cakava”, au a sauma lesu yani vua.

E kila taucoko na Kalou, ia, e dodonu ga me’u tukuna taucoko vua. E vakaraitaka vei au ni dodonu me’u vakasaqara vakatitobu ka kauta cake mai me’u vakatusa vua.

Ni ko sa kerea na i solisoli ni veivosoti, ciqoma me nomu ka cavuta e cake na masu oqo: “Turaga, au ciqoma na nomuni veivosoti e na vuku ni ————— (nomu malumalumu) e na vuku i Jisu Karisito. Au vosoti au vakataki au, ka’u ciqoma na Nomuni solisoli ni veivosoti. Au vakabauta ni ko ni sa kauta laivi na noqu i valavala ca me vaka na kena yawa e cadra mai kina na siga, kina vanua e la’ki dromu kina. Vinaka vakalevu, Turaga, ka’u vakabauta ni ko Ni sega ni nanuma tale.”

Ni ko cavuta e cake na masu oqo, ko na raica ni veivuke sara vakalevu ni ko vakadeitaka na nomu tucake e na Vosa ni Kalou. E sega ni wilika na tevoro na nomu vakasama, ia, e kila na vosa ko cavuta. Vakatusa vei ira sa kaukauwa, kei ira sa veimataliataka na butobuto kei vuravura oqo kei ira na veivavakoso yalo ca ena veiyasana vakalomalagi. (Efeso 6:12) Ko sa sereki mai vua na Kalou, ka mo lako tiko e na galala sa vagalalataki iko kina ko Koya.

Ni ko sa vosa, vakadeitaka e na vu ni yalomu!

Kevaka e tovolea me kauta lesu mai kina nomu vakasama na nomu beitaki iko vakataki iko, oqo, na ka mo vakatusa: “Au sa vosoti mai na noqu i valavala ca kecega! E sa guilecava na Kalou ka sega ni nanuma tale, ka’u sa guilecava talega, ka’u na sega ni kauwaitaka tale.” E matai sara na tevoro, ka na daumaka mo na tukuna vua na tiki ni siga ko ciqoma kina na Nona vosa ni yalayala ni veivosoti na Kalou.

Kakua ni dabe tikoga ka vakarogoca tiko na nona lasu kei na nona veibeitaki na tevoro; vulica mo vakatusa lesu vua na Vosa ni Kalou!

Veivakatusai vaka i kemudou

Kevaka e dua vei kemudou sa vakararawataki, me masu tiko. Kevaka e dua sa marau me sere.

Kevaka e dua vei kemudou sa tauvimate, me kacivi ira na qase ni soqosoqo lewe ni Lotu; ia me ra masulaki koya, ka walia e na waiwai ena Yaca ni Turaga.

Ia, na masu ni vakabauta e na vakabulai koya sa tauvimate, ka na vakabulai koya na Turaga, ia kevaka sa kitaka na i valavala ca e na sega ni cudruvi kina.

Dou dui veivakatusa na nomudou i valavala ca ka veimasulaki mo dou vakabula kina. Sa yaga vakalevu na nona masu gumatua na tamata yalododonu.

Au vakabauta ni oqo e vakayagataki ki na veimataqali mate kecega – vakayago, vakavakasama, vakayalo se na lomada. E kaya na tikina e 16, na veika me da cakava me rawa ni da vakabulai kina. “Dou dui veivakatusa na nomudou i valavala ca.”

E kena i balebale oqo me da veivakatusai e na veigauna kecega e da malumalumu kina? E sega. E da kila ni ko Jisu e noda Bete Levu, ka sega ni dodonu me da lako vua na tamata me da ciqoma kina na veivosoti mai vua na Kalou. O ya na veika e yaco e na Veiyalayalati Makawa ka sega na Veiyalayalati Vou.

Na cava na i balebale ni Jemesa 5:16? Au vakabauta ni **sega walega** ni dodonu m eda kila na Vosa ni Kalou, me da kila **talega** na gaunisala cava me da muria me rawa ni vakavotukana ki na noda bula e na veisiga. Ni dua na tamata e mavoa, ka tiko vua e dua na i vadreti, e na rawa ni mate e na levu ni dra e vakayalia, kevaka e sega ni kila me vakayagataka vakacava na non ai vadreti. E vuqa na tamata e tiko vei ira na Vosa ni Kalou, ia era voleka ni mate ni ra sega ni kila me ra vakayagataka vakacava e na veika era sotava e na veisiga.

Au vakabauta ni vakaoqo na i balebale ni Jemesa 5:16. A kena i matai – Mo kila ni sega ni rawa ni bokoca na i valavala ca na tamata – o ya na Nona cakacaka na Kalou. E rawa ni drau duavata kei na dua tani tale e na vuku ni vosoti ni nomu i valavala ca. E rawa ni masulaki iko mo vosoti. (I Joni 5:16). E kena i vakaraitaki e na gauna a vosoti ira kina ko Jisu mai na kauveilatai, e na gauna era a vakararawataki Koya kina.

E na gauna cava mo na vakayagataka kina na tiki ni Vola Tabu oqo? Au vakabauta ni yaga na Jemesa 5:16 e na gauna ko vesuki kina e na nomu i valavala ca makawa. Ni vakaleqai na nomu bula e loma, e na tarova na nomu vakabulai – vakayago, vakavakasama, vakayalo kei na lomamu.

E na gauna e cilavi keda kina na rarama, e yali na kaukauwa ni butobuto. Me vuqa na tamata era vunitaka e so na ka e na levu ni nodra rere. E dau vakacuruma na tevoro e na vuqa na veivakasama me vaka oqo: “Na cava era na kaya na tamata, ni’u a vakacacani e na dua na gauna? E vuqa era na vakasisilataki au. E so era na biliraki au...” kei na vuqa tale na vakanananu. E vuqa era dau lako mai me masulaki, ka ra tagi e na vuku ni mavoa e tarai ira. E na vuqa na gauna e dau kauta mai vei ira na vakacegu ni ra sa sereki, ka ra ka dei na yalodra ni ra wasea vei au na nodra mavoa, me baleta ni’u a curuma talega mai e na dua na gauna.

E dodonu mo kila ni dodonu me liutaki iko na Yalo Tabu ki na na nona veituberi e dua tale, kevaka ko a curuma mai na veivakacacani kei na veivakararawataki. E ka bibi na kena maroroi na veika e baleta na nomu bula, ka’u vakauqeti iko mo digitaka e dua e matua vakayalo ka rawa ni ko nuitaka. Kevaka ko vakamau, ka tamata matua vakayalo na watimu e na daumaka mo na digitaki koya ga.

E na so na gauna ni kila na watina na veika e a yaco, e rawa ni vakayacora e dua na ka vua ka vakayacora na i valavala kaukauwa. E sa ka bibi gona kina ni bera ni ko vakatutusa vua, me tamata vakasinaiti e na Yalo Tabu, ka kakua ni vakatau mai na vakarau ni yalona.

E na so na gauna e na tarogi iko na watimu e na vuqa na taro ko sega ni kila. Oqo e dua na kena i vakaraitaki: E na gauna au a vakaraitaka kina

vua na watiq ni a dau vakasaurarataki au ko tamaqu e na vica vata na yabaki, a tarogi au ka vaka “Ko bau tovolea e na dua na gauna mo tarovi koya? A cava na vuna ko a sega ni wasea kina vua e dua tale?” Nanuma tiko ni na sega ni kila taucoko na dredre ko a curuma mai. E na so na gauna e na taro tu ga ni vinakata me kila e so na ka.

Ni da veivakatusai vakataki keda ka da ciqoma na veimasulaki, e i yaragi kaukauwa me tamusuka na i vesu e da vesuki kina. Ena dua na gauna balavu e dau tiki tu ni noqu bula na vuvu, ka’u sega ni vinakata me dua tale e kila, ka la’ki vakavuna na noqu sega ni vinakata me’u masulaki. Au tovolea me’u valuta taudua, ka’u sega ni rawata e dua na ka. Ia ni vakaraitaka vei au na Kalou e na Jemesa 5:16, ni dodonu meda veivakatusai, au qai raica rawa ni se vesuki tiko na noqu bula, ka ni’u vinakata me’u vunia tiko e yaloqu ka dredre me’u vakaraitaka.

Na rere e rawa ni vakavuna na noda vunitaka na noda mavoa, ka rawa talega ni vakavuna na noda dokadoka. Au sa qai vakamalumalutaki au ka vakatusa na noqu malumalumu vua na watiq, ka sa qai masulaki au ko koya. Ni oti ko koya, au vakila na vakacegu kei na veisereki.

Otioti ni Veivakadeitaki

E na so na gauna ni ra sotava na vakacegu mai na nodra mavoa, era vakadewataka na nodra dredre ki vua e dua tani tale. E daumaka mo qaqarauni kina. E dua na marama ka dau lakova mai vakawasoma na neitou soqoni, e a mai vakaraitaka vei au ni sega soti ni dau taleitaki au. E dau kaseti au vei ira na tani, ka mai kere veivosoti e na vuku ni veika e a vakayacora. Au a ciqoma na nona vakatutusa, ka a marautaka talega ko koya na vakacegu e a sotava. Ia, ni sa lesu tale, au sa qai tovolea me’u kauta laivi na ca ni noqu vakanananu me baleti koya. Au vakataroga lo e lomaqu, se cava e dau tukuna me baleti au, e dau talanoa vei cei, ka’u vakataroga tale ga na balavu ni gauna e vakayacora tiko mai kina

E ka bibi na loloma kei na yalomatua vakayalo. Oqo e na vakusakusataka na kena vakabulai na yalomu, ka na vukea talega na nomu guilecava ka vakasaqara na nona veiliutaki na Kalou.

Nomu Vosoti Koya Ka Vakacacani Iko

Ni tovolei me vakabulai e dua mai na mavoa ni yalona, e dau kunei ni ka dredre taudua na nodra vosoti ira era vakacacani ira. Oqo e rawa ni tarova sara na nodra vakabulai. Vei ira era vakamavoataki vakaca mai vei ira na tani, era kila ni rawarawa na nodra tukuna ka dredre na nodra vakayacora.

Au vakadikeva na Vosa ni Kalou ka'u masulaka na dredre oqo e na dua na gauna balavu. Au vakasaqara vakatitobu me solia vei au na i sau ni taro kecega me'u rawa ni wasea vei iko ena i vola oqo.

E na sega ni rawa ni ko vakila na taucoko ni veivakabulai kevaka ko maroroya tiko na veicati, cudru kei na tawa veivosoti,

Na tawa veivosoti e vakalokilokitaka na nomu toso!

E vakatuvakaduataka na nona bula e dua, ka tovolea me maroroya ka rawa ni vakavuna na ca ni yalona.

E dredre mo vakabulai mai na nomu mavoa kevaka e cala tu na i vakarau ni yalomu.

E rawa ni ko digitaka mo laiva na dredre me vakacacana se vakavinakataka na yalomu. E nomu na digidigi.

E rawa vakacava ni vakavinakataka e dua na tamata na dredre e sotava? E sega ni vakavuna na Kalou na mosi kei na mavoa, ia kevaka e yaco vei iko, e rawa ni vukei iko kevaka ko vulica mo nuitaki Koya.

E rawa ni veisautaka na Kalou na nomu dredre ki na veivakakurabuitaki!

E nona i naki na tevoro me vakarusai iko, ia na Kalou e na vakayagataka na veika kece e cakava na tevoro me rawa ni ko kune ka vinaka kina. E rawa ni ko digitaka mo vakabauti koya, se, mo ciqoma mo vakadrukai e na veigauna taucoko me vaka e vola na Daunisame:

(Same 27:13).

Kevaka au a sega ni vakadinata me'u raica na yalo vinaka nei Jiova e na vanua ni bula sa qai waicala na yaloqu.

Au a ciqoma e dua na i vola mai vua e dua na marama ka vola vakaoqo, "Au kila ni sega ni vakavuna na Kalou na nomu vakacacani, ia kevaka ko a sega ni sotava ke'u a sega ni vukei kina. Yalovinaka ka kakua ni nanuma vakaca kina, baleta ni vakayagataka na Kalou na nomu mosi, mera sereki kina na tani."

E na vuqa na yabaki sa oti, e a tu e mataqu na noqu digidigi. Au rawa ni digitaka me'u cudru, lomalomani au, cala na i vakarau ni yaloqu ka'u cati ira na tamata era vakamavoataki au, se, au rawa ni digitaka me'u muria na Nona sala na Kalou, ka vakatara me vakavoui au mai na dredre au a sotava. Au vakavinavinaka Vua ni solia vei au na kaukauwa me'u digitaka na Nona sala, ka lako tani mai na nona sala na tevoro.

E Nona sala na Kalou na veivosoti.

E na dua na gauna ni se qai tekivu na noqu i lakolako kei na Kalou, au raica rawa ni sega ni rawa ni'u vakasinati e na loloma kei na cudru e na dua vata ga na gauna. Au sega ni qai kerea vua na Kalou me kauta tani vei au na cudru kei na tawa veivosoti ka tiki tu ni noqu bula e na dua na gauna balavu. Au vakila ni kauta tani vakadua mai na vu ni yaloqu ka vakavuna me'u vosoti tamaqu rawa kina. E na gauna ko ya, au se cati koya tikoga ka'u vinakata me'u sauma lesu na veika a vakayacora, ka dredre kina vei au me'u vosoti koya. Au gadrevi me'u sereki mai na vakarau ni yalo cala kei na veika ca kece e tu e yaloqu, ia, na gaunisala me'u muria, au sega ni kila.

Ni'u sa qai vulica ka vakanananu e na Vosa ni Kalou kei na noqu veitokani kei na Yalo Tabu, e vakavulica vei na Kalou e levu na ka,

ka'u gadreva me'u wasca vata kei iko. Au vakabauta ni oqo e na kauta mai na taucoko ni nomu veivakabulai.

Sala ni kena vakabulai na yalomu

Na kenai matai, mo na digitaka na Nona sala na Kalou. E na sega ni vakaukauwataki iko ko Koya. Kevaka ko vinakata na bula qaqa ka marautaka na taucoko ni vakabulai ni yalomu, e dodonu mo vakabauta ni vinaka duadua na Nona sala na Kalou. Kevaka ko sega ni kila, digitaka mo muria. E na cakacaka e na vukumu.

Vulica na Nona loloma na Kalou ('grace'). Oqo na kaukauwa ni Yalo Tabu ka soli vei keda me rawa kina ni da cakava na loma ni Kalou. Na loloma oqo e rawa kina vei keda me da cakava na veika e da sega ni rawa cakava vakataki keda. E kaya ko Jemesa, **"Ia sa solia vakalevu na loloma ko Koya. O Koya sa kaya kina ko Koya, ko ira sa viavialevu sa vorati ira na Kalou, ia sa solia na loloma vei ira sa yalomalumumu."** (Jemesa 4:6)

E rawa ni ko digitaka mo veivosoti ka na rawa talega ni ko sotava na dredre ni ko tovolea e na nomu kaukauwa ga vakataki iko. Ko gadreva na kaukauwa va-Kalou. E kaya na Parofita ko Sakaraia **"Sa segai e na qaqa, se na kaukauwa e na Yaloqu ga sa kaya ko Jiova ni lewe vuqa.** (Sakaraia 4:6). Ke ko sa digitaka mo veivosoti ka kunea ni ko na gadreva na kaukauwa ni Kalou, masulaka ka sereki koya na tamata ka vakamavoataki iko. Cavuta e cake na masu oqo: "Turaga au sa vosoti ----- (yacana) e na vuku ni ----- (veika e cakava vei iko). Au sa digitaka me'u lako e na Nomuni sala, me'u lomani Kemuni, ka solia vei Kemuni na veika dredre au sotava tiko. **Au sa biuta vei Kemuni na noqu i colacola kecega ka'u vakabauti Kemni ni ko ni kauta mai na taucoko ni noqu vakabulai.** Ni vukei au Turaga, ka vakabulai au mai na mavoa ni yaloqu." E levu na tiki ni Vola Tabu e tukuna vei keda ni noda i drodro na Kalou, ka totaki keda mai na veika ca kecega (Aisea 54:17). E yalataka talega ni na vakabulai keda. (Aisea 35:4). E Kalou vakatulewa vakadodonu, ka rawa duaduaga Vua me vukei iko e na nomu veidredre kecega.

(Iperiu 10: 30-31)

Oi kemudou sa lomani dou kakua ni sauma na ca sa caka vei kemudou, ia mo dou laiva vua na Kalou me sauma; Ni sa volai A noqui tavi meu cudruvaka. Au na sauma koi Au, sa kaya na Turaga.

Ni da sa kilai Koya sa kaya ‘Sa Noqui tavi me’u na cudruvaka Au sauma ga, ka sa kaya tale, e na lewai ira na nona tamata ko Jiova. Sa ka rerevaki me lutu ki na liga ni Kalou bula.

E na gauna au saga tiko kina me’u ciqoma na yalo ni veivosoti, e a qai vakaraitaka vei au na Kalou e dua na dina ka kaya, “O ira na dau veivakamavoataki era vakamavoataka na yalo ni tamata.

E vuqa vei ira na dauveimavaotaki era a vakamavoataki e na dua na gauna. O ira era susugi cake e na vuvale kavoro, e rawa talega ni kauta mai na bula vakaoqo ki na nodra matavuvale.

O ira na dauveivakamavoataki era vakamavoataka na yalo ni tamata

Au sega ni vakabauta ni kila tiko ko tamaqu na veika e a vakayacora vei au, ka’u vakabauta talega ni a sega ni kila ko koya ni a vakavuna e dua na leqa ka na tarai au tiko e na noqu bula taucoko. E vakayacora e levu na ka, ka tiki ni nodra bula na tamata ka sega ni vakabulai – bula kocokoco, nanumi koya vakataki koya ka sega ni kauwaitaka na veika e na yaco. E vakanananu nei tamaqu me rawata na veika kece e vinakata ka sega ni kauwaitaka na mavoa e vakayacora vei au, se, ki vua e dua tale.

E dodonu me da nanuma na veika ka cavuta ko Jisu mai na kauveilatai e na vuku ni dredre ka sotava e na veika era a vakayacora na tani: “**I Tamaqu ni kakua ni cudruvi ira ni ra sa sega ni kila na ka era sa kitaka.**” (Luke 23:34).

E ka rawarawa me da vakalewa e dua, ia, e kaya na I i Vola Tabu ni uasivi cake na loloma. E levu na dredre au sotava e na noqu bula ka vakavuna na nodra vakalewai au ka sega ni taleitaki au na tani, ia, a

sega vakadua ni vakalewai au ko Jisu se biliraki au. Au a lewai e na vuku ni noqu i valavala ca, ia, e kila na Kalou na i vakarau ni yaloqu. E cala na noqu i valavala ka na okati ga me i valavala ca, ia, e kila na Kalou ni'u a vakamavoataki e na loma ni tini ka lima na yabaki e na gauna ni noqu gone, ka a vu mai na veimavoa lelevu ka tara na noqu bula – ia e a lomani au ko Koya.

E a parofisaitaka ko Aisea e na Nona lako mai na Mesaia...**Ena sega ni lewa ko Koya me vaka na ka sa rairai walega vua, se vunauca na ka sa rogoca na daligana."**

E na vuqa na gauna ni noqu vakatavuvuli, au dau vakaraitaka vei ira na tani na i yaloyalo ni dua na watu. E kaukauwa, rairai ca, sukuksukura e taudaku, ia, ni da voroka ka da raica na lomana, e talei na kena i rairai e loma. Ni da vakaraica na kena i rairai e taudaku, e da na sega ni vakasamataka rawa na totoka ni kena i rairai e loma. E da vaka talega ko ya na tamata. Ia na Kalou e raica e loma. E raica na veika e da rawa ni cakava. E raica na yaloda. Ia, ko ira na tani era raica tikoga na noda bula e taudaku. Ia, kevaka e da vakavulici mai vua na Kalou, me da raica na veika e da rawa ni raica e na matada vakayalo, ed a rawa ni lako sivita na vakalelewa ni lomada.

Nanauma tiko : O ira era dau veivakamavoataki era vakamavoataka na yalo ni tamata.

Masulaki Ira Ka Vakalougatataki Ira Na Kemu Meca

(Roma 12:14)

Ia koi au kau sa kaya vei kemudou dou lomani ira na kemudou meca, vosa vinaka vei ira sa rukaki kemudou, caka vinaka vei ira sa cati kemudou, ka masukaki ira sa vakalialiai kemudou, ka vakacacani kei kemudou. (Maciu 5:44)

Vosa vinaka vei ira sa rukaki kemudou ka masukaki ira sa vakalialiai kemudou. (Luke 6:28).

Roma 12:14

Dou vosavakalougatataki ira sa vakacacani kemudou, vosa vakalougatataka ga ka kakua ni rukaka.

E na gauna ni noqu veiqaravi, au raica rawa ni vuqa era dau gadreva me ra vosoti ira na kedra meca, ka ra vakadindinataki ni ra sega ni rawa ni vakayacora vakakina. Au dau masukaki ira me rawa ni solia na Kalou na i wali ni leqa ka a solia vei na i tukutuku oqo e na dua na gauna: "Era gadreva na noqu tamata mera veivosoti, ia, ka sega ni ra talairawarawa ki na Vosa ni Kalou e na vuku ni veivosoti." E vakaraitaka talega vei au na Kalou e levu sara na veitiki ni Vola Tabu me baleta na nodra masukaki, kei na nodra vakalougatataki na keda meca.

E vuqa era dau tukuna ni ra vosoti ira na kedra meca, ka sega ni rawa ni ra masukaki ira. Ni ra vakayacora vakakina vei ira era vakamavoataki ira, e rawa ni vakavuna na nodra veivutuni, ka me ra raica na mavoa era vakayacora vei ira na tani. Ni ra sega ni masukaki, e rawa ni ra tomana tiko ga na bula vakaloloma era tiko kina. Masulaka vua na Kalou me vakalougatataki ira na kemu meca, o ira era vakacacani iko, vakalialiai iko ka vakararawataki iko e na dua na gauna. Ko sega ni masukaka me

vakalougatataki na veika era cakava, me vakalougatataki na nodra dui bula yadudua.

E sega ni rawa ni vakalougatataki e dua, me yacova na gauna ni sa kilai Jisu. Kevaka kô a vakacacani e na dua na gauna, ka ko gadreva mo masulaki ira, e rawa ni ko vakayagataka na tiki ni Vola Tabu oqo: **Me kakua ni rawai iko na ca, ia mo rawa ga na ca ena vinaka. (Roma 12:21).**

Kerea vua na Kalou me lomani ira na vakacacani iko, ka me kakua ni cudruvi ira. Mo nanuma tiko: ni ko kaburaka na loloma, ko na tamusuka talega na loloma. (Kalatia 6:7). E ka bibi na nomu vakalougatataki ira ka sega ni rukaka. E dua na i vakavakadewa ni vosa na “vakalougatataka” mo vosa vinakataka. Ni ko cudruva, e kena i balebale ni ko vosa vakacacataka.

Na yame kei na veivosoti

Ni dua e vakarawarawataki iko e da dau temaki vakarawarawa me da talanoataka tale ki vua e dua na veika e a vakayacori vei keda. Ni va-Kalou na veituberi, e yaga ni da wasea vakakina, ka yaga talega ni da tovolea me da ciqoma na veivakabulai, se, na masu ni veivakacegui. Ia, ni da vakaucacataka e dua, e da lako calata na Vosa ni Kalou. E kaya vei keda na i Vola Tabu me da kakua ni dau kakase, se, me da kauta na kena i tukutuku e dua tani tale. **O koya sa ubia na caka cala sa segata na loloma, ia ko koya sa dau cavuta na ka sa tawasei ira era veiwekani dina. (Vosa Vakaibalebale 17:9)**

E na vuqa na gauna e da dau vakayagataka na noda vakabauta me da ciqoma kina na noda vakabulai mai na noda mavoa, ka da sega ni rawa ni talairawarawa ki na veika e vosa kina na Kalou me baleta na loloma. E kaya vei keda ko Paula e na Kalatia 5 : 6 ni vakavotukana na vakabauta ke vaka e salavata kei na loloma **Ni na ubia nai valavala ca e vuqa na loloma. (I Pita 4:8).**

E rawa ni da tukuna vua na Kalou na veika e vakayacori vei keda. E rawa talega ni da vakaraitaka vei ira e so kevaka e dodonu me vakakina.

Ia, kevaka e da gadreva me da veivosoti ka da vakabulai mai na noda mavoa, e na sega ni daumaka me da talanoataka na leqa, se, na tamata e vakavuna. E vakavulica keda na i Vola Tabu na veika e da dau talanoataka. (Maciu 12:36). E rawa ni da wasea na noda leqa kevaka e va-Kalou na kena i naki, ia e dodonu me da vakavulici keda me da maroroya, ka nuitaka na Kalou ni na saumi keda e na vuku ni noda talairawarawa ki na Nona Vosa.

Au nanuma e dua na marama ka a veibutakoci kei na watina e dua na nona i tokani voleka. E rau a dro ki na dua tani na vanua, ka kauta kece ko koya na i lavo maroroi ni nodratou matavuvale. E ratou vuvale qarava na Kalou, ka ra kurabui na tani ni ra rogoca, ni ra sega ni namaka ni vaka koya na veika e a yaco.

E na dela ni yaluma, e a talanoataka na marama oqo na veika e rau a vakayacora na watina kei na nona i tokani, ka dau yaco vakavuqa vei ira era sotava na dredre vata ga koya. Ni oti e tolu na yabaki e rau a sere kei na watina ni sa vakamautaka na nona i tokani, ia, a sega ga ni guilecava rawa na mosi ni veika e sotava. E vakamautaka tale e dua na turaga, ka lomani koya ka dau tukuna vakawasoma ni gadreva me guilecava na veika sa oti, ia, e sega ni rawa ni veivosoti ka dredre kina me toso ki liu.

Ni vakarogoca oti e dua noqu vakatavuvuli e na kaukauwa ni vosa e da vosataka, e qai raica rawa ni sega ni vinaka cake na nona bula, ka ni talanoataka tikoga na veika e yaco vei koya ga e via vakarorogo vua. Ni'u wasea tiko vakamatailalai na mavoa e sotava, e vakalesui koya tikoga ki na mosi ni dredre ka curuma mai.

E vakaraitaka vei au na Kalou ni vuqa na tamata era masulaka me ra vakabulai, era dau kaya "Turaga au sa vosoti ira era caka cala vei au". Ni oti koya e sa dau tekivu cakacaka sara na Kalou. Ia, e dau dredre me vakacavara na Nona cakacaka, ni ra dolava tiko ga na nodra mavoa makawa.

Ni mavoa e dua na tiki ni yagoda, e dau basika e dua na kuli kaukauwa e na gauna sa tekivu mavo kina, ia kevaka e da kauta tani, e na sega ni mavo rawa na mavoa. E rawa ni kakana na mavoa ka vakamawe ni sa

mavo. E vakatalega ogo na veika e yaco ki na mavoa ni yaloda. Ni da talanoataka vakavuqa na veika e yaco, kei koya e vakayacora, e tautauvata ni da kauta laivi tiko mai na kuli kaukauwa, ka da dolava tiko na mavoa, ka vakavuna me sega ni mavo rawa.

E vakaraitaka vei au na Kalou ni veivuke vakalevu e na noda veivosoti na noda qarauna na veika e da tukuna. E dau gadreva vakalevu na yago me da talanoataka vakawasoma na veika e yaco, ka da nanuma ni na kauta mai na veika vinaka kevaka e da ubia na ca.

Kevaka ko vinakata mo talanoataka na nomu dredre e na gauna ko tuberi kina, masulaki se dua tale na i naki, e tiko na ka ko rawa ni vakayacora.

Kena i vakaraitaki:

E na loma ni tini ka lima na yabaki, e vakasaurarataki au tu mai kina ko tamaqu. E kila tiko ko tinaqu ka sega ni vakayacora kina e dua na ka.

- Se -

E vakasaurarataki au ko tamaqu e na loma ni tini ka lima na yabaki. Au masulaki tamaqu tiko. Au qai raica rawa ni a vakamavoataki talega ko koya e na dua na gauna, ka vakavuna na nona i valavala na veika e vesuki koya tiko. E kila tiko ko tinaqu na veika e a vakayacora tiko vei au, ka a dodonu me a vukei au. E sega ni rawa ni vakayacora vakakina e na vuku ni rere ka sega ni vakadeitaki koya rawa vakataki koya. Au vakabauta ni sega ni kila ko koya na cava me cakava, e na vuku ni leqa vaka ko ya, ka vakavuna me vunitaki koya mai kina.

Au kila ni ko duavata kei au ni vinaka cake na i ka rua ni kena i vakaraitaki. Ni digitaki na vosa donu, e rawa ni veisautaka nai rogorogo ni dua na i tukutuku. Nanuma tiko: kevaka ko vinakata mo vinaka cake, ena sega ni rawa ni salavata kei na cala ni vakarau ni yalomu. Kevaka e vakakina, e na laurai e na nomu i vosavosa. Na vosa ko digitaka kei na rorogo ni domomu, e vakaraitaka e levu na ka me baleti iko. E kaya ko Jisu e na Maciu 12:34, ...**Ni sa vosataka na gusuda na veika sa oso vaka levu kina na lomada.**

Kevaka ko vinakata mo lako sivita na dredre, kakua ni talanoataka. Na veika e lako mai ena gusuma e tukuna na veika e tiko e na nomu vakasama, kei na veika e maroroya na nomu vakasama e na vakatautaki e na vosa ka lako mai na gusumu. E dredre na nomu kakua ni talanoataka e dua na ka, me yacova sara ni sa yali mai na nomu vakasama. E dredre talega ni ko guilecava, kevaka ko talanoataka tiko ga vakawasoma.

Digitaka mo cakava na ka ko rawa ni cakava, ka laiva vua na Kalou me vukei iko mo cakava rawa na veika ko sega ni rawa ni cakava.

E na taura e dua na gauna mo na vakamanoataka na yamemu. Tekivu mai na nomu talairawarawa mai na veika e uqeti iko kina na Yalo Tabu. Ni uqeta na yalomu mo tiko lo, tovolea mo talairawarawa kina me rawa ni ko ciqoma na galala e salavata kaya.

Mo qarauna tale tiko ga ni na tovolea na tevoru me na temaki iko e na veika ko vosataka. E kila tiko ko koya na kaukauwa ni veika e da vakatusa. E tiko na kaukauwa e na noda vosa. Na gusumu e rawa ni yaragi ni tevoru vei iko, ka rawa talega ni ko vakayagataka mo vorati koya kina. O ya na vuna, e ka bibi kina mo digitaka vakamatau na vosa ko vosataka. E na vakayagataki ira talega na nomui tokani na tevoru me ra vakavuna na kena tekivutaki mai na kakase. Vakayagataka na nomu vuku kei na nomu yalomatua. Kakua ni vakatara mo temaki vakarawarawa, ka ni ko na dolava tale na mavoava makawa ka vakavuna me sega ni mavo rawa.

Na Saumi Lesu Ni Veimavoa_Makawa

E na veigauna e so e vakamavōataki kina na bula, e tiko na vakanananu ni tiko na ka e dinautaki vei iko. E vakatalega kina e na gauna ko vakamavoataka kina e dua na bula, e na tarai iko tiko ka ni dodonu mo na vakavinakataka na nomudrau veiwekani, se, qara e dua na sala mo na sauma lesu tale vei koya na veika e yaco. Na veivakamavoataki, e vaka ni tiko na dinau e na vuravura vakayalo. Na veidinau vaka oqo e na vakilai tu e na noda vakasama kei na yaloda. Kevaka sa na bibi, ka da vakatara me tarai keda tu e na dua na gauna balavu, e na rawa ni vakilai e na yagoda, baleta ni da via vakananuma na veika e da dinau tu kina, kei na veika era dinau kina vei keda.

E vakavulici iratou na tisaipeli ko Jisu me ratou dau masu vaka oqo: **Tamaqu ni vosoti keimami e na neimami ca me vaka keimami sa vosoti ira era sa i valavala ca vei keimami**” (Maciu 6:12). E vakaraitaka na Turaga ni dodonu me da dau kerea na nona veivosoti na Kalou e na vuku ni noda bula i valavala ca; qai vakatautauvatataka ko Jisu me “dinau”. Na dinau e dua na veikerekerei se veisolisoli mai vua e dua ki vua e dua tale, ka namaki me saumi lesu. E vakaraitaka ko Jisu ni sa vosoti keda na Kalou e na vuku ni noda dinau – sereka ka guilecava kece; qai vakayaco ka kivei keda me vaka sara ga e da a sega ni dinau tu Vua.

E vakarota talega vei keda na Turaga me da dau vosoti ira era dinau tu vei keda. E na dredre beka ni da rogoca, ia, e na dredre sara me da cata e dua, ka tovolea e na nomu bula taucoko mo vakaukauwataki koya me sauma e dua na dinau ka dredre vua me sauma.

E tukuna na Kalou ni na qai solia vei keda na noda i votavota (Aisea 61:7,8). Au a sega sara ni vakasamataka vakabibi na vosa oqo, me yacova na gauna au sa vulica tiko na ulutaga ni veivosoti kei na noda sereka na noda dinau. Na “veisausaumi” e dua na vosa bibi e na

vukudra era mavoa vakayalo. Ni tukuna na i Vola Tabu ni na solia lesu vei keda na Kalou na keda i sau, e kena i balebale ko ya, ni Kalou ga e na sauma lesu vei keda na veika e da dinautaka tu.

Oqo e so na veitiki ni Vola Tabu me baleta na Nona solia vei keda na Kalou na keda i sau:

Aisea 61:7,8

E na rua na nomudou i votavota, me kena i sosomi ni nomudou madua, ka ra na marautaka na nodra i votavota me kena i sosomi ni taqaya. Ia, e na nodra vanua dina era na taukena e rua na i votavota, ka na nodra kina na marau e sega ni mudu. Ni sa i au ko Jiova ka'u sa vinakata na lewa dodonu, ka'u sa cata na ka sa ka'u tani vakatawa dodonu, ka'u na solia dina na nodra i voli, ia ka'u na cakava vata kei ira na veiyalayalati e sega ni mudu.

E vuqa na veitiki ni Vola Tabu, e kaya vei keda ni dau veisausaumi na Kalou, ka nona talega na veisausaumi. Na Aisea 49:4, e dua na tiki ni Vola Tabu ka'u dau vakayagataka vakalevu.

Ia ko i au ka'u sa kaya, sa sega ni yaga na noqu oca, ka'u sa vakaotia wale na noqu kaukauwa ka sa sega dina ni yaga: ia, sa tu vei Jiova na noqu veivakadonui, kei na noqu cakacaka sa tu ga vua na noqu Kalou.

Au a dau bobula tu e na vuqa na yabaki, ka sega tu ni yaga na noqu bula. Ko sa bau cakava mada e dua na cakacaka, ka raica ni sega ni dua na kena yaga? Ko bau oca na vakasaga mo sauma lesu na dinau ko vakavuna vei ira ko vakamavoataka, kei ira era vakamavoataki iko? E na so na gauna e da dau via sauma lesu na veika ca ka ra vakayacora vei keda e so. Au gadreva me'u tukuna vei iko, ni sega ni dua na kena yaga, ka ni sega ni kauta tani na mavoa, se, vakalesuya tale mai na i tuvaki ni bula e liu. E vakacacana ga vakalevu.

E na vuqa na gauna, era dau vakawelewele ko ira ko tovolea tiko mo sauma lesu na nodra cala, ka ra sega ni kila na i vakarau ni yalo ka tarai iko tiko - nomu via vakamavoataki ira lesu. Ko na oca wale ga ka ni sega ni dua na kena yaga. Me vaka e tukuna na i Vola Tabu, au a vakayagataka cala tu na noqu kaukauwa, ka sega ni vakavotukana na

ka'u sega tale ga ni dinau vua e dua. Au sa kauta tani kece na noqu dinau, ka'u sa solia kece vei Jisu. Sa na qai Nona na kena saumi kece na noqu dinau."

Ke o vakamavoataka e dua, e na rawa ni ko yalololoma vua, se kerea na nona veivosoti. E na sega ni yaga kevaka ko na saga tiko e na nomu bula taucoko mo saumi ira lesu e na vuku ni cala ko a cakava – o ya e sega na kena yaga. Oqo e dua na kena i vakaraitaki:

E na gauna au a susugi iratou cake mai kina na luvequ, e dau tara tu na noqu bula na mavoa kei na mosi e na vuku ni veika ka a yaco vei au. E na bula mavoa kei na noqu sega ni kila na Nona sala na Kalou, e yaco kina me'u vakayacora vei iratou na luvequ na veivalavala kaukauwa, ka a vakayacori vei au e na noqu gauna ni gone. Au dau cudrucudru, ka'u sega ni rawa ni vosota e dua na ka e yaco. E dau dredre na bula vata kei au, ka dredre me vakacegui au e dua.

E tu na lawa ka'u virikotora vei iratou na luvequ. Au solia na noqu loloma vei iratou ni ratou vakayacora na veika au vinakata. Au sega soti ni dau loloma. Au sega ni vakasamataka, ni'u susugi iratou cake tiko e na bula sara ga au a susugi cake mai kina, ka ra dau vakayacora vakalevu ko ira era sotava mai na mavoa ni bula.

E na vuku ni bula ka tautauvata tiko na bula e na buca ni valu, ka laurai tiko e vale, e la'ki tarai koya na luve i keirau ulumatua e dua na bula veilecayaki. E basika na duidui e na neirau bula, ka sega ni keirau veiyaloni rawa. Ia, ni'u papaitaisotaki oti e na Yalo Tabu, ka'u vulica na Vosa ni Kalou, au gadreva sara ga me'u vakavinakataka na leqa e tarai keitou tiko. Au gadreva me'u vakavinakataki au vua na luvequ tagane e na vuku ni i tovo kaukauwa, ka'u a susugi koya cake mai kina. E na rawa ni ko tukuna ni'u via sauma lesu vua na mavoa ni bula au a vakayacora.

E rawa vaka cava ni ko cakava me vinaka? Au sa kere veivosoti, ia, na cava tale me da cakava? E na dua na gauna, au voleka ni temaki me'u solia vua na veika kece ga e gadreva, ka ni'u vakasamataka ni'u dinau tiko vua. E kaukauwa na nona vakatulewa na luvequ ia, e na gauna o ya, e a sega ni se kila na Turaga. E kila ko koya na cava me cakava me

noqu sasaga me yacova na gauna au tacake kina vua na Kalou me baleta na kequ i sau.

Na 'veisausaumi' e dua na vosa ka rawa ni vakatautauvatataki kei na dua na tiki ni lavo, ka dau soli vua e dua na tamata cakacaka, ka vakacalaka e na vanua ni cakacaka. Ni ko mavoa e na gauna ni nomu cakacaka vua na Kalou, e saumi iko ko Koya. Na 'veisausaumi' e kena i balebale talega e dua na i loloma. E na i Vola Tabu, na Kalou vakataki Koya e noda ka ni loloma (Vakatekivu 15:1), ka lolomataka tale ga vei keda e na vuku ni veika veivakurabuitaki e solia vei keda, ka yaco kina na "reki e sega ni cavuti rawa (I Pita 1:8) kei na "vakacegu ka uasivia na veika kece ga e kilai rawa" (Filipai 4:7). E sa vakalougatataka na noqu bula ki na dua na i vakatagedegede ka'u kurabuitaka ni rawa Vua me vakalougatataki au.

E tara tu na noqu bula na vuvu kei na veicati e na dua na gauna balavu. Au a lomaqa ka'u dau lomalomani au. Au dau vakayagataka na yalo cala kece oqo vei ira kece ga na tamata, ka vakauasivi ko ira era dau tovolea me ra vukei au.

E dodonu mo kila ni ko na kania na veika ko sinai kina. Ni ko sinai e na cudru, loma ca kei na veicati, e na sega walega ni ko vakacacana na nomu veiwekani, ko na vakacacana sara mada ga na nomu bula. Na veika e tiko e loma e na vakatakilai mai tautuba! E na laurai e na noda vosa, i valavala, kei na rorogo ni domo.

Ni ko sinai e na veivakanananu cala, kei na i vakarau ni yalo cala, ko na sega ni rawa ni tarova ni na la'ki tara na nomu bula. Solia kece vua na Kalou na veika ko vinakata mo cakava e na vuku ni dinau ko vakayacora kei na kena era vakayacora ki vei iko. Vakadodonutaka na nomu bula me vaka na Nona sala, bulataka na bula va-Kalou, ka na rawa Vua me sauma kece na nomu dinau e na vuku ni mavoa ka tarai iko. E ka lagilagi dina ni da sarava na Nona cakacaka mana na Kalou.

Au gadreva, ia e na sala cava?

Vola kece na nomu dinau kei ira ko dinau tu kina. Oqo na dinau vakayalo ka sega ni dinau vakayago. Mo qai vola ka toqa toka e cake, saumi oti taucoko sara!" Cavuta e cake. "E sega ni dua e dinau vei au,

rawa ni kauta mai vei au na yalo ni beitaki au vakataki au, ka sa kauta mai vei au na bula nuiqawaqawa. E vakayagataka na veisala e vuqa me rawai au kina, ka vakatovelea vakalevu na noqu veiwekani vata kei na Kalou.

E na dua na gauna ni'u a saga tiko me'u vakadodonutaki koya, e tukuna vei au, "Kevaka mo a susugi au, ka lomani au mai ni'u se gone, ke sega ni mai vaka tu oqo na noqu bula." Au a sega soti ni yavalati, ka'u a curu ga ki na dua tale na rumu, ka'u sega ni taleitaka na noqu bula. Ena gauna vata ko ya, e a vakaraitaka kina vei au e dua na ka na Turaga. E kaya, "Joyce, na luvemu e tiko tale ga vua na kaukauwa me rawa ni valuta kina na ca ko a vakavuna. Ko a vakamavoataki koya baleta ni ko a vakamavoataki. Ko sa lomani koya, ko sa veivutuni, ka sa sega tale ni dua na ka ko rawa ni cakava. Ko na sega ni rawa ni saga tiko e na nomu bula taucoko mo vakavinakataka na veika sa yaco oti. Au na vukei koya kevaka e solia vei au ko koya na galala."

Au kila ni dodonu me'u vakadewataka vua na luvequ na veika e a vosa kina vei au na Kalou. Au vakayacora vakakina, ka'u taura na i kalawa ni'u na sega ni sauma lesu vua e dua na ka. E a curuma mai ko koya e vuqa na yabaki dredre, ia, e qai yaco me vaqacacotaka na nona kila na Kalou, ka tekivuna e dua na i lakolako ni veivakabulai kei na bula e matua. E na gauna oqo, sa cakacaka tale tikoga vagumatua e na "Life In The Word Ministry", (na taba ni veiqaravi ka keirau veiqaravi kina), e luvequ, ka i tokani voleka sara e na neirau lako vata kei na Turaga.

Au vakayaloqacataki iko mo raica na yasa ni bula ko ya, ka vakatara na Kalou me saumi iko. E ka levu na Nona loloma. E tiko na i sau ni noda waraka na loma ni Kalou, ia kevaka e da tomana tiko na veika e vosa kina vei keda na Kalou, e da sa takoso rawa. E na yaco na vakacala ka, ia, vakatutusa ka toso tiko ga ki liu.

Ni sasaga tiko e dua na gone dramidrami me cavuikalawa, e na levu na nona lutu. E na duri tale, ni saga tiko me yacova na vanua ka gole tiko kina. Lako mai vei Jisu me vaka e dua na gone lailai. E sa dolava tu na Nona mata ni katuba, ka muria na Nona sala. Kevaka e levu beka na nomu bale, duri cake ka toso tiko ga ki liu.

Ni bera ni qai mai cava na wase ni vola oqo, au na gadreva me'u vakaruataka tale na vakasama oqo: E sega walega ni da via sauma lesu na mavoa e da a vakavuna, ia e na so na gauna, e da la'ki vakavuna tale na nodra mavoa e so, e na draki ni bula mavoa e da a curuma mai.

E vuqa na yabaki na noqu tovolea me'u soqona taucoko na veika e dinau kina vei au na watiqu – o ya na veigauna e vakamavoataka kina na yaloqu, ka'u vakayacora beka ga ko ya, ni tagane, ka watiqu tale ga. Oqo e dua na leqa ka tara kece tu na noda bula. E vuqa na marama era sega ni taleitaki ira na turaga, ka ni vuqa vei ira era dau veivakamavoataki. Ni tubu cake e dua na gone ka sotava na i valavala kaukauwa mai vua na tinana, e na rawa ni vakayaco i tovo kaukauwa, ka vakamavoataki ira na marama e na vuku ni bula ka susugi cake mai kina. Oqo, e rawa ni okati me dua na dinau. E yaga mo kila ni na sega ni walia na leqa, ka sega tale ga ni kauta mai na vinaka. E dua ga na kena sala mo guilecava kina na veidinau e vuqa, sa i koya ga na Nona sala na Kalou.

Na Vuvu

Na vuvu sa i koya na nomu vinakata e dua na ka, ka tiko vua e dua tale. Na tamata dau vuvu e na sega ni kauwaitaka kevaka era taura na tani na veika e tiko vua, ka na gadreva me taura ga na veika e gadreva tiko.

Na cava e vakavuna na vuvu? Au vakabauta ni vuna levu, sa i koya na noda sega ni vakadeitaki keda, ka da sega ni kila na cava na bula vata kei na Kalou.

Na tevoro e na lasutaka ni ra vinaka cake mai vei keda na tani. E vakacalai keda e na nona vakacuruma ki na noda vakasama e so na veivakanananu vaka oqo: “Kevaka mada ga me noqu na ka e tiko vua”, se, “me’u ucui koya mada ga”, se “me’u cakava mada ga na ka e rawa ni cakava.” E da dau nanuma ni da na vinaka cake kevaka eda vakataki ira tale e so. Na cala ni vakanananu vakaoqo e dau vakavuna me sinai na noda bula e na vuvu kei na veicati.

Na loma ca e duidui mai na vuvu, ka ni tamata loma ca, e na sega ni vinakata me tiko tale ki vua e dua, na veika e tiko vua. E gadreva ko koya me vinaka cake sara mai vei ira kece ga.

E dua na i vunau e na vunau e tini e vaka oqo: “Kakua ni kocova na i yau ni kai nomu.”(Lako Yani 20:17). E dusia na i Vola Tabu makawa, ni kevaka e dua e cala, e na vakacabo i soro tiko e na veisiga, me yacova na gauna sa vakadonui kina mai vua na Kalou. E dredre. Kevaka era cakacaka vagumatua, e na rawa ni ra na vakayacora ga e ciwa na i vunau. Ia, na kena i ka tini - “Mo kakua ni kocova na i yau ni kai nomu” - e dau dredre me ra vakayacora, se, maroroya na i vunau oqo baleta ni na vakatau e na draki ni yalo kei na vakatulewa yadudua.

Na gadreva e dua me vakadonui me vaka na i vakaro, e na gadrevi vua me vakayacora me vaka na i vunau taucoko. E sega ni rawa me

“vakayacori ga e so”. O ya na vuna e vesuka na nodra bula me ra kakua ni kocova na i yau e sega ni nodra. Na i vunau oqo, e vakaraitaka vakamatata na noda gadreva na tamata e dua na i Vakabula. E gadrevi me da vukei me rawa ni da tu rawa e na mata ni Kalou.

E na Veiyalayalati Vou, na taucoko ni bula ni dua na tamata e na vakatau mai na nona bula “va-Karisito”, ka vakabauta ni ko Koya duadua ga, na i vurevure ni bula. Ko Jisu Karisito, e noda Yalododonu. E da sa vinakati e na noda vakabauta na Luve ni Kalou, ka sega ni vu mai na noda via taukena e dua na ka, ka sega ni noda. Na noda vakabauta na dina levu oqo, e kauta mai vei keda na bula vakadeitaki, ka kauta tani vakadua na yalo ni vuvu, kocokoco kei na nuiqawaqawa.

E da sa veitiki ni yago kecega

E solia vei au na Kalou e dua na i vakaraitaki, e na gauna au a veituberi tiko kina na ulutaga ni vuvu.

Vakayagataka nomu vakanananu: E dua ga na yagoqu ka levu na kena veitikina. Era duidui kece na veitiki ni yagoqu, ka duidui na nodra dui tavi. E so era rairai, ka so era sega ni rairai. (E na I Korinica 1:12, e vakatautauvatataka ko Paula na Yago i Karisito ki na yagoda).

E daramaka na ligaqu na mama, ka i tavi ni mataqu me raica na mama ni daramaki ki na ligaqu. Ia, e sega ni daramaka na mataqu na mama. Ke a vuvu na mata, ka vosa kudrukudru ni vinakata me dua na nona mama, ka vakatara na Kalou me vakayacora na nona gagadre na mata vuvu ko ya, tovolea mo rai vakatayaloyalotaka na kena yakusurasura na yago! Kevaka e daramaka tiko na mata e dua na mama, e na dredre me raica rawa na sala ka na kauta kina na yago taucoko.

Na kena i matai: Ni da vinakata me da vaka na i naki ka a sega ni buli keda kina na Kalou, e tarova na noda sega ni vakavotukanataka na noda i tavi e na Yago i Karisito. Kevaka e saga na mata me daramaka na mama, e na sega ni rawa ni marautaka na nona raica tiko na mama e na liga, me vaka ga na i naki a bulia kina na mata na Kalou. Nanuma tiko:

E buli na liga me daramaka na mama, ka buli na mata me raica na liga ni daramaka tiko na mama. E a buli na mata me rekitaka na nona sarava na veitavi ka soli ki na vo ni veitiki ni yago.

Ai karua: Ni saga tiko e dua me vakatanitaka na i naki ka a buli taumada kina, e na calata me marautaka na nona i tavi e na Yago Karisito, ka na sega ni rawa ni vakavotukanataka na veika e nakita na Kalou me vakaitavitaki koya kina.

Au vakabauta, ni oqo e dua na vuna era sega ni marautaka rawa na nodra kau cake ki lomalagi e so na tamata vakabauta.

Kevaka ko vinakata, e rawa ni ko luvata e dua na mama mai na ligamu, ka tovolea mo daramaka e na matamu. Ko na taura rawa sara na veika ka'u gadreva me'u wasea tiko e na wase ni vola oqo.

Me vaka au sa vakaraitaka oti, e vakatakila vei au na Turaga na dina oqo e na gauna au a veituberi tiko kina. E vakamatatataka tale vei au na Kalou e na nona vakayagataka na liga kei na yava. Vakasamataka oqo: Ni daramaka na yavaqu na i vava vou, e marautaka na ligaqu baleta ni na veivuke vua na yava me daramaka vua na i vava. *E veivuke na ligaqu me daramaka na yavaqu na i vava vou ko ya!*

Me vakaoqo na cakacaka ni veitiki ni yago – me kakua ni vuvutaka tale e dua. Me kila na veitiki ni yago kece ni tiko na i naki ni nona a buli koya na Kalou. Me rekitaka na i tavi e kacivi kina, ka vakadeitaka ni sega ni dua e vinaka cake e na mata ni Kalou. Na duidui ni tavi e sega ni laveta cake e dua na tiki ni yago mai na dua tale. E soli tu na galala e na kena marautaki na i tavi ka veivuke e na gauna ni leqa. E sega ni na tukuna na liga ki na yava, “Kevaka, ko nanuma me'u na vukei iko mo daramaka na nomu i vava vou, e na daumaka mo vakasama tale vakarua! Au vakabauta, ni dodonu talega me dua na noqu i vava, ka ni'u sa oca e na daramaka tiko ga na qa ni liga kei na mama. Me dua na noqu i vava me rawa ni'u vakataki iko.”

E sega! E sega ni vaka ko ya na na veika e cakava na liga e na gauna e via daramaka kina na yava na i vava vou. E sega ni dodonu me na vaka ko ya na noda vukea e dua e leqa. Me da tu vakarau me da vukei ira na

tani, me rawa ni da sarava na i naki ni nodra a buli, ka me ra rekitaka na veivakalougatataki e gadreva na Kalou me sovaraka vei ira.

Tarogi iko: “Au daramaka tiko beka na mama e na mataqu, se na i vava e na ligaqu?” Kevaka e vakakina, sa rauta mo sotava tiko na dredre, leqa ka yali tiko na reki.

E na Joni 3, e ratou a gole mai vei Joni na tisaipeli, ka tukuna vua ni sa veipapitaisotaki tale tikoga ko Jisu, ka vuqa era sa gole tiko vua. E vakadewataki vei Joni na i tukutuku oqo e na yalo cala; me rawa ni vuvu kina na loma i Joni. E ratou sega ni yalo dei na tisaipeli, ka a vakayagataki ratou na tevero me vakatubura na yalo ca vei Joni me baleti Jisu.

Joni 3:27

Sa vosa ko Joni, ka kaya, E sega ni dua na tamata sa rawata e dua na ka kevaka e sega ni soli vua mai lomalagi.

E vakaraitaka ko Joni vei iratou na tisaipeli ni cakacaka kece e vakayacora ko Jisu, e soli mai lomalagi na kena kaukauwa. E kila ko Joni na kaci e kacivi koya kina na Kalou, ka kila talega na kaci nei Jisu. E kila talega ko Joni ni sega ni rawa vua e dua me lako sivita na veikacivi ni Kalou ki na nona bula. E tukuna ko Joni vei iratou na tisaipeli, “Vakacegu”. E kila ni kacivi koya na Kalou me dau ni veivakaraautaki vei Jisu, caramaka na nona sala, ka me vakalailai takikoya sobu e na gauna e yaco yani kina na Turaga.

Oqo na i tukutuku nei Joni vei iratou na tisaipeli, me baleti ira na lewe vuqa era sa gole tiko vei Jisu:

(Joni 3:30)

Sa dodonu me na levu cake tiko ga ko Koya, ka me’u lailai sobu tiko ko i au.

Oqo, e dua na i yaloyalo ni bula sereki!

E dua dina na ka talei ni dei tu na bula vua na Kalou, ka yali na bula ni veisisivi.

Sereki mai na bula ni veisivisi

Kalatia 5:26

Me da kakua ni gadreva me da dokai walega, se veicudruvi se veivuvutaki.

E na Kalatia 6:4 e dusimaka vei keda ko Paula me tubu cake na noda bula vakayalo, me yacova ni sa...**lewa deivaka na nona i valavala na tamata yadua, e na qai rekitaki koya e na vuku i koya ga, ka segai e na vukuna na tani.**

E da vakavinavinaka Vua na Kalou, ni da kila, ko cei ko i keda ki Vua na Kalou, ka da sa sereki mai na bula ni duidui kei na veisisivi. E da kila ni tiko na kedai sau e na vuku ni cakacaka e da qarava. Me da gumatua e na noda laveta ka vakalagilagia na Kalou – ka sega ni da veisisivi me da vinaka cake mai vua e dua tale.

E vuqa na tamata era dau tarogi au, se, na watiqu, se cava sara mada e sotava ko Dave, e na nona vakawatitaka e dua na marama vakataki au, kei na cakacaka au qarava. Au vosa e na retio, vakaraitaki e na retio yaloyalo; au dau tucake mai cake e na matadra na tamata, ka dau levu na gauna, au vakaraitaki, se, ra talanoataki au na tamata. Era raici au na tamata e na vuku ni neirau veiqaravi{'ministry'}. E cicivaka ko Dave na veika me baleta na 'ministry', e dau tu ga e muri, ka sega ni laurai vakawasoma me vakataki au.

E dua tani na neirau bula, ka sega ni vaka e kilai tani kina na bula vakawati. E na dua na bula vakawati, e vuqa ga na gauna e na veiliutaki tiko na turaga ka qai veitokoni na marama. E dei na nona bula na watiqu, ka ni sega ni okata me bibi na veika e cakava, se, sega ni cakava, me vaka e dua na i liuliu. Ia, e tudei (e na nona talairawarawa Vua na Kalou) ka vukei au me rawa ni taucoko na veika e kacivi au kina na Karisito. E vakacegu tiko, ka me rawa ni vukea tale ga na kaci ni Kalou ki na noqu bula, ia, ni vakayacora vakakina, e cakava tale tiko ga na loma ni Kalou ki vua.

Na cava na kaci e kacivi kina ko Dave, ka cava e dau vakayacora? E bibi na nona i tavi me vaka sara ga na bibi ni noqu i tavi, ia, e sega ga ni laurai vei ira na tamata. E qarava na kena cicivaki na veika vakailavo ni neirau 'ministry', e veivosakitaka talega na kena kacivaki e na retio yaloyalo na Vosa ni Kalou, e raica talega me vakavuana na veiqaravi ka qarava tale ga na neitou veitosoyaki.

E na vuqa na gauna ni bose, e na cakacaka tiko ga ko Dave e na daku ni vanua ka'u tiko kina, e na vanua ni katokaton. Au dau sureti koya vakavuqa me keirau wasea vata na i tutu ni vunau, ka dau dua tu ga na kena i sau mai vua: "E sega ni kacivi au e keri na Kalou. Au kila na vanua e dodonu me'u tiko kina, ka'u na tiko ga kina." Na vakatutusa ko ya, e lako mai vua e dua na tamata matua ka vakadeitaki koya e na nona i lakolako vata kei na Kalou.

E vuqa era dau tarogi Dave, "O iko na wati Joyce?" E dau sauma ka kaya, "E sega, na noqu lewe ni vale ko Joyce."

E qarava e vuqa na i tavi bibi e qarava ko Dave e na neirau 'ministry', ia ni dau tarogi e na vuku ni nona i tavi, e dau kaya, "E kacivi au na Kalou me'u maroroi Joyce, ka, me'u na kauti koya tiko ki na vanua e kacivi koya kina na Kalou. Au na qarauna me na kakua ni mavoa, se tarai koya na leqa." E tu e so na ka ka'u dau via cakava, ka e dau sega ni vakatara ko Dave ni nanuma ni sega ni vinaka, se, se bera ni yaco na kena gauna. E sega ni dau rawarawa me'u dau vakarorogo ki na nona vakatulewa, ka ni sega ni noqu, ia, au sa qai vulica rawa ni i solisoli e tiko vua, e kauta mai na veirogorogoci kei na duavata ni neirau veiqaravi.

E taura e dua na gauna me ciqoma kina ko Dave na neirau bula ni cakacaka. E sega mada ga ni a vinakata me veiqaravi e na loma ni 'ministry'. Ia, e qai vakaraitaka vua na Kalou, ni solia vei au na i solisoli me'u vakatavuvulitaka na Nona Vosa. E vaka oqo na veika e tukuna na watiqu: "E a sega ni tukuna vei au na Kalou me'u vakarorogo vua na watiqu, ia, me'u rokova na i solisoli e solia vua." E vakaraitaka vei koya na Kalou, ni Nona na i solisoli, ia, ni rokova ko koya na i solisoli ko ya, ka vakatara me'u cakava na veika e kacivi au kina, e i vakaraitaki ni nona rokova na Kalou.

E sega walega ni vakatara ko Dave me'u vakayacora na loma ni Kalou, e vukei au me'u cakava. Au kalougata ka'u rokova na Kalou ni mai watiqo ko Dave Meyer. Au vakadinadinataka ni dua dina na turaga qaqa, ka dua tale ga na turaga mamarau. Au sega ni cavuta wale na vosa ko ya, ka ni turaga mamarau dina, ka marautaka na bula e solia vua na Kalou. Au vakabauta, ka vaka tale ga kina ko Dave, ni vakavuna na nona reki na nona soli koya taucoko vua na Kalou, ka sega ni tovolea me vakataka tale e dua, se, me tiko e na dua na vanua ka sega ni kacivi koya kina na Kalou.

E sega ni veisisivi kei na dua tale. E sega ni via vakaraitaka vua e dua tale, ni vinaka cake ko koya.

Vakadeitaki iko ka kakua ni yavala

(Efeso 3:17)

Mo dou vakawakana ka tauyavutaki e na loloma.

Ni da sereki mai na bula ni veisisivi, e da galala me da vukei ira me ra rawa ka. Ni da kila ko cei ko i keda Vua na Kalou, e da na sega ni oca na vakadinadinataka keda vei ira na tani ni da dua na ka.

E kila tiko ko Dave ni ka talei e na mata ni Kalou, ka sega ni via kauwaitaka na nodra nanuma na tani e na vuku ni tavi keirau dui qarava. Au vakabauta ni nona vakatulewa kei na bula nei Dave, e rawa ni bolea na nodra bula tale e so. E vuqa na ka me na vakayacori e na matanitu ni Kalou, ka na rawa ni vakayacori vakavinaka kevaka e da cakacaka vata e na duidui ni tavi e kacivi keda kina na Kalou.

Me da biuta vakatikitiki na vuvu, loma ca kei na veisisivi. Nanuma tiko ni veidraki ni bula leqa kece ogo, e vu mai na bula ka sega ni tudei. Na i tukutuku vinaka, sa i koya ni rawa ni da sereki mai na bula e sega ni vakadeitaki ka da sereki tale ga mai na leqa e dau salavata kaya mai. E kaya na Aisea 54:17, e na dua na kena i cegu e loma,... **Na yame kecega e na mai veilewai kei iko ko na vakacala ga ...** E kena i balebale ko ya, ni tiki ni noda i votavota ni da luve ni Kalou, sa i koya na bula e vakadeitaki. Vakayagataka ka ciqoma na nomu i votavota!

Marautaka na sautu, vakacegu, kei na reki ka vu mai na nomu kila ni lomani iko na Kalou, ka da okati ni da ka talei e matana e na vuku ni noda vakabauta na Luvena ko Jisu Karisito. Tudei ka kakua ni yavalati tani mai na Nona loloma.

Na I Vakarau Ni Yalo Ko Sa Matau Kina

E na i tekivu ni vola oqo, au vakayagataka tiko na vosa oqo, na i 'valavala ka matau vei keda', me dusia na veidraki ni bula ka laurai ki vua e dua e a vakatotogani e na dua na gauna, ka sa mai tiki tu kina ni nona bula na madua. E na wase ni vola oqo, au na via veivakavulici e na i vakarau ni yalo, kei na sala me vakaoti kina vakadua.

E na ulutaga oqo, e vakaibalebaletaki ki na veitovo ka vu mai na so na veika e da cakava ka da sega ni vakasamataka, ka da cakava tu ga vakaveitalia. Ko ira era a vakamavoataki e na dua na gauna, e dau totolo na nodra cakacaka mai na veika e yavala kina na yalodra. Au vakaibalebaletaka e kea, ni dau totolo na nodra cakava e dua na ka, mai na vakatulewa ni mavoia ni yalo, ka sega ni ra vakatulewa mai na vuku kei na yalomatua ka lako mai na Vosa ni Kalou.

E na vuqa na yabaki, ni'u sota kaya e dua na draki ni bula, ka via vakalesuya mai na veika au a sotava, e tara na yaloqu, ka'u dau vakatulewa mai na noqu rere kei na nuiqawaqawa, ka'u sega ni dau cakacaka mai na noqu vakabauta. Na veika vaka oqo, e rawa ni kauta mai na veilecayaki ki vua ka mavoia na yalona, ka ni yaco vakasauri na nona vakatulewa kei na veika e vakayacora, ka sega ni matata vua na cava na vuna e vakayacora kina.

Na tagane ka a vakamavoataki au, e tamata kaukauwa, ka kaukauwa talega na nona vakatulewa. E vakavuna na kena lewai tu ga na noqu bula taucoko e na gauna au tubu cake tiko mai kina. Au dau yalataka vakavuqa vei au, ka'u vakatulewataka e lomaqu, ni na sega tale ni dua e na mai lewai au e na gauna au sa dro tani mai kina, ka galala mai na bula vesuki ko ya.

Ni'u qai tubu cake tiko mai, sa duatani tu ga na noqu raici ira era veiliutaki, ka'u raici ira ni ra kequ meca taucoko. Ni dua e tovolea me vakatulewa vei au, me'u cakava e dua na ka ka'u sega ni taleitaka, e dau

kauta mai na cudru, ka'u sogoti au laivi vei ira era via vakatulewa e na noqu bula. Oqo, e dau yaco e na so na ka lalai ga. Ni tovolea e dua me vakatulewa, ka sega ni salavata kei na noqu gagadre, e rawa ni vakavuna me tavuki na yaloqu, ka'u dau rarawa vakalevu. Au sega ni qai vakasamataka tale na cava au cakava, se, me'u nanuma tale e dua. Au sa kila tiko ni cala na noqu i valavala ka'u sega ni taleitaka, ia, au vakila ni sega vei au na kaukauwa me'u veisautaki au kina.

E tekivu me vakavuluci au na Kalou me baleta na bula vaka ko ya, ka vakaraitaka ni tautauvata kei ira era vakayagataka vakasivia na wai ni veivakamatenitaki, ka ra sega ni lewai ira rawa tu (e na tavako, gunu, 'nicotine', 'caffein', suka), ka sa vakavuna na leqa ni nodra vakatulewa kei na i vakarau ni yalo cala. Nanuma tiko, na i valavala ka sa la'ki matau vei iko, e dau vakayacori ka sega ni vakasamataki vakavinaka. Na noqu i tovo ka'u sa sega ni rawa ni vakatulewa tiko kina, e sala ni noqu tukuna tiko vei ira na tani, *"Ko na sega ni qai mai lewa tale na noqu bula!"*

Na noqu rerevaka ni'u na vakatotoganitaki tale, e dau vakavuna na noqu vakayaco ka, e na veika lalai sara, ka ni'u tovolea me'u viribaiti au. Na cudru e tukuna tiko, "Au na sega ni vakatara tale mo mai liutaki au!" Na noqu sogoti au laivi mai vei ira na tani, e tukuna tiko, "Au sega ni via veimaliwai, se, okata na noqu bula vata kei iko!" E na sega ni yaco e dua na leqa ki vua e dua e sega ni gadreva na veimaliwai. O ya na vuna, ni yaco e dua na dredre, au cudru, se'u vakanadakuya, ka'u sega ni via kila kina e dua na ka. E sega ni va-Kalou na i valavala vaka ko ya, ka vakalevutaka ga na leqa ni noda vesuki.

Ni dua e vakayagataka vakasivia na wai ni veivakamatenitaki, na levu ga ni nona vakayagataka, na levu talega ni nona gadreva. Na dede ni nona vakatara me lewa na nona bula, na levu ni nona vinakata. E na yaco me sa na vakatulewa ki na nona bula, ka sa na dredre me dro tani mai kina. E dodonu me vakarusai laivi na bula ni veivakatotogani vaka oqo. E kena i balebale ko ya, me tarovi na veika e gadreva na yago, ka me rawa na veisereki. Na vakasama vata oqo, e tautauvata ki vua e dua e sega ni vakatulewatala rawa na nona vakasama, se, yalona.

Matau na lomaleqa kei na vakacauoca

E dua na i valavala ka sa matau ki na noqu vakasama, ka'u sa bobula kina, sa i koya na noqu dau lomaleqa. E na so na gauna, e na sega ni dua na ka me lomaleqataki, ia, au na vaqara ga e dua na ka me'u vakasamataka. Au dau tovolea me'u walia na leqa ka sega tu vei au na kena i wali. Au vakatovolea na veika kece ga, ka'u veilecayaki vakalevu.

Oqo, e vakavuna na noqu nuiqawaqa kei na loma leqa. E dina ni tara na noqu bula, au oca ka malumalumu ka kauta tani na noqu reki, au sa sega ni qai lewa rawa na veika sa tarai au tiko. Ni'u sotava e dua na dredre, e dau totolo na noqu lomaleqa kei na noqu nuiqawaqawa. E dina beka ni veilecayaki na noqu bula, ia, au sega ni kauwaitaka, ka ni sa i koya ya na veika e dau tarai au e na veigauna kece e yaco kina na leqa.

E kaya vaka oqo na Vosa ni Kalou, "Nuitaka na Kalou." (Same 37:3). Ia, e ka dredre mo nuitaki Koya kevaka ko a sotava mai na veivakatotogani e na nomu gauna ni gone. Ko ira ko a nuitaka me ra maroroi iko, era a sega ni vakayacora me vakakina, ka ra a vakayagataka ga na nomu bula. Era vakamavoataki iko vakaca, ka la'ki vakavuna mo yalayala ni ko na sega tale ni qai vakamavoataki. Ko sega tale ni qai waraka mo kila, se ra na vakavuna na nomu mavoa se sega, ko sa tekivu viribaiti iko mo maroroi iko kina mai na leqa.

E dua na sala ni nomu via maroroya iko vakataki iko, sa i koya na nomu tovolea mo kila na veika e yaco vaka wavolivoliti iko. Ko nanuma, ni kevaka ko rawa kila na veika kece ga, ko sa na rawa ni vakatulewataka na cava mo cakava, ka sa na sega tale ni qai vakaleqai iko e dua na ka.

E na gauna sa tekivu cakacaka kina na Kalou e na noqu bula, e vakaraitaka vei au ni sa matau vei au na noqu dau lomaleqa ka'u tovolea me'u kila na ka kece ga. E vosa vei au na Kalou me'u biuta tani. Ni dau yaco e dua na leqa, ka'u tovolea vakaukauwa me'u walia, e dau vakavuna na noqu veilecayaki e yaloqu. Nanuma tiko, ni'u tovolea me'u vakatulewataka na veika kece ga ka yaco wavolivoliti au – e noqu nanuma, ni'u na sega ni vakamavoataki kevaka au vakayacora vaka ko ya.

Au vakabauta ni'u rawa ni qarauna ga vakataki au na noqu bula, ka'u sega ni vakabauta ni rawa me vakayacora tale e dua.

(Marika 8:34)

Ia ni sa qai kacivi ira na lewa vuqa kei ira talega na nona tisaipeli, sa kaya vei ira, O koya yadua sa via muria au, me kakua ni muria na lomana, me colata ga na nona kauveilatai ka muri au.

Ni cakacaka tiko na Kalou e na noqu bula, e na Nona gaunisala ga va – Kalou, e vakavulici au me'u nuitaki Koya, ka vakabauta ni sa tekivu walia tiko na noqu leqa e na gauna mada ga au vakawelewele tiko kina. E dodonu ga me'u cavuikalawa e na vakabauta ka me'u kakua tale ni qai lomaleqa se nuiqawaqawa. Me'u *kauta tani* mai na noqu i vakarau ni vakasama makawa, kei na i valavala ni bula ka sa la'ki matau tu vei au, me rawa ni kauta mai na taucoko ni noqu sereki. Au a sotava kina e so na dredre – yalo ni rere kei na veilecayaki, ka so na gauna au vakayacora sara e so na i tovo lialia. (E na saga na tevoru e na nona i gu taucoko me vesuka tiko ga ka vakabobulataka na nona bula e dua – me rawa tale ga ni vakataka e dua e leqa tiko na nona vakasama.)

E vakavulici keda ko Jisu e na Marika 8:34, ni kevaka e da vinakata me da muri Koya, me da kakua ni muria na lomada, ia me da digitaka ga me da muria na Nona sala. Na nequ sala vakataki au, sa i koya na noqu nanuma me'u qarauni au ga vakataki au. Na Nona sala na Kalou, sa i koya na noda tauca Vua na veika kece ga, ka vuli mai Vua, ka ni na sega sara ni biuti keda, se, vakalaivi keda (Iperiu 13:5). Ni'u vulica rawa na dina levu oqo, e dodonu me'u kakua ni muria na noqu sala ga vakataki au.

Me vaka e dua na gone sa kali

(Same 131:2)

Sa dina ka'u sa vakamalumalumutaka ka vakadula na yaloqu, me vaka na gone sa kali vei tinana. Ia, sa vaka na gone sa kali na lomaqu.

Na Daunisame e kila na veika e da wasea tiko e na wase ni vola oqo, me baleta na noda tagutuva na i valavala ka sa dau matau vei keda, ka da sa la'ki bobula tu kina. E la'ki tukuna sara ni kali tale ga na lomana ('soul'). Na lomada e okati kina na noda vakasama kei na i vakarau ni yaloda {'feelings'}. E da vulica rawa e ke, ni rawa tale ga ni ra vakabobulataki na lomada kei na noda vakasama e na so na i valavala, ka sa dredre ni da lako tani mai kina, me vaka sara ga na kena vakabobulataki na yagoda e na wai ni veivakamatenitaki kei na vuqa tale.

E na noqu vagalalataka na noqu vakasama mai na lomaleqa kei na nuiqawaqawa, au kali tani kina mai na veidraki ni vakasama ka'u sa la'ki bobula tu kina, me vaka sara ga na nona kali e dua na gone mai na nona tavaya ni sucu. Me vaka ga na nona tagitagi e dua na gone ni vinakata lesu tale na nona tavaya ni sucu, e vakatalega ko ya na noqu bula e na noqu cudrucudru kei na noqu lomalomani au. E na so na gauna e tarai au na rere, ia, au sega ni lako tani mai na Nona gaunisala na Kalou, me yacova sara ni'u sa sereki, ka lako tani mai na noqu murimuri lomaqu.

Na Veiwekani Titobu Kei Na Nomu Nuitaki Koya

E dau dredre me ra dau vakatitobutaka na nodra veiwekani ko ira e ra a vakamavoataki e na dua na gauna. Na veiwekani titobu e gadreva na nomu nuitaki koya ko drau veiwekani kaya.

E da dau veivakamavoataki na tamata, ka sega ni rawa ni da tarova na veika era cakava na tani. E na sega ni rawa tale ga me'u tukuna vei iko mo nuitaki ira ga na tamata ka ni ra na sega ni cakava e dua na ka, me vakamavoataka kina na yalomu. E rawa ni ra sega ni cakava e dua na ka me mavoa kina na yalomu, ia, e dodonu me da raica na dina oqo ni ra dau veivakamavoataki na tamata.

Me vaka au sa tukuna oti, e turaga vinaka na watiq, ia, e tiko na gauna e rawa ni vakamavoataka kina na yaloqu, ka'u dau cakava tale ga vakakina vua e na so na gauna. E so e rawa ni ra dau veilomani, ia, e na tiko na gauna e rawa ni yaco na mavoa ni yalo.

E taura e dua na gauna balavu me qai titobu ka veivolekati na neirau veimaliwai vakaveiwatini, ka'u taleitaka sara vakalevu. Au a rerevaka de'u na vakamavoataki tale, ka dau sega kina ni vakacegu na yaloqu e na vuqa na gauna. E dau noqu vakanananu e na veigauna keirau dau tiko vata kina, ni dodonu me da vakusakusataka, ka me kakua tale ni vakasosataki keda, ka me rawa tale ga ni da cakava tale e dua na ka. E dau kila na i vakarau ni yaloqu na watiq, ka dina ga ni'u dau tovolea me'u vunitaka ni'u sega ni taleitaka na veigauna kece keirau tiko vata kina.

Ni vaka ko ya na i vakarau ni yaloqu vua na watiqu, e vakila ko koya ni'u biliraki koya. E rawa ni vakavu leqa sara vakalevu na i vakarau ni yaloqu vaka ko ya ki vua na watiqu, ia, ni tamata matua vakayalo, e kila na veika e tara tiko na yaloqu. A kaya vei au e na dua na gauna, "Kevaka me'u vakararavi vei iko, mo tukuna mai vei au na cava ko nanuma me baleti au, e rawa ni vakaleqai au sara vakalevu."

Au vakavinavinaka Vua na Kalou ni solia vei au e dua na turaga matua vakayalo me keirau veiwatini. Au vakavinavinakata tale ga ni'u sega ni vakaleqa na nona bula, e na gauna au sotava tiko kina na cakacaka ni veivakataucokotaki ki na mavoa ni yaloqu. E dau vakavuqa, me rau dau veiwatini e lewe rua ka rau sotava ruarua mai na dredre e na nodrau dui bula. Ni sa oti na nodrau dau veivakamavoataki, e rawa ni rau vakadewataka vei ira na luvedrau ka la'ki vakavuna tale ga na veivakatotogani ni bula mavoa kei na dredre.

E na vuqa na yabaki, au sega ni via kauwaitaka ka'u tovolea me'u guilecava. Ia, au kila e na vu ni yaloqu ni dodonu me'u cakava e dua na ka, e na i vakarau ni yaloqu e na neirau veimaliwai vakaveiwatini. Au sa qai tovolea me'u guilecava e na veigauna taucoko, ka vaka tiko ko ya e na vica vata na vula, ka yaco sara me la'ki vakayabaki. Ko bau vakila ni so na gauna ko dau tovolea mo biuta laivi, ka guilecava na veika e gadreva na Kalou mo cakava kina e dua na ka? E da dau vakayacora vaka ko ya, ka ni dau mosimosi me da vakasamataka ka dredre kina me da curuma.

Au sa qai vakatulewataka me'u kakua ni vakaulubale tiko, ka me'u sa cakava kina e dua na ka, ka me'u sa sotava na dina. Oqo na dina ni veika e yaco tiko: (1) Na leqa e tiko vei au, e vakavuna me'u totogitaki Dave (watiqu) tiko kina. (2) E vosoti au tu mai vakadede, ia, sa kena gauna me'u sa cakava kina e dua na ka. (3) Ni vaka tiko ko ya na i vakarau ni yaloqu kei na noqu i valavala,

au vakatara tiko na tevoru me vakadrukai au, ka ni'u ciqoma me vesuki au tiko na noqu bula makawa. (4) Ni'u sega ni cakava kina e dua na ka, au sa na talaidredre ki Vua na Yalo Tabu.

Au rere vakalevu ka'u sega ni kila me'u tekivu vakacava. Au nanuma ni'u a tagi Vua na Kalou, ia, ko kila vakacava ni'u rawa ni nuitaka na watiq? Na cava e na yaco kevaka e vakayagataka na noqu dredre me yaco kina na lomana? E vakacava kevaka e? E dau vakayagataka na tevoru na noda 'kevaka'... Au nanuma vakamatata ni kaya vei au na Kalou, "Au sega ni kerei iko mo nuitaka na watimu, au gadrevi iko mo nuitaki Au." E veisautaka vakadua na Kalou na i vakarau ni noqu raica na dredre ko ya, ka sa qai rawarawa vei au me'u nuitaka na Kalou, mai na noqu nuitaka na tamata. O ya na vanua au sa qai tekivu kina.

Au sa qai yalataki au me'u cakava na veika kece e vakaraitaka e yaloqu na Kalou. Me'u cakava ka nuitaki Koya ni na vukea na i vakarau ni yaloqu. E kena i vakaraitaki: Au dau gadreva me boko na i cina ni keirau tiko vata kina vakaveiwatini. Ia, e yaloqu, au gadreva me waqa tiko ga, ka'u mani vakayacora vakakina. E dredre vei au, ia, ni'u sa qai cakava vakavuqa, e yaco me rawarawa sara. Au sa qai vakila na galala, ka'u sega ni kauwaitaka na waqa se na boko ni i cina, ka ni'u sa sega tale ga ni qai vunitaka e dua na ka e na buto.

E dua tale na i vakaraitaki: Au sega vakadua ni bau tekivutaka e na dua na gauna, me'u vinakata me keirau tiko vata kei na watiq. E tiko na gauna au dau gadrevi koya kina, ia, au sega ga ni rawa me'u tukuna vua, se me'u tekivutaka e dua na ka. Au sa qai raica rawa, ni veigauna kece au gadrevi koya kina, au na cakava e dua na i vukivuki me rawa ni kila kina na watiq ni'u vinakati koya. E dau dredre vei au na veika oqo, ka ni'u nanuma tu ga ni cala na tiko vata, ka duka, ka vu mai na veivakasaurarataki ka a yaco vei au e na gauna au se gone kina.

Au kila ni cala na i matai ni gauna au a vakasaurarataki kina, ka vakavuna me dau cala na i vakarau ni noqu vakanananu me baleta na tiko vata. Au kila tiko e na noqu vakasama ni va – Kalou na tiko vata, ia, e dredre ni'u raica vaka ko ya, ka ni cala tu na i vakarau ni yaloqu e na vuku ni mavoa au a sotava mai. Au sa qai talairawarawa Vua na Kalou, ka vakavuna na noqu sereki mai na i vesu ka'u a vesuki tu kina.

E dodonu mo kila, ni veigauna kece e vakauqeti iko na Yalo Tabu mo cakava e dua na ka, e gadreva me vakalougatataki iko, me vukei iko ka sereki iko tale ga.

E nomu Dauniveivuke na Yalo Tabu ka tiko ga Vua na vakanananu mo vinaka kina.

E rawa ni ra vakamavoataki iko na tamata, ia, e na sega vakadua ni cakava vakakina na Kalou. E rawa ni mosi e so na ka e vakatara mo curuma, ia, e Nona i naki ga mo vinaka kina.

Au sa qai taleitaka na veisereki e cakava tiko vei au na Kalou, ni'u sa qai talairawarawa me'u cakava na veika kece e gadreva vei au. E na tiko na veika ko sotava, ia, e na vukei iko na Yalo Tabu mo curuma na veigauna dredre me rawa ni ko vakatitobutaka na nomudrau veiwekani, kei na nomu nuitaka Koya.

Kakua ni vakatara mo vesuki tiko ga e na bula ni rere kei na nuiqawaqawa!

Nuitaka na Kalou

Au kila ni'u sa wasea oti e na so na wase ni vola oqo, ia, au vakauqeti me'u wasea tale. Na veika ka vukei a au e na noqu tovolea me'u nuitaka na Kalou, sa i koya na noqu raica rawa ni

sega ni gadreva me da nuitaka na tamata, ka me da nuitaki Koya duadua ga.

E da dau vakavulici me da nuitaka na tamata, ka me da qarauna me da kakua ni vakacalakataka e dua na ka. Oqo e rawa ni vakavuna na mavoia ni yalo. E dau vakavulici keda na Kalou me da yalomatua e na noda maroroya na noda veiwekani vinaka kei ira na tani.

Au dau raica vakalevu na Jeremaia 17:5-8 **Sa kaya vaka oqo ko Jiova; e na ca na tamata sa vakararavi ki na tamata, ka sa goleva na liga ni tamata, ka sa lako tani mai vei Jiova na lomana.** Au dau vakayagataka na tiki ni Vola Tabu ni'u dau veiqaaravi vei ira era sotava na leqa ni nodra nuitaka na Kalou. Vakasamataka mada na tiki ni Vola Tabu oqo. E vakamatatataka vei keda ni na cudruvi ko ira yadua era biuta na nodra vakanuinui ki vua na tamata, ka dodonu me soli duadua ga Vua na Kalou.

E da kunea e na tikina e ono, ...**Ni na vaka na luve ni yali ni veikau ko koya, e na sega talega ni kunea na vinaka ni sa yaco mai. E na tikotiko ga e na vanua dravuisiga mai veikau, e na vanua masima sa sega ni tawa.** Au vakabauta ni vakamatatataka vei keda, ni levu era sotava na rarawa kei na dredre, ka ni ra raica tiko ga na tamata, ka dodonu me ra raica na Kalou.

Na 'liga ni tamata' ka tukuni tiko e na tikina e lima, e rawa ni vakaibalebaletaki ki na noda nuitaki keda tale ga vakataki keda me vaka e da nuitaka na tamata. Ni'u raici au vakataki au me sotavi kina na noqu dredre, e sega ga ni rawa e dua na ka. E tautauvata talega kevaka au raici ira na tani me ra sotavi au – e ra sega tale ga ni rawata. E gadreva na Kalou, me da vakatara, me sotava ko Koya na noda dredre. Ni da raica na Kalou, e dau vakayagataka ko Koya na tamata me sotavi keda, ia, e da na raica tiko na Kalou ka sega ni tamata ka vakayagataka ko Koya. Oqo na veika e gadreva.

E vakatakila vei keda na tikna e vitu e dua na i tukutuku vinaka. **Sa kalougata na tamata sa vakararavi vei Jiova, ka sa nuitaki Jiova ga.** E da raica rawa e na tiki ni Vola Tabu oqo, ni veivakalougatataki levu e tiko e na noda nuitaki Koya ka vakadeitaki keda Vua.

E na so na gauna au dau yalolailai, ka'u dau cudru ni ra sega ni vakayaloqaqataki au ko ira era tiko wavolivoliti au, e na gauna au gadreva kina. Oqo e dau vakavuna na noqu cudrucudru ka lomalomani au, ia, e ratou sega ni dau kila na noqu matavuvale na cava e vakavuna. E sega ni dau sotavi na veika au gadreva ka ni'u a raica tiko ga na tamata, ka sega ni'u raica na Kalou.

E vakavulici au na Kalou ni dodonu me'u kerei Koya e na veigauna kece au gadreva kina na veivakayaloqaqataki. Ni'u sa vulica ko ya, au qai raica ni vakarautaka ko Koya na veivakayaloqaqataki ka'u gadreva e na Nona sala va – Kalou. Au sa qai kila tale ga ni sega ni veivuke na noqu nuitaka na noqu veiwekani kei ira na tani, me rawa ni sotava na noqu gagadre, ka rawa duadua ga Vua na Kalou me solia.

E kaya na tikina e walu, ni tamata e biuta na nona vakanuinui Vua na Kalou,....**E na vaka na kau sa tei e na bati ni wai, ia, sa vakatetevea na wakana ki na bati ni uciwai. E na sega ni kila ni sa yaco mai na katakata, a drauna tale ga e na drokadroka tu, ia,e na yabaki ni dausiga e na sega ni nuiqawaqawa kina, ka na sega tale ga ni mudu na vuavuai.** E vakadeitaka vei keda na tiki ni Vola Tabu oqo, ni da nuitaka na Kalou, ka sega na 'liga ni tamata', e da na sega vakadua ni vakayavalati. Au vakabibitaka na vosa oqo, ka ni ka bibi e na veika e da wasea tiko e ke. Ko na sega vakadua ni ko taleitaka na bula, kevaka ko sega ni vakadeitaki iko.

Au nuitaka ni na vakayaloqagataki iko na veitiki ni Vola Tabu oqo, mo kakua kina ni nuitaka na tamata, ka mo nuitaka duadua ga na Kalou.

Kakua ni raici ira na tani me ra sotavi iko, raica na Kalou. Na veika kece ko nanuma ni ra cakava vei iko na tamata, e rawa ni vakayacora vei iko na Kalou.

Na i otioti ni ka me baleta na veiwekani titobu : E buli keda na Kalou me da veitaleitaki vakataki keda. E kaya na i Vola Tabu ni dodonu me vaka ko ya na veiwatini (Vosa Vakaibalebale 5 :18). E dua na tiki ni nomu taleitaka na kemu i sa, sa i koya na nomu taleitaka na nomudrau veimaliwai kei na veiwekani titobu. Taura na i kalawa ni vakabauta, ka mo raica rawa ni nomu rerevaka mo vakamavoataki, e vakavuna vakalevu na mavoa, ka sa yaga kina mo curuma na dredre, ka me rawa ni ko sereki mai kina. Nuitaka na Kalou e na vukudra na tamata ko veimaliwai kaya. Ko na sega beka ni rawa ni vakatulewa vei ira, ia, e rawata na Kalou.

Na bibi ni yalomatua e na noda veiwekani

Tarogi iko mada se tiko e dua na veiwekani ko vakabibitaka vakalevu. E tiko e dua e na nomu bula ka ko vakararavi tiko kina vakatabakidua ? Ni ko sotava na dredre, ko lako Vua na Kalou, se, ko ciciva na nomu talevoni ? Ko raici ira tiko na tamata me ra vakamarautaki iko, se ko rai tiko ki Vua na Kalou ?

Au nanuma rawa e dua na gauna ka'u a rerevaka ni na yaco e dua na ka vua na watiqu. Au a vakasamataka na cava mada e na yaco ni sa na mate ko koya ? E vakarerei au ka'u vakasamataka ni sega ni dau vaka ko ya na noqu bula. Au sega mada ni dau vakasamataka na cava e na yaco kevaka e mate e liu vei keirau ko Dave. Me vakataki ira e vuqa na marama ka vinaka na nodra bula ni matavuvale, au dau vakararavi vakalevu vua na watiqu. E

turaga vinaka vei au na watiqu. Ni'u vakasamataka na nona vinaka vei au, e sa qai vakarereri au ga vakalevu. E qai vosa vei au na Kalou e na vu ni yaloqu ka kaya, « Joyce, kevaka e mate ko Dave, ko na cakava tiko ga na veika ko sa cakava tiko. E sega ni tokoni iko cake tiko na watimu, ka vakavuna mo cakava rawa na veika ko cakava tiko. Nuitaki Au, ka ni'u vakavuna taucoko. Nuitaki Dave, ia, kakua ga ni vakabibitaka sara vua na nomu vakanuinui. »

Oqo e dua na i otioti ni i vakaraitaki me baleta e dua na veiwekani ka a yaco e na noqu bula. E sega wale ga ni da veiwekani e ke, na kena vakalesui tale mai na talei ni tiko vata vakaveiwatini vei ira era mavoa vakayalo. E dau dredre na nodra veimaliwai ko ira e ra a mavoa e na dua na gauna. E sega wale ga ni la'ki tara na nodra bula vakaveiwatini, e vakayagataka tale ga na tevoro na nodra mavoa me vakaleqa na nodra veiwekani taucoko.

Me vakataka e vuqa na tamata, au a sega wale ga ni a vakamavoataki e na noqu gauna ni gone. E na gauna au sa lako tani mai e na bula ko ya, e dau mavoa vakarawarawa na yaloqu — ka voleka ni ra vakavuna ko ira kece ga era veimaliwai kei au. Ni'u sa mai lotu, au nanuma ga ni sega ni rawa ni vakamavoataki au e dua na tamata lotu. Au kunea tale ga ni sega ni tarova na mosi na noqu sa mai lewe ni dua na vale ni lotu. E na so na gauna e dau vakarerevaki sara. Au a sega vakadua ni dau nuitaka e dua na tagane, ka ni a vakamavoataki au tale ga e dua na tagane, ka la'ki vakaleqa na noqu veimaliwai kei na watiqu. E na vuqa na gauna era dau vakamavoataki au tale ga na wekaqu kei ira na noqu i tokani voleka, ka la'ki vakavuna me'u sega ni nuitaka e dua.

Ni toso tiko na veiyabaki, ka sa tekivu tiko na neirau vei qaravi vakaveiwatini e na lotu, keitou a mai cakacaka vata kei na dua na veiwatini ka keirau vakabauta ni vakavuna na Kalou na nodrau yaco mai. Keirau vakabauta ni rau lumuti mai Vua na Kalou, me

rau dau ‘maroroi keirau kei na veiqravi e na masu’. E rau masulaki keirau vakawasoma, keitou cakacaka vakaveivolekati ka rau cakava na veika e rau rawa ni cakava e na gauna e gadrevi kina. E rau vakarawarawataka na veiqravi ka rau taleitaki sara vakalevu.

Keirau vakabauta ni na duidui sara na veika e na yaco, kevaka e rau a sega ni lako mai. Au a sega ni dau dolavi au vakalevu vei rau e na vuku ni mavoa au a sotava mai. Ia, ni sa toso tiko na veiqravi, au sa tekivu nuitaki rau ka vakararavi vakalevu

E na dua na gauna au a wilika e na Same 41 :9 me baleta e dua na i tokani vinaka ka a laqeta tale na nona i tokani e na bukubuku ni yavana. Au kila ni vakaibalebaletaki vei au na tiki ni Vola Tabu ko ya, ka’u vakataroga e lomaqu, se ko cei na tamata e vinakata na Kalou me’u qarauni au mai kina. Au kila ni a via vakaraitaka tiko vei au e dua na ka, ka ni ‘u sotava tiko vakavuqa na tiki ni Vola Tabu ko ya. Au nanuma ni vakaraitaka tiko vei au, ni rau na vakamavoataka na yaloqu e na dua na gauna ko i rau na veiwatini ogo.

E sa qai matata vei au, ni vinakata ko Koya me ‘u qaqarauni me kakua ni vakatabakidua ki vei rau na noqu vakanuinui kei na noqu vakararavi. E vakavulici au ni rawa ni keitou maroroya na neitou veiwekani ogo, yalodina, cakacaka vata ka vakavuana e na cakacaka kece ni Kalou, ia, me kakua ga ni’u solia vei rau na noqu vakanuinui, ka dodonu me soli duadua ga Vua na Kalou. E tukuna vei au ni a vakavuna na nodrau lako mai, ka rawarawa Vua me kauti rau tani tale kevaka au raici rau tiko, ka sega ni’u raica tiko na Kalou.

E vaka i Vola Tabu na veiwekani titobu vaka ko ya, ia, me kakua ga ni la’ki vakabibitaki. Ni da vakasamataki Tevita kei Jonacani, e kaya na i Vola Tabu, ni semati vata na yalodrau (1 Samuela 18 :1). E rau veivukei ka rau taleitaka na veika e rau yalataka e na

vuku ni nodrau veiwekani. E ka bibi na veiwekani vinaka, ia, e bibi tale ga na noda yalomatuataka. Na cava na vuna au lesuva tiko kina vakawasoma na bibi ni noda yalomatua ? E kaya ko Pita e na 1 Pita 5 :8...**Dou yalomatua, ni sa veilakoyaki voli na tevoru me vaka na laioni sa tagi, ka sa vakasaqara e so me tiloma.** Yalomatua ka me kakua ni vakacacana na tevoru na nomu veiwekani.

Sereki Vakaidina

E sega ni dau rawarawa na sala me da muria me rawa kina ni da sereki. Ia, e rawarawa cake ni da sasaga ki na noda sereki, ka dredre vakalevu sara ni da vesuki tiko ga. E kaya na 1 Pita 4 :1,2...**Ia, ni vakararawataka na Karisito na yagona e na vukuda, dou vakaiyaragi mada e na yalo e vakakina ni sa mudu ni valavala ca ko koya sa vakararawataki na yagona.**

Me kakua kina ni vaka na gagadre ca ni tamata, na nona bula e na yagona e na gauna sa vo, me vaka ga na loma ni Kalou.

Ni da vulica vakamatata na tiki ni Vola Tabu oqo, e vakaraitaka vei keda ni dodonu me da vakaiyaragitaki keda e na vakanananu oqo : « E vinaka cake me'u sotava na mosi me rawa ni kune kina na ka vinaka, ka ca ni'u bobula tiko ga ki na veivesuki ni tevoro. »

E ka bibi ni donu tiko na i vakarau ni noda vakanananu. E na gauna au sa raica rawa kina ni gadreva ko Koya, ka rawa talega Vua me sereki au, au sa gadreva sara ga, ka vaka oqo na i vakarau ni noqu vakanananu, « Au na sega tale ni via sotava na mosi. Sa rauta na mavoa ka'u sa sotava oti, ka'u na sega tale ni vakatara e dua na ka me tarai au, ka viavia tautauvata kei na mavoa au a sotava mai. » E liutaki au na Kalou ki na vuqa na tiki ni Vola Tabu vaka oqo, ka vukei au me'u raica rawa ni cala tiko na i vakarau ni noqu vakanananu, ka dodonu me'u vakaiyaragitaki au e na vakanananu donu.

Sa qai veisau na noqu vakanananu ka sa vaka oqo : « Au sega tale ni via curuma na mosi, ia, au sa na cakava vakakina, ka ni vinaka

cake mai na noqu vesuki tiko. E na gauna balavu au vesuki tiko mai kina, au sotava na dredre kei na rarawa, ia, e vaka ga ni sega ni vakaicavacava. Kevaka au vakatara me liutaki au ko Jisu e na veika me'u curuma, me rawa kina na noqu sereki, au na sotava na mosi, ia, e na kauta mai na qaga ki na dua na bula vou ni veisereki mai na mosi ni mavoia ni yalo. »

E dua na i vakaraitaki vinaka na noda vakaukauwa yago. Kevaka e sega ni rairai vinaka na yagoqu, ka vu mai na lailai ni vakaukauwa yago kei na levu ni ka au kania, au na sotava na dredre, ka ni'u na oca vakalevu ka sega ni taleitaka na yagoqu. E na toso tiko ga na noqu rarawa, kevaka au sega ni cakava kina e dua na ka. Kevaka au vinakata me rairai vinaka yagoqu, au na tekivu vakaukauwa yago tale, digitaka na kakana donu, ka levea na kakana e sega ni yaga ki yagoqu.

E na gauna ni vakaukauwa yago, au na sotava kina e levu na mosi. E rawa ni veilecayaki na yagoqu ni veisau na kakana au digitaka. Au na veisautaka na noqu gauna me rawa niu vakaukauwa yago kina, ka na levu sara na rarawa niu tovolea meu vakatulewa vakayalomatua.

E da raica rawa e na i vakaraitaki oqo, ni kevaka e da vinakata me da sereki mai na bibi kei na vucesa ni yago, e da sotava talega na rarawa. Ia, na rarawa oqo e kauta mai na vinaka kei na qaga ka vakaotia tale ga na rarawa taumada.

Rarawa Donu kei na Rarawa Cala

Roma 5: 3-5

A sa sega ni koya walega, me da sa dau reki talega e na vuku ni veika rarawa: ni da sa kila sa tubu na dau vosota mai na ka

rarawa; ia, mai na dau veivakatovolei mai na dauvosota; ia na i nuinui mai na dau veivakatovolei.

Ia sa sega na madua e na vuku ni nuinui; ni sa sovaraki ki yaloda na loloma ni Kalou ni sa soli vei keda na Yalo Tabu.

E vuqa era sega ni marautaka na bula, ni cala tu na i vakarauni nodra vakasama. Ni da vakanananu ki na tiki ni Vola Tabu oqo, e vakaraitaka ni dododnu me da marautaka tiko na bula ni da curuma tiko na noda dredre, ka ni da kila ni lomani keda na Kalou, ka rawa ni kauta mai na vinaka na 'rarawa donu' e da sotava – o ya na matua ni noda bula. Ni matua cake na noda bula, e kauta talega mai na veivakadeitaki. Ni yali na veivakadeitaki, e da na sega ni rawa ni marautaka na bula.

E tiko na rarawa ka dodonu me da sotava, ka tiko talega na rarawa, ka cala ni da sotava. E vakauqeti ira na tamata ko Pita me ra vakadeitaka ni ra sega ni sotava na rarawa e na vuku ni cala e ra vakayacora, ia, kevaka era sotava na rarawa, e na vuku ga ni nodra cakava na veika dodonu. E na 1 Pita 3:14...**ia kevaka dou sa vakararawataki e na vuku ni valavala dodonu, dou sa kalougata kina...**

E na tikina e tinikaono, e vakasalataki keda me da bulataka e dua na bula ka galala kina na i vakarau ni noda vakasama, ka kaya na tikina e tinikavitu,...**Ni sa vinaka kevaka sa loma ni Kalou me vakakina, mo dou vakararawataki e na vuku ni caka vinaka, ka me kakua e na vuku ni caka ca.**

E ka bibi oqo, ka ni vuqa era sega ni vakila na marautaki ni bula galala, ka ni cala tu na i vakarau ni nodra vakasama me baleta na rarawa e ra sotava. E na so na gauna e na noda i lakolako vata kei na Kalou, e ka dina taucoko na veika ko rogoca, ni vinakata ko Jisu me sereki iko mai na nomu rarawa kece ga. Ia, e tiko na

gauna e da na sotava kina na veisau, ka sega soti ni dau ka rawarawa.

E na gauna ni vakasucu, e dau gauna dredre duadua na gauna me sa yaco kina na veisau ; o ya na gauna me sa tadu mai kina na gone ka seqai sucu vou. Au sotava tu mai na bula e sinai e na mosi, e na loma ni tolusagavulu na yabaki. Ni'u sa qai raica rawa ni vinakata ko Jisu me sereki au, e kauta mai e dua na gauna ni veisau ki na noqu bula. Au veisautaki ki na Nona i naki taumada vei au ni bera ni tarai au na dredre kei vuravura. Au sotava na dredre e na vica tale na yabaki, ia, sa duatani ga na sala au muria. E sega ni cala na rarawa au sotava, ka ni kauta mai na vinaka, ka'u sa tekivu raica tale ga na veisau e na gauna au sotava tiko kina.

E sega soti ni veisau lelevu, ia, a vukei au na Kalou me'u kakua ni soro koso. E na gauna sara ga au nanuma kina ni'u sa sega ni rawata, e na vakalougatataki au, me'u kila ni tiko vata kei au e na gauna taucoko ka vakaraici au tiko.

Na buka waqa ni veivakasavasavataki

Malakai 3:2-3

Ia, ko cei me na yalo dei e na suga ni Nona lako mai? Ia, ko cei me na tu rawa ni na rairai mai ko Koya? Ni sa vaka na nona buka waqa na dau sava koula, ka vaka na nodra sovu na dau sava i sulu:

Ia, e na tiko ko Koya me vakawaicalataka na siliva, ia, e na vakasavasavasataki ira na Livai, ka savai ira me ra vaka na koula kei na siliva, me ra vakacabora vei Jiova na i madrali sa dodonu.

Ni ko kila vinaka na tiki ni Vola Tabu ko ya, e na kauta mai na vakacegu vei ira era rogoca. Au na gadreva me'u wasea e dua na i talanoa ka'u a rogoca, ka na vakararamataka na tikina oqo.

E na dua na vanua mai Europe, lako e dua na turaga ki na dua na sitoa ni dau caka koula, ka raica sara e so na i yaya ka gadreva me volia. E na gauna taucoko e tiko kina e na loma ni sitoa, e sega vakadua ni raica na i taukei ni sitoa. E na gauna e sa vakadeitaka kina na ka me volia, sa qai vakasaqara na i taukei ni sitoa, ka la'ki raica e dua na katuba e na daku ni sitoa ni tadola tiko, ka la'ki basika sara ki tautuba. E na nona tucake tu e kea, a raica sara na taukei ni sitoa (dau sava koula), ni dabe toka e na yasa ni buka waqa, ka toka kina e dua na kuro levu. E sega vakadua ni kauta tani mai na matana mai na buebue ni kuro levu ko ya. E sega ni rawa mada ga ni kauwaitaka mai na turaga ka via volivoli tiko.

A kerei koya sara na turaga ka mai volivoli, kevaka e rawa ni biuta mada na veika e cakava tiko, ka mai raici koya. E kaya mai na dau sava koula, « Sega! »E kaya ni sega ni rawa ni biuta tu yani na koula e na kuro e na dua mada ga na miniti. E vaka oqo na veika e tukuna: « E ka bibi me na qarauni me na kaukauwa na koula oqo me yacova ni sa kau tani kece na veika duka e tiko kina. Au gadreva me basika na koula dina. Kevaka e sivia na katakata ni buka waqa, e rawa ni vakacacana na koula, ia, kevaka e batabata sivia, e rawa ni kaukauwa na koula, ia, e na tiko ga e loma na duka ka gadrevi me kau tani. »

E kaya ko koya ni sega ni rawa ni biuta, ka sega talega ni rawa ni rai tani mai kina. E na dabe tiko e kea me yacova ni sa oti. E tarogi koya yani na turaga ko ya, se, na gauna cava e na qai rawa kina ko ya? E sauma mai na dau sava koula ka vaka, »Au na qai kila ni sa oti, ka sa qai tiko dian an koula dina ni'u sa raica rawa kina vakavinaka na kequ i yaloyalo. »

E talei vei au na i talanoa oqo, ka ni'u vakadeitaka ni wanonova tiko na noqu bula na Kalou e na veigauna taucoko, ka raica tale tiko ga me kakua ni sivia na ka au rawa ni rawata na dredre au sotava. Ia, e na raica tale ga me na vakarauta na dredre au sotava, me rawa ni tomana tiko na Nona cakacaka vinaka e na noqu bula.

E kaya ko Paula 1 Koronica 10: 13, ni na sega ni laiva na Kalou me da vakararawataki vakalevu cake, me vaka ga na noda kaukauwa, ia, e na raica talega na sala me da dro bula kina. E da na rawa ni nuitaka na Kalou me na kakua ni da curuma e dua na dredre, ka sivia mai na veika e da rawata.

E kila na Kalou ni ko na rawa ni vosota vakalevu cake e so na dredre ko sotava. Nuitaki Koya ka me na vukei iko mo curuma mai na buka waqa ni Nona veivakasavasavataki, me rawa ni ko basika mai me vaka na koula dina.

Cici tikoga me yacova na kena i cavacava

Filipai 3:12

Au sa sega ni vaka ka'u sa rawata kece, se'u yaco sara yani, ia, au sa muri tikoga me'u taura dina na ka e tauri au kina ko Jisu Karisito...

E na i vola nei Paula, e dau vakatautauvatataka ko koya na bula va - Karisito kei na dua na veitau cici. (1 Koronica 9 :24-27). Nuitaka na Kalou, ka na vukei iko mo yacova na nomu i cavacava. Vakadeitaka ni ko na vosota ka cici tiko ga me yacova ni ko sa tauca na cere e vakarautaka vei iko na Kalou. E tauri iko ko Koya me rawa ni vakabulai iko.

E okati e levu sara na ka e na nomu vakabulai. E sega walega na nomu rawata na bula tawa mudu. E tekivu mai na gauna sara ga ko soli bula kina Vua na Kalou, ka na sega ni cava ga e kea. E

tauri iko ko Koya me rawa ni vakalesuya vei iko na veika sa mai butakoca laivi na tevoru, ia, e dodonu mo vakadeitaka ka vosota me rawa kina ni nomu.

Kakua ni vucesa se guce, ka namaka me lutu mai vei iko na nomu qaqa. E na soli vei iko e na vuku ni Nona loloma, ka sega e na vuku ni noda cakacaka, ia, e dodonu me da veitokoni kei na Yalo Tabu e na veikalawa taucoko.

E kaya e dua na turaga, ko Dave Grant e na dua na nona i vola, ni sega ni rawa na tubu kevaka e rawarawa na i lakolako. E da vakamaumautaka walega ni da sega ni tovolea vakaukauwa. E da dau vucesa na tamata, ka da dau vinakata ga na sala rawarawa, ia, e da gadreva e so na veika dredre me rawa ni kureitaki keda, me rawa kina na tubu cake vakayalo. E da na sega ni rawa ni tubu cake vakayalo, me yacova ni da sa vakadinadinataka ni vinaka vei keda na dredre, ka ni yavalati keda tiko ka vakabulai keda talega. E kaya ko Paula 'me da ciciva tikoga na cere'. E vakaraitaka e ke ko koya na dredre kei na vosota vakadede. E vakaraitaka talega ni sega ni ka rawarawa na i lakolako ni tamata vakabauta.

E na i vola nei Grant, e vakaraitaka kina e dua na i talanoa me baleta tiko e vica na manumanu ka ra a kau cake ki na maliwa lala. E gadrevi me ra raica na kena dau, se, na vakacava na nodra bula ni ra sotava na kena sega ni vakilai na kedra bibi. Ni ra sa yaco ki kea, e kunei ni sega ni dredre na nodra veiciriyaki voli talega e na maliwa lala. E vaka oqo na i tukutuku ka a vakarautaki me baleti ira : « *Era taleitaka na vodo ki na maliwa lala, ia, e ra la'ki mate wale kina.* » Au duavata kei Grant ni sega ni rawa ni da ciri wale tu ki na dua na ka e sega na betena.

Mo kaukauwa e na gauna ni dredre

Apakuki 3 :17-19

Kevaka sa sega ni seraki na lolo, ka sega ni vua mai na veivaini, ke sa yali na vua ni olive, ka sa sega talega ni tubura na kakana na veiwere, ke muduki tani mai na bai na qele ni sipi, ka sega na pulumokau e na loma ni bai,

Ke ‘u na rekitaki Jiova ga, ka’u na marautaki Koya na Kalou na noqu i Vakabula.

Sa vu ni noqu kaukauwa ko Jiova na Turaga, e na cakava na yavaqu me vaka na nodra na me kila, ia, e na kauti au tale ko Koya me’u lako e na noqu tikina cecere.

E vakaibalebaletaka e ke ko Apakuki na veigauna dredre, ka vakatokai ira me ra vanua cecere, ka kaya tale ga ni solia vua na Kalou na yava me vaka na me kila, me rawa ni lakova kina na veivakua cecere ko ya.

Kevaka ko sega ni kila na me kila oqo, e vakaibalebaletaka ki na dua na mataqali ‘deer’ ka dau bula e na veivanua cecere ka matai e na kaba ulunivanua. E rawa ni kaba cake e na dua na ulunivanua cecere, ka sega soti ni dredre vua na nona veiladeyaki voli ena veivanua vakarerevaki ka cecere.

E i naki ni Kalou vei keda me da kakua ni rere se vakayalolailaitaki e na gauna ni dredre.

Ni da vinakata me da bula qaqa, e dodonu me da tubu cake ka yacova na gauna ni da sa sega ni rerevaka na veigauna dredre, ka dodonu me bolea na noda bula. E kaya e dua na i vakavakadewa ni Vola Tabu, ni noda veivanua cecere e vakaibalebaletaki ki na

dredre, rarawa se i tavi me da colata. Oqo, na gauna e dau yaco kina na noda tubu cake vakayalo.

Kevaka ko raica lesu na nomu bula, ko na raica ni ko sega ni rawa ni tubu e na veigauna rawarawa ; ko tubu cake e na gauna ni dredre. E na gauna rawarawa, ko na marautaka kina na veika vinaka ko sa tugana mai e na veigauna ni dredre. Oqo e tiki ni noda bula ka cakacaka kina na Kalou. Ni ko cakacaka e na loma ni macawa taucoko, ko na ciqoma na kemu i sau, ka qai marautaka na nomu gade e na mua ni macawa. Ko na vakaukauwa yago, kania na kakana donu, maroroya na nomu bula, ka na qai rawa ni ko marautaka na yago e bulabula vinaka. Ko na vakasavasavataka na nomu vale, kei na nomu loma ni bai, ko na qai rawa ni taleitaka na tiko e na nomu vale.

Au nanuma na Iperiu 12 :11,...ia, ka sega ni ka ni marau na dau veicudruvi ni sa ia tiko, a ka rarawa ga, ia, e muri sa qai vuataka na vua ni yalododonu era sa vakacegui kina ko ira sa caka vei ira...

Ni dua e qarava na Kalou e na nona lomani Koya, e na cakava na ka dodonu baleta ni dodonu. E sega ni cakava ko koya baleta me rawata kina na ka vinaka, ka dina ga ni na rawata e muri na kena veivakalougatataki.

Vakasaqara mo taucoko ka me vakarokorokotaki kina na Kalou, me rawa ni ko taleitaka tale ga na bula e vakarokorokotaki.

Bai Se I Kawakawa ?

Na bai e i vakaraitaki ni veimaroroi. E da dau tara cake na bai ni noda bula me da viribaiti keda kina mai na mavoa ni yalo. Me vaka au sa vakaraitaka oti, ni dina ga ni turaga dau loloma na watiq, ia, e tiko na gauna e dau vakamavoataka kina na yaloqu. Au sa qai raica rawa ni veigauna taucoko e yaco me vakakina ko ya, au dau tara cake e dua na bai me'u sogoti koya laivi kina (Au vosa tiko e na yasana vakayalo).

E vakavulica vei au na Yalo Tabu, ni veigauna kece e da biliraki ira kina e tautuba na tani, e da sogoti keda tani tale ga e loma. E vuqa era sotava na galili, ka ni ra tara cake na bai me ra maroroi ira kina. Ia, e yaco me vesuki ira na bai, ka vakavuna me ra galili ka tu duadua.

E da tara cake na bai me da tarova na noda vakamavoataki e na yaloda, ia, e sega ni rawa ni da loloma ka vakavo kevaka e da ciqoma na kena dredre.

Ni da tovolea me da levea na mosi, e dredre vakalevu, ka vinaka cake me da curuma yani e na gauna e basika mai kina. E noda Dauniveivakabulai ko Jisu, ka na tiko vata kei keda e na gauna taucoko, me vakacegui keda mai na veidraki ni bula mosimosi kece e da sotava.

Au vakabauta ni vinakata na Kalou me'u vakayaloqaqataki iko, taura na i kalawa ni vakabauta ka talaraka na bai ko sa viribaiti iko tiko kina. E rawa ni vakarerei iko na vakasama ko ya, vakabibi ni ko sa bula tiko mai kina e na dua na gauna balavu. E dau talei vei au me'u dau vakasamataka na bai kei Jeriko. E kaya

na Iperiu 11 :30, ni qera na bai kei Jeriko e na *vakabauta*. E dodonu me'u taura na i kalawa ni vakabauta e na veigauna taucoko e vakaraitaka kina vei au ko Jisu ni'u tara cake tiko e so na bai. E dodonu me'u digitaka me'u vakabauti Koya me maroroi au, ka kakua ni'u nanuma, ni rawa me'u maroroi au ga vakataki au.

E vuqa na tiki ni Vola Tabu e vakaraitaka na Nona veimaroroi na Kalou. E dau vosa vakalevu vei au na Kalou e na Aisea 60 :18...**E na sega ni rogoci tale e na nomu vanua na i valavala kaukauwa, se na rarawa, se na rusa na nomu i yalayala. Ia, ko na vakatoka na nomu i yalayala ; ia, ko na vakatoka na nomu bai me bai ni bula, kei na nomu matamata ni koro, me matamata ni koro ni vakavinavinaka.**

E tukuna vei au na tiki ni Vola Tabu oqo, ni noqu vakabulai e na vuku i Jisu, e bai ka maroroya na noqu bula. Mai na gauna au sa Nona kina, e Nona i tavi me maroroi au. Ia, me rawa ni noqu kina na veivakalougatataki, e dodonu me'u vakabauta ni wanonovi au tiko e na veigauna taucoko. Ni'u biliraka na Nona veimaroroi na Kalou, ka tovolea me u cakava ga vakataki au, e vesuka na noqu bula ka'u yaluma vakalevu.

E dua tale na tiki ni Vola Tabu ka vakaraitaka na talei ni Nona veimaroroi, e kunei e na Aisea 30 :18...**O koya oqo e na wawa kina ko Jiova me yalo vinaka vei kemudou, io, e na ka oqo e na tucake kina ko Koya me lomani kemudou ni sa lewa vakadodonu na Kalou ko Jiova, ka ra kalougata ko ira kece ga era sa waraki Koya.**

Ni da vulica vakatitobu na tiki ni Vola Tabu oqo, e waraka na veigauna me rawa ni cakava vei keda na ka vinaka, ka kauta mai na lewa dodonu e na veika e da sota kaya. Ia, e rawa ga ni cakava vei ira era waraki Koya me cakava vakakina. Sa rauta mada na nomu tovolea tiko vakataki iko mo maroroi iko, laiva Vua me cakava.

Laiva na Kalou, me Kalou ga !

Ni ko curuma na yasa ni bula oqo e na vakabauta, au na sega ni yalataka ni ko na calata na mosi, ia, au yalataka vei iko, ni Kalou dau vakatulewa vakadodonu ko Koya. E kena i balebale ni na kauta mai na vinaka, ka na saumi iko ni ko vakatulewataka mo muria na Nona sala.

E na sega ni vakataratututaki, ni tamata yadua e digitaka na Nona sala na Kalou, e na rawata ga na veika vivinaka ka veika lelevu.

Roma 8 :36,37

Me vaka na ka sa volai,...keitou sa vakatauvatani kei na sipi sa vakamatei.

E segai, e na ka kece ga oqo, e da sa gumatua sara kina e na vuku i Koya sa lomani keda.

E rawa vakacava me da tamata gugumatua, ka ni da vaka na i rairai ni sipi sa vakarau vakamatei ? E rawarawa sara na i sau ni taro ko ya. E da rawa ni raica ni da a vakamavoataki mai e na dua na gauana, ka vaka me sega ni cakava tiko na Kalou e dua na ka. Ia, e da vakatokai me da gumatua, ka ni loma kece ni dredre kei na mosi, e da kila e na vu ni yaloda, ni sega vakadua ni laivi keda se biuti keda na Kalou ka na vakabasikataka mai na noda vinaka e na Nona gauna donu va – Kalou.

I kawakawa me i sosomi ni bai

Au sa dau vulica me'u tara cake na i kawakawa me i sosomi ni bai.

A vakaraitaka vei au na Yalo Tabu e na dua na gauna ni noqu masu, ni vakayagataka tiko na noqu bula me i kawakawa ka ra takoso tiko kina e vuqa sara, me ra raica na talei kei na vinaka ni nodra bula, e tiko Vua na Kalou. E dua na gauna balavu na noqu tara cake tu mai kina na bai ni noqu bula, ia, oqo au sa qai vakaisosomitaka e na i kawakawa. Na veika dredre kece e yaco vei au, e sa mai veisautaki taucoko me gaunisala matata ka rawa ni ra lakova e vuqa me ra kunea kina na veisereki ka'u sa vakila tiko.

Me vaka ka'u sa vakaraitaka oti e na dua na wase ni vola, ni sega ni rokova na Kalou e dua na tamata. (Cakacaka 10 :34) Na veika kece e cakava vua e dua, e rawa ni cakava vua e dua tale, kevaka e muri na Nona vosa. Kevaka ko muria na veika au wasea tiko e na i vola oqo, ko na sotava tale ga na galala ka'u a kunea. E rawa ni ko qai vakayagataki mo i kawakawa se i tatakosu, ka rawa ni ra lakova e vuqa sara na tamata me i sosomi ni bai ko tara cake tiko ka sogoti ira laivi kina.

E na Iperiu 5 :9, e tukuni kina ni ko Jisu, e « Vu ni bula tawa mudu ». E vakaraitaka vei keda e dua na gaunisala me da takoso kina. E tautauvata ni da tovolea me da curuma e dua na veikau loa ka liutaki keda kina ko Koya. E samaka laivi na veikau me rawa ni vakarawarawataka na noda curuma yani. E soli Koya taucoko e na vukuda, ka da sa mai sotava kina na vinaka. E gadreva me da soli keda tale ga Vua me rawa ni vakayagataka na noda bula e na vukudra na tani, me rawa ni ra sotava tale ga kina na vinaka kei na sereki e da marautaka tiko.

E kaya na Iperiu 12 :2, ni a vosota na kauveilatai ko Jisu e na vuku ni marau sa viritu e matana. Au gadreva me'u dau vakananumi au ki na dina ko ya, e na veigauna au sotava kina na dredre ni lakolako. Au dau tukuna e lomaqu, «Toso tiko ga ki liu, Joyce, e tiko e liu na nomu reki. »

Vakatulewataka mo talaraka sobu na bai ka vakaisosomitaka e na i kawakawa. E vuqa sara na tamata era lako sese e na nodra dredre, ka gadrevi e so me ra liutaki ira ka vakaraitaka vei ira na gaunisala me ra muria. E vakacava mo dua vei ira ka rawa ni veivuke ?

Bai se i kawakawa ?

E nomu na digidigi.

Na i ukuuku me i sosomi ni dravusa

Aisea 61 : 1-3

Sa tu vei au na Yalo ni Turaga ko Jiova, ni sa lumuti au ko Jiova, me'u vunautaka na rogorogo vinaka vei ira sa yalo malumalumu ; a sa talai au mai me'u vakabulai ira sa ramusu na yalodra ; me'u vunautaka na veisereki vei ira na bobula, kei na veisereki vei ira era tiko e na vale ni veivesu.

Me'u vunautaka na yabaki vinaka i Jiova kei na siga sa ia kina na veisausaumi na noda Kalou ; me vakacegui ira kece ga era sa tagi.

Me solia vei ira era sa tagi e Saioni me i sosomi ni dravusa ; kei na waiwai ni reki me i sosomi ni tagi kei na i sulu ni vakavinavinaka me i sosomi ni loma bibi ; ka ra na vakatokai na kau dau vuataka na i valavala dodonu, ka tea ko Jiova, me vakacautaki kina ko Koya.

E sega wale ga ni vinakata na Kalou me veisautaka na nomu bai me vakayagataki me i kawakawa, e gadreva talega me solia vei iko na i ukuuku me i sosomi ni dravusa.

E levu ka vutuniyau na vosa ni yalaya ka tiko e na Aisea 61. Wilika, ka vakatulewataka mo kakua ni calata e dua na tikina. Au na duavata kei iko e na masu, kei ira kece era wilika na i vola oqo, me nodra na vosa ni yalayala.

E sa vakayacora na Kalou na Nona i tavi e na Nona a mai soli Jisu ki vei keda. Au sa vakayacora tale ga na noqu i tavi e na noqu talairawarawa ki na vosa ni Kalou, me noqu kina na sereki, ka me'u vola na i vola oqo, me rawa ni ko sereki tale ga vakakina. Ia, mo cakava na nomu i tavi e na nomu vakatulewa vakayalomatua, ni ko na sega ni soro koso me yacova ni ko sa vakatara Vua me :

Vauca na nomu mavoa ;

Vakamacara na mavoa ni yalo ;

Sereki iko mai na veiyasa kece ni nomu bula ;

Dolava na veikatuba ni nomu vesuki ;

Solia vei iko na marau me i sosomi ni tagi ;

Na i sulu ni vakavinavinaka me i sosomi ni loma bibi kei na yalolailai ;

Kei

Na i ukuuku me i sosomi ni dravusa.

Na I Cavacava E Veivakurabuitaki

E na gauna au sa vola tiko kina na i vola oqo, e qai yavala na Kalou ka kauta mai na noqu sereki kei na veivagalalataki mai na mavoa ni neirau veiwekani vakaveitamani. Au sega ni vakabauta ni vakacala ka na veika au mai vola tiko e na i cavacava ni i vola oqo.

E dina ga ni'u sa vosoti tamaqu, ia, e sega ga ni se vinaka sara na neirau veimaliwai. E sega vakadua ni ciqoma ko koya, ni cala na veika e a cakava, se me raica rawa na vakaloloma ni veika a vakayacora ki na noqu bula. Au tovolea e na noqu i gu taucoko e na vica vata na yabaki, me'u maroroya na noqu veiwekani kei rau na noqu i tubutubu, ia, sa bolea dina na noqu bula.

Au a tovolea vakarua me'u sotavi rau na noqu i tubutubu me keitou veitalanoa e na vuku ni veika a yaco, ia, a sega ga ni rawa. Na veigauna kece ni keitou sota, e kauta ga mai na cudru, veibeitaki kei na rarawa ka sega ni la'ki cava tu vakavinaka na veivosaki. Ia, e vinaka ga ni sa dolava tiko na Kalou na katuba, ka sa cakacaka tiko, ka dina ga ni veibasai kei na veika e yaco tiko.

E vakananumi au vakavuqa na Kalou e na yabaki vica sa oti na tiki ni Vola Tabu oqo : Me'u vakarokoroko vei rau na tamaqu kei na tinaqu (Lako Yani 20 :12). E dina ga ni'u a gadreva me'u cakava vakakina, ia, au sega ni kila me'u cakava vakacava. Au sikovi rau, qiriti rau, masulaki rau ka kau i loloma vei rau e na so na gauna, ia, e tukuna tiko ga vei au na Kalou, « Vakarokoroko vei rau na tamamu kei na tinamu. » Au kila ni gadreva me vakaraitaka tiko vei au e dua na ka, ka'u sega tiko ni taura rawa.

E na dua na yakavi ni'u se baci rogoca tale, « Vakarokoroko vei rau na tamamu kei na tinamu », au sauma lesu Vua ka kaya, « Au sa cakava taucoko vei rau na veika kece au kila ni dodonu me'u cakava, ka'u sa sega tale ni kila ~~se~~-cava tale me'u vakayacora. »

Au qai rogoci Koya ni kaya, « Vakarokorokotaki rau e yalomu. » Au mani kaya lesu Vua, « Me'u vakarokorokotaki rau e na cava ? » E qai vakaraitaka vei au ni'u rawa ni vakarokorokotaki rau ka ciqomi rau e yaloqu, e na vuku ni bula e rau solia vei au, na nodrau vakani au, vakaisulutaki au ka qarava na noqu vuli.

Na veika kece au cakava tiko, e tiko ga e taudaku, ka ni raica na yaloda na Kalou. Sa dua na ka dredre me'u vakanananutaki rau e na veika vinaka, ka ni veigauna kece ga au vakasamataki rau kina, e kauta ga mai vei au na mosi ni yalo. Ni sa oti e dua taucoko na yabaki na Nona vakananumi au tiko na Kalou e na tiki ni Vola Tabu ko ya, au sa qai kila ni ka bibi dina, ka'u sa mani talairawarawa ki na veika e tukuna tiko.

E sa veisau na noqu qaqa ni masu, ni'u sa vakavinavinakataka na nodrau bula kei na veisusu e rau a cakava.

Au sa qai raica rawa na veika e raica tiko na Kalou, ka'u sa qai vakatekivu me'u ciqoma na veika e rau a cakava.

Ni oti tiko e dua na macawa, sa tekivu me'u vakatavuvuli e na 'television'. Au rogoca ni vuqa na lewe ni noqu matavuvale era sa vakarorogo tiko kina, ka ra sa vakauqeti rau tiko na noqu i tubutubu me rau vakarogoca talega. E rau qiriti au mai ka taroga se na siteseni cava e na 'television ;' au na laurai tiko kina. Au sa qai vakasamataka ni'u na vakamacalataka tiko kina, na veivakasaurarataki ka a vakayacori vei au e na gauna au se gone kina.

Au sega ni vakasamataka rawa na cava e rau na tukuna ni rau na rogoca na veika au na wasea tiko e na porokaramu ko ya. Au sega ni vinakata me'u vakamavoataka na yalodrau. Au sega ni vakacegu, ia, na cava tale me'u rawa ni cakava ? E dau rawarawa na nodra tarai au mai na tamata, ni'u dau wasea vakadodonu ka sega ni vunitaka e dua na ka e na veika a yaco vei au. Sa duatani

na levu ni noqu masu. Au sa qai kacivi iratou mai na noqu veitamani me keitou mai veivosaki.

E dina ga ni rawa ni yavalata na veiwekani kei na neitou veimaliwai, ia, au sa na muria ga na veika e gadreva vei au na Kalou.

Keitou sa qai la'ki veisikovi vakaveitamani, ka'u sa qai wasea na dina, ka tukuna vei rau ni'u sega ni cakava ko ya me'u vakamavoataki rau kina. E sega tale ni rawa ni'u qai cakava kina e dua na ka, ka ni gaunisala e vosa kina vei au na Kalou me'u vukei ira era sotava na leqa vata ga ko ya. *Au raica e kea na cakacaka veivakurabuitaki ni Kalou !*

E rau dabe toka ga e kea ka vakarorogo. E sega ni dua na cudru, sega na veibeitaki ka sega tale na drotaka na dina.

Sa qai wasea ko tamaqu ka kere veivosoti e na veika taucoko a vakayacora ki vei au. E kaya talega ni kila na Kalou na nona vakatutusa , ka diva wale ga me rawa ni vakasuka tale na veika a vakayacora. E dau tovolea vakavuqa me tarova, ka sa sega ni rawa. E qai vakaraitaka ni a sotava na leqa vata vaka ko ya e na gauna e se gone kina, ka cakava tiko e dua na ka, ka tiki ni nona bula.

E wasea ni sa raica tale ga e so na i yaloyalo me baleta na nodra vakasaurarataki na yalewa, ka sa qai raica na vakaloloma ni veika e dau vakayacora.

A kerei au me'u wasea na veika au vinakata me'u tukuna vei rau, ka me 'u kakua ni leqataka e dua na ka. E kerea tale ga ni gadreva me tara cake tale na neirau veiwekani vakaveitamani.

Sa duatani na marau nei tinaqu, ni kila, ni sa qai rawa me vakavolekataki koya tale vua na luvena kei ira na makubuna.

E tukuna vei tamaqu ko Dave, ni sa qai dua na siga marautaki e na nona bula. Au tovolea vakavuqa me'u vakananumi au vakataki au, ni'u sa raica tiko e dua na ka dina, ka'u sega ni tadra tiko.

E sa rui yalodina na Kalou ! Tatadrataka na veika lelevu ka kakua ni soro koso !

E vuqa na tamata, e da raica ni vaka me taucoko tu Na nodra bula e taudaku, Ia,,vakaloloma na bula e loma. Era mavoa ka vakalolomataki mai na bula era a sotava mai. Ia, e rawa ni ra vakabulai. E tiko na veika e tuvalaka na Kalou, ka vakaraitaka tiko na Aisea 61, ni lako mai na Turaga me mai vakabulai ira sa ramusu na yalodra. E gadreva tale ga me vakabulai ira era sotava mai na veivakamavoataki, veivakasaurarataki kei na bula e biliraki!

E a sotava tale ga mai ko Joyce Meyer na veivakacacani, veivakasaurataki kei na yaluma e na gauna ni nona gone. Ia, ni kua sa vakayagataki koya tiko na Kalou, me vukea na nodra vakabulai ko ira era sotava na bula me tautauvata kei koya. E na i vola ogo, na *I ukuuku me i sosomi ni Dravusa*, e vakaraitaka tiko kina e so na dina ka a kauta mai vua na veivakabulai, ka vakaraitaka tale ga na gaunisala me rawa ni ra vakabulai talega kina na tani.

Ko rawa ni vulica:

- ❖ Na cava mo cakava e na vuku ni mavoa ni yalo
- ❖ Mo kila vakacava na veika mo cakava Vua na Kalou mo vakabulai kina mai na nomu vakamavoataki
- ❖
- ❖ Na cava na vuna e dau duatani kina na nodra ivalavala ko ira era vakacacani vaka ko ya.
- ❖ Mo ciqoma vakacava na nona loloma na Kalou ka sega ni vakaiyalayala
- ❖ Na bibi ni Nona gauna na Kalou ni cakacakataka tiko na veivakanananu momosi e na vuku ni veika era sotava ko ira era mavoa.

E sotava tu mai ko Joyce Meyer e na loma ni tolusagavulu ka tolu na yabaki na veivakacacani kei na veivakamavoataki ka a sotava. Ia, sa veisautaka taucoko na Kalou, ka vakaisosomitaka, ka solia vua na i ukuuku, me i sosomi ni dravusa, ka kacivi koya, me rawa ni vukei ira na tani kevaka era vakatara me vakayacora tale ga vei ira na Kalou.